

Bosna i Hercegovina

Ministarstvo sigurnosti

Босна и Херцеговина

Министарство безбједности

Sektor za imigraciju

MIGRACIONI PROFIL BOSNE I HERCEGOVINE

za 2022. godinu

Površina: 51.209 km²

Ukupna dužina granice: 1.604 km

Ukupan broj graničnih prelaza: 83

Sarajevo, mart 2023. godine

Sadržaj

Sažetak	4
I UVOD	8
1. Izvori i metodologija prikupljanja, razvrstavanje i obrada podataka	8
2. Dostupnost i kvalitet podataka	9
3. Obavljene konsultacije	9
II MIGRACIONI PROFIL BIH	10
1. Vize	10
1.1. Vize koje izdaju DKP-ovi BiH	10
1.2. Vize izdate na granici	12
2. Odbijanje ulaska i nezakonit prelazak granice	15
2.1. Odbijanje ulaska u BiH	15
2.2. Otkriveni nezakoniti prelasci državne granice	19
3. Privremeni i stalni boravak stranaca	22
3.1. Privremeni boravak	23
3.2. Stalni boravak	29
4. Ilegalne migracije i poduzete mjere prema strancima	31
4.1. Otkaz boravka	33
4.2. Rješenja o protjerivanju	33
4.3. Stavljanje stranaca pod nadzor	34
4.4. Prisilno udaljenje stranaca iz BiH	35
5. Povratak neregularnih migranata	36
5.1. Dobrovoljni povratak bh. državljana u BiH uz pomoć IOM-a	36
5.2. Dobrovoljni povratak stranaca iz BiH u zemlje porijekla uz pomoć IOM-a i Službe za poslove sa strancima (SPS)	39
5.3. Povratak po sporazumima o readmisiji	42
5.3.1. Prihvat i predaja po sporazumima o readmisiji	43
5.3.2. Prihvat po sporazumu o readmisiji sa Republikom Hrvatskom	44
5.4. Samostalan dobrovoljni povratak stranaca iz BiH	47
6. Međunarodna zaštita (azil)	48
7. Izdate radne dozvole strancima	56
8. Sticanje državljanstva BiH	59
9. Emigracija iz BiH	62

9.1. Migracioni tokovi.....	62
9.2. Broj emigranata	63
9.3. Status emigranata	66
9.4. Novčane doznake	68
10. Migraciono-izbjeglička kriza u BiH u periodu 2018. - 2022. godina	70
10.1. Migracioni tokovi i postavljeni prioriteti u oblasti migracija i azila	70
10.2. Pregled statističkih podataka u području migracija i azila u BiH	72
10.3. Smještaj migranata u Bosni i Hercegovini	76
11. Imigraciona politika BiH, pravni i institucionalni okvir	78
A N E K S I.....	87

Sažetak

Migracioni profil Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Migracioni profil BiH) nastao je kao rezultat potrebe da se uspostavi mehanizam za prikupljanje statističkih podataka o migracijama i međunarodnoj zaštiti, sistem obrade migracionih statistika, kao i sistem pravovremenog i kvalitetnog izvještavanja o migracionim tokovima u BiH. Ovaj dokument ima za cilj da obezbijedi Vijeću ministara BiH uvid u ključne trendove u oblasti migracija, a Ministarstvu sigurnosti mogućnost izrade kvalitetnih politika i usvajanja kvalitetnih propisa. Ovim aktom omogućava se međunarodnim organizacijama nadležnim za oblast migracija potpuniji uvid u migracione trendove u BiH.

Izradom Migracionog profila BiH koji se godišnje ažurira ispunjena je obaveza iz ***Mape puta za liberalizaciju viznog režima***, koja je od strane Evropske komisije prezentovana vlastima BiH u junu 2008. godine, a odnosi se na „Upravljanje migracijom“ - „*Uspostava i primjena mehanizama za praćenje migracionih tokova, definisanje migracionog profila BiH koji bi se redovno ažurirao, koji bi uključivao podatke o ilegalnoj i legalnoj migraciji, kao i uspostava tijela koje bi bilo odgovorno za praćenje i analizu podataka o migracionom stanju i tokovima.*“

Sveobuhvatno ispunjavanje uslova iz Mape puta, uključujući i izradu Migracionog profila, u konačnici je **15.12.2010. godine** rezultiralo sticanjem bezviznog režima **za državljane Bosne i Hercegovine**.

Prvi Migracioni profil BiH usvojen je na sjednici Vijeća ministara BiH 24.09.2009. godine, a njegovoj izradi prethodila je „Analiza mjera potrebnih za uspostavu mehanizama za praćenje migracionih tokova i definisanje migracionog profila Bosne i Hercegovine“ koja je obuhvatila pregled zakonodavnog, institucionalnog i organizacionog okvira za prikupljanje migracionih statistika u BiH, te pregled evropskih i međunarodnih standarda i praksi u oblasti migracionih statistika. U cilju uspostave i primjene mehanizama za praćenje migracionih tokova i godišnje ažuriranje Migracionog profila BiH, instrumenti za prikupljanje i razmjenu statističkih podataka formalizovani su kroz Odluku Vijeća ministara BiH kojom se nadležne institucije i agencije kroz 34 definisane tabele obavezuju, u skladu sa svojim nadležnostima, na dostavljanje podataka sa parametrima potrebnim za izradu migracionog profila i praćenje migracionih tokova BiH. Ovom odlukom definisane su vrsta i struktura statističkih podataka o migracijama i međunarodnoj zaštiti i obaveza institucija Bosne i Hercegovine da, u okviru svoje nadležnosti, prikupe statističke podatke o migracijama i međunarodnoj zaštiti i da te podatke dostavljaju Ministarstvu sigurnosti do 31. januara za prethodnu godinu. Institucije koje su u skladu sa navedenom Odlukom dostavile statističke podatke za izradu Migracionog profila BiH za 2022. godinu su: Ministarstvo vanjskih poslova - Sektor za međunarodno-pravne i konzularne poslove, Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice - Sektor za iseljništvo, Ministarstvo civilnih poslova - Sektor za državljanstvo i putne isprave, Agencija za rad i zapošljavanje BiH, Ministarstvo sigurnosti - Sektor za imigraciju, Ministarstvo sigurnosti - Sektor za azil, Ministarstvo sigurnosti - Služba za poslove sa strancima i Ministarstvo sigurnosti - Granična policija BiH.

Nakon dostavljenih podataka od institucija i agencija pristupilo se kvantitativnoj i kvalitativnoj analizi istih. Godišnji izvještaji pojedinih institucija i agencija su poslužili kao dodatni izvor

kvalitativnih informacija potrebnih za tumačenje migracionih statistika i trendova. Obrada podataka izvršena je kvantitativno i kvalitativno za osnovne migracione tokove u periodu od posljednjih 10 godina tj. od 2013. do 2022. godine, a komparativni pokazatelji su urađeni za sva migraciona kretanja za period 2021. i 2022. godina. Po obavljenoj obradi i analizi svih raspoloživih podataka, urađen je Migracioni profil BiH za 2022. godinu.

Migracioni profil BiH za 2022. godinu sadrži sljedeće podatke: vize, odbijanje ulaska i nezakonit prelazak granice, privremeni i stalni boravak stranaca, ilegalne migracije i poduzete mjere prema strancima, povratak neregularnih migranata, međunarodna zaštita (azil), izdate radne dozvole strancima, sticanje državljanstva BiH, emigracija iz BiH, migraciono-izbjeglička kriza u BiH, te imigraciona politika BiH, pravni i institucionalni okvir.

Uočeni trendovi migracionih tokova:

1. Vize

1.1. Vize koje izdaju diplomatsko-konzularna predstavništva BiH

Diplomatsko-konzularna predstavništva BiH u 2022. godini su izdali 22.765 viza, što predstavlja povećanje u odnosu na 2021. godinu kada je izdato 18.427 viza, a posmatrano po godinama od 2012. godine uočava se stalni trend rasta broja izdatih viza da bi kulminaciju dostigao u 2019. godini. U 2020. godini dolazi do drastičnog pada broja izdatih viza prouzrokovan pandemijom koronavirusa Covid-19 i u činjenici da se tokom 2020. godine usljed novonastale situacije izazvane pandemijom u više navrata odlukama nadležnih tijela u Bosni i Hercegovini, mijenjao zakonski osnov ispunjavanja uslova za ulazak u Bosnu i Hercegovinu. S tim u vezi, u periodu mart-septembar 2020. godine na snazi je bila Odluka Vijeća ministara BiH o privremenom prekidu izdavanja viza u DKP-ima BiH. U 2021. godini dolazi do ponovnog rasta broja izdatih viza u odnosu na prethodnu godinu, što je rezultat popuštanja mjera vezano za pandemiju koronavirusa Covid-19. Također, trend rasta izdatih viza nastavlja se u 2022. godini, te je evidentno povećanje izdatih viza u odnosu na prethodnu godinu za 23,54%.

1.2. Vize izdate na granici

Na granici BiH je u 2022. godini izdato 27 viza što je za 285,71% više nego u 2021. godini kada je na granici izdato 7 viza. Posmatrano po godinama uočava se od 2013. godine stalni trend pada broja izdatih viza na granici BiH, osim u 2015., 2021. i 2022. godini.

2. Odbijanje ulaska i nezakonit prelazak granice

2.1. Odbijanje ulaska u BiH

Broj odbijenih ulazaka u BiH od strane Granične policije BiH u 2022. godini je iznosio 2.549 i smanjen je za 49,40% u odnosu na 2021. godinu kada je odbijeno 5.038 ulazaka.

2.2. Otkriveni nezakoniti prelazak državne granice

Broj otkrivenih nezakonitih prelazaka državne granice BiH u 2022. godini iznosio je 14.309 (7.427 ilegalna ulaska i 6.882 ilegalnih izlazaka iz BiH) i povećan je za 61,98% u odnosu na 2021. godinu kada je iznosio 8.834 otkrivenih nezakonitih prelazaka granice.

3. Privremeni i stalni boravak stranaca

3.1. Privremeni boravak

Strancima u BiH odobreno je 11.188 privremenih boravaka u 2022. godini što je za 13,85% više nego u 2021. godini kada je odobreno 9.827 privremenih boravaka. Posmatrano po godinama od 2013. godine uočava se trend rasta broja odobrenih privremenih boravaka u BiH do 2015. godine nakon čega dolazi do opadajućeg trenda do 2020. godine, dok u 2021. i 2022. godini dolazi do ponovnog rasta odobrenih privremenih boravaka.

3.2. Stalni boravak

Strancima u BiH odobreno je 390 stalnih boravaka u 2022. godini što predstavlja smanjenje od 6,47% u odnosu na 2021. godinu kada je odobreno 417 stalnih boravaka.

4. Ilegalne migracije i poduzete mjere prema strancima

4.1. Otkaz boravka

Broj otkazanih bezviznih ili privremenih boravaka u 2022. godini je iznosio 514, što je povećanje od 15,77% u odnosu na 2021. godinu kada su otkazana 444 bezvizna ili privremena boravaka. Što se tiče otkaza stalnih boravaka u 2022. godini zabilježeno je smanjenje od 19,35% gdje je otkazano 50 stalnih boravaka, za razliku od 2021. godine kada je taj broj iznosio 62.

4.2. Rješenja o protjerivanju

Broj rješenja o protjerivanju u 2022. godini je 1.638, što predstavlja povećanje od 23,16% u odnosu na 2021. godinu kada je doneseno ukupno 1.330 rješenja o protjerivanju. U 2022. godini broj otkaza bezviznog ili privremenog boravka sa mjerom protjerivanja iznosio je 15, što je smanjenje od 34,78% u odnosu na 2021. godinu kada je taj broj iznosio 23.

4.3. Stavljanje stranaca pod nadzor u Imigracioni centar

Ukupno je 714 stranaca stavljeno pod nadzor u Imigracioni centar u 2022. godini što je povećanje od 16,67% u odnosu na 2021. godinu kada je taj broj iznosio 612, te je pod blaži oblik nadzora na određeno područje ili mjesto smješteno 465 stranaca.

4.4. Prisilno udaljenje stranaca iz BiH

Tokom 2022. godine, doneseno je 7 zaključaka o dozvoli izvršenja rješenja o protjerivanju, dok je u 2021. godini donesen jedan zaključak o dozvoli izvršenja rješenja o protjerivanju.

5. Povratak neregularnih migranata

5.1. Dobrovoljni povratak državljana BiH u BiH uz pomoć IOM-a

Uz pomoć IOM-a u 2022. godini dobrovoljno su vraćena 275 bh. državljana u Bosnu i Hercegovinu, a ukupno je vraćeno na ovaj način od 2013. do 2022. godine 1.819 bh. državljana.

5.2. Dobrovoljni povratak stranaca iz BiH u zemlje porijekla uz pomoć IOM-a i Službe za poslove sa strancima

Zbog nedostatka finansijskih sredstava IOM u periodu od 2013. do 2017. godine nije organizovao nijedan dobrovoljni povratak stranih državljana iz BiH putem AVR programa u zemlje porijekla. U 2022. godini IOM je organizovao povratak za 128 stranih državljana, a ukupno je na ovaj način od 2013. godine vraćeno 1.411 stranih državljana iz BiH.

Služba za poslove sa strancima u 2022. godini izvršila je dobrovoljni povratak iz BiH za ukupno 561 stranca, dok je u 2021. godini taj broj iznosio 459. Od 2013. do 2022. godine Služba za poslove sa strancima je vratila ukupno 3.387 stranih državljana iz BiH.

5.3. Prihvat po sporazumima o readmisiji

Po sporazumima o readmisiji u 2022. godini prihvaćeno je 628 bh. državljana. Od toga po osnovu sporazuma o readmisiji u kojima je provjeru identiteta i državljanstva BiH vršio Sektor za imigraciju Ministarstva sigurnosti BiH ili postupao u skladu sa članom 6. Sporazuma između Bosne i Hercegovine i Evropske zajednice o readmisiji lica koja borave bez dozvole, odobren je prihvat za 578 državljana BiH. U poređnom analizom podataka evidentno je da je 50 osoba direktno vraćeno Graničnoj policiji BiH bez prethodne najave Sektoru za imigraciju Ministarstva sigurnosti BiH.

Po Sporazumu o readmisiji sa Republikom Hrvatskom u 2022. godini prihvaćeno je 836 državljana trećih zemalja, što je povećanje od 46,67% u odnosu na prethodnu godinu kada je taj broj iznosio 570 stranih državljana.

6. Međunarodna zaštita (azil)

Azil u BiH zatražilo je 149 osoba u 2022. godini, dok je 2021. godine taj broj iznosio 167 osoba. Ukupno od 2013. do 2022. godine azil u BiH su zatražile 3.563 osobe.

7. Izdate radne dozvole strancima

Radnih dozvola za strance u 2022. godini je izdato 3.780, što predstavlja povećanje od 36,22% u odnosu na 2021. godinu kada je taj broj iznosio 2.775 radnih dozvola.

8. Sticanje državljanstva BiH

Državljanstvo BiH u 2022. godini su dobile 562 osobe što predstavlja povećanje od 0,90% u odnosu na 2021. godinu. Najviše državljanstava BiH u posljednje dvije godine stekli su državljani Srbije (82%).

9. Migraciono-izbjeglička kriza u BiH u periodu 2018. - 2022. godina

U 2022. godini, Službi za poslove sa strancima prijavljeno je ukupno 27.429 nezakonitih migranata što predstavlja povećanje u odnosu na 2021. godinu za 73,47%. Od ukupno 27.429 prijavljena nezakonita migranta, namjeru za podnošenje zahtjeva za azil u BiH u 2022. godini iskazalo je 25.709 osoba. Zahtjev za azil podnijelo je 149 osoba ili 0,58% osoba od ukupnog broja iskazanih namjera za podnošenje zahtjeva za azil u 2022. godini.

I UVOD

Izrada Migracionog profila Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Migracioni profil BiH) je u dijelu Mape puta za liberalizaciju viznog režima koji se odnosi na „Upravljanje migracijom“ definisana kao jedan od uslova potrebnih za ukidanje viznog režima građanima Bosne i Hercegovine.

Osnovna svrha izrade Migracionog profila je prikupljanje relevantnih statističkih podataka i informacija neophodnih kako bi određena država bila u mogućnosti razvijati i primjenjivati svoju migracionu politiku.

Izrada Migracionog profila predstavlja zadatak Odsjeka za analitiku, strateško planiranje, nadzor i obuku pri Sektoru za imigraciju Ministarstva sigurnosti, koji objedinjava migracionu statistiku, obrađuje podatke i kreira izvještaje za različite namjene. Treba imati u vidu da je u tom smislu Odsjek potrebno dalje razvijati u pravcu praćenja migracionih tokova, te izrade specijalističkih analiza i izvještaja u oblasti imigracija, te definisanja migracione politike u skladu sa standardima u ovoj oblasti i potrebama Bosne i Hercegovine.

Izrazi koji su radi preglednosti dati u jednom gramatičkom rodu bez diskriminacije se odnose i na muškarce i na žene.

1. Izvori i metodologija prikupljanja, razvrstavanje i obrada podataka

Izvori i metodologija prikupljanja podataka proistekli su iz Odluke o obavezi dostavljanja statističkih podataka o migracijama i međunarodnoj zaštiti Ministarstvu sigurnosti (“Službeni glasnik BiH”, broj 83/09).

Kao izvor podataka definisane su sljedeće institucije, organizacije i agencije: Ministarstvo vanjskih poslova – oblast viza izdatih u DKP-ima BiH; Granična policija BiH, oblast odbijanja ulaska stranaca u BiH, nezakonit prelazak granice i izdate vize na granici; Služba za poslove sa strancima – oblast boravka stranaca u BiH, preduzete mjere prema strancima u BiH i readmisija stranih državljana i osoba bez državljanstva; Ministarstvo sigurnosti - Sektor za azil – oblast međunarodne zaštite; Ministarstvo sigurnosti – Sektor za imigraciju – readmisija državljana BiH i dobrovoljni povratak uz podršku IOM-a; Ministarstvo civilnih poslova – oblast sticanja državljanstva BiH; Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice, Sektor za iseljeništvo – oblast emigracije bh. državljana i iseljeništvo i Agencija za rad i zapošljavanje BiH – oblast radnih dozvola za strane državljane u BiH.

Kao metodologija prikupljanja podataka navedenom Odlukom definisane su ukupno 34 tabele namijenjene navedenim institucijama i organizacijama koje su zadužene za postupanje po Zakonu o strancima i Zakonu o azilu u Bosni i Hercegovini. Tabele obuhvaćaju podatke o zemljama državljanstva, rođenja, polnu i starosnu strukturu, te ostale relevantne parametre o postupcima i odlukama vezanim za kretanje i boravak stranaca i azil u BiH za 2022. godinu.

Nakon dostavljenih popunjenih tabela od institucija, organizacija i agencija pristupilo se kvantitativnoj i kvalitativnoj analizi dostavljenih podataka. Godišnji izvještaji pojedinih

institucija i organizacija su poslužili kao dodatni izvor kvalitativnih informacija potrebnih za tumačenje migracionih statistika i trendova.

Podaci o površini Bosne i Hercegovine i ukupnoj dužini državne granice preuzeti su iz Strategije integrisanog upravljanja granicom u Bosni i Hercegovini za period 2015-2018. godine. Izvor za podatak o ukupnom broju graničnih prelaza u BiH je *Odluka o određivanju graničnih prelaza u Bosni i Hercegovini* broj 52/12 koju je Vijeće ministara BiH donijelo 03.05.2012. godine („Službeni glasnik BiH“, broj 39/12) i Ugovor između Republike Hrvatske i Bosne i Hercegovine o graničnim prelazima sklopljen prilikom pristupanja Republike Hrvatske Evropskoj uniji.

2. Dostupnost i kvalitet podataka

Analizom dostavljenih podataka, došlo se do nekoliko zaključaka vezanih za dostupnost i kvalitet podataka. Većina institucija, organizacija i agencija dostavila je osnovne podatke do zadatog roka.

Podaci kojima raspolažu Granična policija BiH, Služba za poslove sa strancima, Sektor za azil i Ministarstvo vanjskih poslova BiH i koji su dostavljeni Sektoru za imigraciju usklađeni su s Odlukom o obavezi dostavljanja statističkih podataka o migracijama i međunarodnoj zaštiti Ministarstvu sigurnosti („Službeni glasnik BiH“, broj 83/09).

Ministarstvo civilnih poslova prosljedilo je podatke o sticanju državljanstva, koje su u skladu s ranije spomenutom Odlukom dostavile nadležne entitetske institucije, Federalno Ministarstvo unutrašnjih poslova i Ministarstvo uprave i lokalne samouprave Republike Srpske.

I pored određenih nedostataka u potpunosti dostavljenih podataka kvalitet dostavljenih podataka je zadovoljavajući. Dostavljeni podaci prema zadatim tabelama i podaci iz godišnjih izvještaja o radu Službe za poslove sa strancima i Granične policije BiH, omogućili su zadovoljavajuću analizu migracionih tokova i izradu Migracionog profila BiH za 2022. godinu koji je ujedno **petnaesti Migracioni profil BiH na godišnjem nivou.**

3. Obavljene konsultacije

Nacrt Migracionog profila BiH dostavljen je svim institucijama, organizacijama i agencijama koje su sudjelovale u njegovoj izradi dostavljanjem relevantnih podataka, u cilju dostavljanja mišljenja, primjedbi i sugestija. Nakon pribavljanja navedenih mišljenja, primjedbi i sugestija urađen je Prijedlog Migracionog profila BiH za 2022. godinu, te je isti dostavljen ministru Ministarstva sigurnosti radi odobravanja i slanja Vijeću ministara BiH na usvajanje.

Dana 26.06.2023. godine Vijeće ministara BiH je na 16. sjednici usvojilo Migracioni profil BiH za 2022. godinu.

II MIGRACIONI PROFIL BIH

1. Vize

Viza je dozvola za prelazak državne granice koja omogućuje ulazak u zemlju i boravak u roku određenom u vizi ili prelazak (tranzit) preko teritorija BiH ako stranac za to ispunjava uslove. U pravilu, stranac je dužan vizu pribaviti prije dolaska na granični prijelaz BiH, ukoliko nije državljanin zemlje čijim državljanima nije potrebna viza za ulazak u BiH. Vize izdaju Diplomatsko-konzularna predstavništva BiH (u daljem tekstu: DKP BiH). U izuzetnim slučajevima, propisanim Zakonom o strancima (u daljem tekstu: Zakon) vizu može izdati na granici Granična policija BiH.

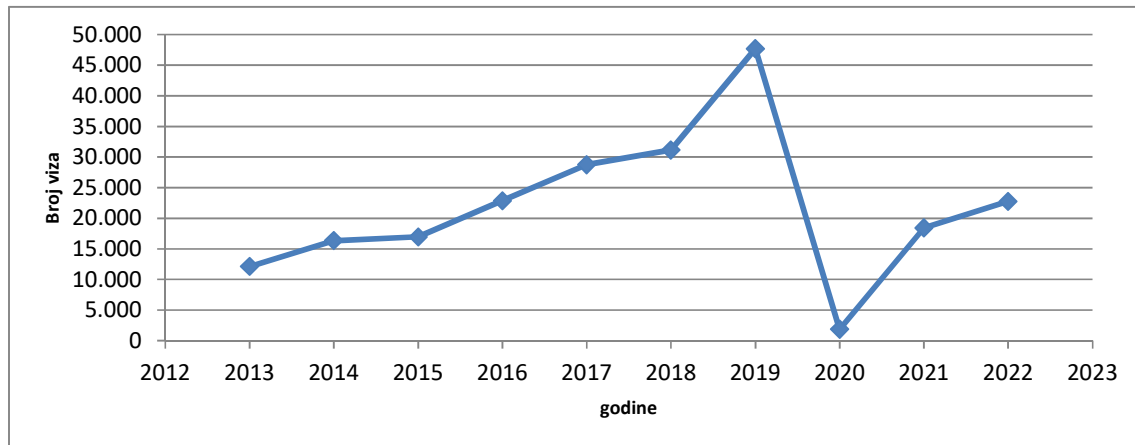
1.1. Vize koje izdaju DKP-ovi BiH

Prema informacijama dostavljenim od Ministarstva vanjskih poslova BiH dajemo tabelarni i grafički pregled broja izdatih viza po godinama sa kratkom analizom uočenog trenda.

Tabela 1. Ukupan broj izdatih viza od 2013. do 2022. godine

Godine	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Vize	12.107	16.351	16.970	22.862	28.751	31.171	47.694	1.857	18.427	22.765

Grafički prikaz izdatih viza od 2013. do 2022. godine

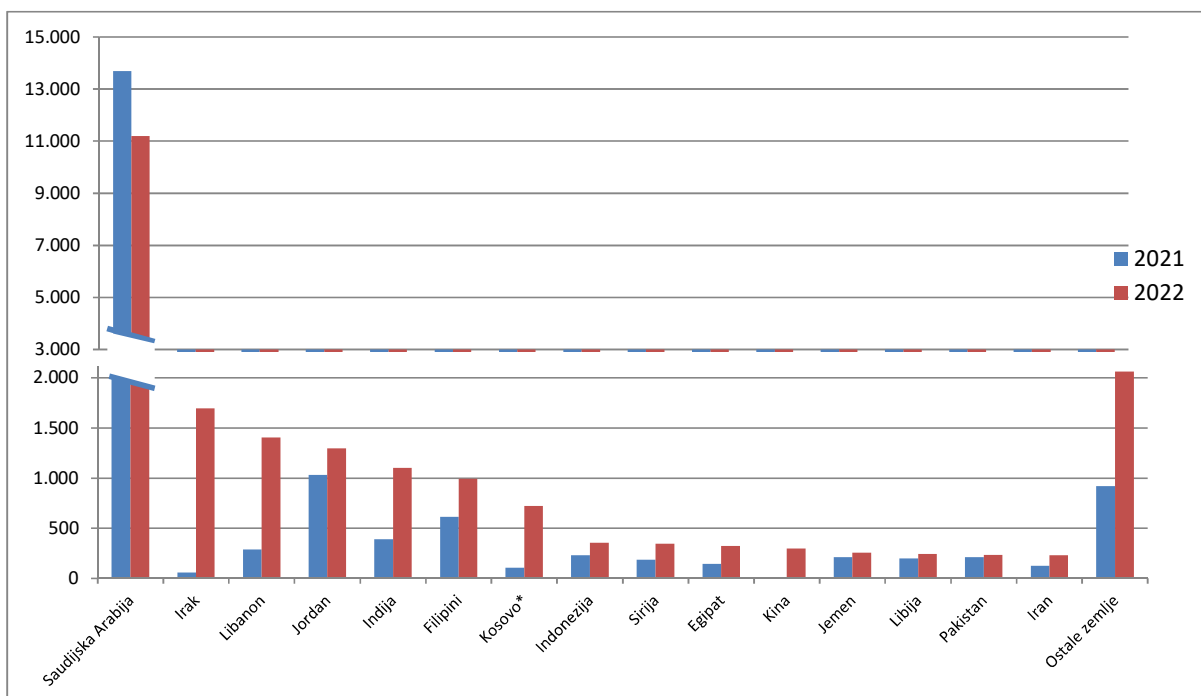
Analizirajući podatke o broju izdatih viza u prezentovanom periodu u DKP-ima BiH evidentan je kontinuirani rastući trend od 2013. godine pa sve do 2019. godine kada je uočen značajan porast u broju izdatih viza (53%) u odnosu na 2018. godinu. U 2020. godini dolazi do drastičnog pada broja izdatih viza prouzrokovan Covid-19 pandemijom i u činjenici da se tokom 2020. godine usljed novonastale situacije izazvane pandemijom u više navrata odlukama nadležnih tijela u Bosni i Hercegovini, mijenjao zakonski osnov ispunjavanja uslova za ulazak u Bosnu i Hercegovinu. S tim u vezi, u periodu mart-septembar 2020. godine na snazi je bila Odluka Vijeća ministara BiH o privremenom prekidu izdavanja viza u DKP-ima BiH. U 2021. godini

dolazi do ponovnog rasta broja izdatih viza u odnosu na prethodnu godinu, što je rezultat popuštanja mjera prouzrokovan Covid-19 pandemijom. Trend rasta izdatih viza nastavlja se u 2022. godini, te je evidentno povećanje izdatih viza u odnosu na prethodnu godinu za 23,54%. U cilju definisanja aktuelne problematike u oblasti viza prezentujemo uporedne pokazatelje o broju izdatih viza u toku 2021. i 2022. godine za države čijim je državljanima izdato najviše viza za ulazak u BiH, sa kratkom analizom uočenih parametara.

Tabela 2. Ukupan broj izdatih viza u 2021. i 2022. godini razvrstan po državama

R.br.	Država	2021	2022	%
1.	Saudijska Arabija	13.694	11.200	-18,21%
2.	Irak	59	1.695	2.772,88%
3.	Libanon	289	1.408	387,20%
4.	Jordan	1.033	1.297	25,56%
5.	Indija	391	1.100	181,33%
6.	Filipini	615	994	61,63%
7.	Kosovo* ¹	107	723	575,70%
8.	Indonezija	231	355	53,68%
9.	Sirija	185	344	85,95%
10.	Egipat	144	323	124,31%
11.	Kina	8	298	3.625,00%
12.	Jemen	212	257	21,23%
13.	Libija	199	242	21,61%
14.	Pakistan	213	235	10,33%
15.	Iran	126	230	82,54%
16.	Ostale zemlje	921	2.064	124,10%
UKUPNO		18.427	22.765	23,54%

Grafički prikaz izdatih viza u 2021. i 2022. godini razvrstan po državama

Analizirajući podatke o broju izdatih viza u DKP-ima BiH u 2022. godini u odnosu na 2021. godinu razvrstane po zemljama čijim državljanima je izdato najviše viza za ulazak u BiH uočava

¹ Ovaj natpis ne prejeducira status Kosova i u skladu je sa UN Rezolucijom Vijeća sigurnosti 1244 i mišljenjem Međunarodnog suda pravde o kosovskoj deklaraciji o nezavisnosti.

se povećanje broja izdatih viza za gotovo sve državljane. Najveći broj viza u 2022. godini je izdat za državljane Saudijske Arabije, Iraka, Libanona, Jordana, Indije i Filipina što predstavlja 77% od ukupnog broja izdatih viza.

Na osnovu dostavljene informacije Ministarstva vanjskih poslova BiH do značajnog povećanja broja izdatih viza državljanima Republike Irak došlo je zbog donošenja novog Pravilnika o postupanju prilikom izdavanja vize za kratkoročni boravak (viza „C“) i aerodromske tranzitne vize (viza „A“) u diplomatsko-konzularnim predstavništvima BiH („Službeni glasnik BiH“, broj 12/22), na osnovu kojeg je zaključen ugovor o komercijalnom posredovanju sa turističkom i aviokompanijom iz Iraka, u postupku izdavanja viza u svrhu turističkih posjeta. Od ukupnog broja izdatih viza državljanima Iraka, oko 15% izdato je po drugim osnovama, kao što su pozivi za sportska takmičenja, posjete delegacija u poslovnoj saradnji ili uz pozivna pisma ovjerena od strane Službe za poslove sa strancima.

Prema podacima dostavljenim od Ministarstva vanjskih poslova BiH broj zaprimljenih zahtjeva u 2022. godini je bio 23.670 od kojih je pozitivno riješeno 22.765 zahtjeva ili 95%.

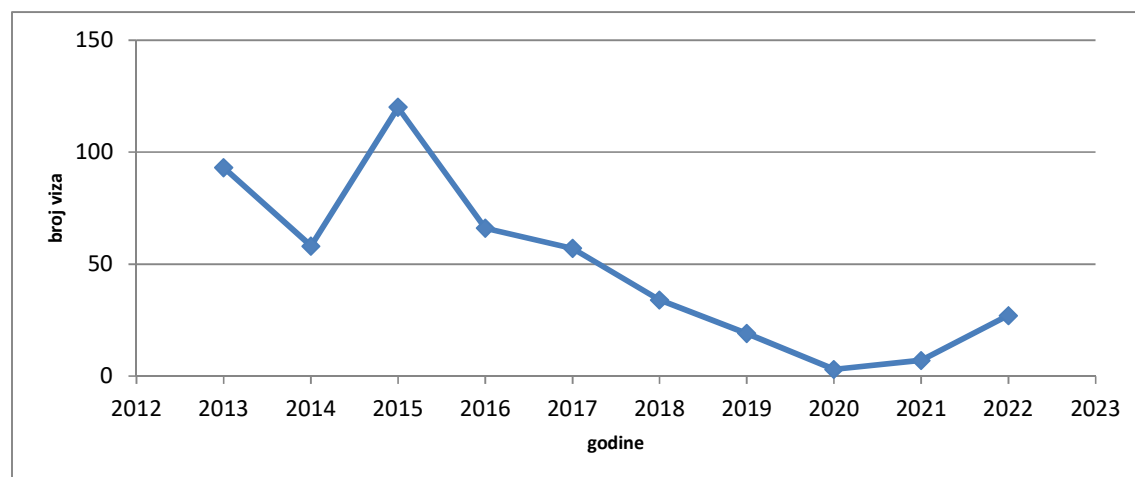
1.2. Vize izdate na granici

Izdavanje viza na granici je dozvoljeno Graničnoj policiji BiH kroz Zakon o strancima, ako to zahtijevaju razlozi sigurnosti BiH, humanitarni, ozbiljni profesionalni ili lični razlozi. Granična policija BiH može izdati vizu za kratkoročni boravak (Viza C) za jedan ulazak do 15 dana ili aerodromsku tranzitnu vizu (Viza A).

Tabela 3. Ukupan broj izdatih viza na granici BiH od 2013. do 2022. godine

Godine	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Vize	93	58	120	66	57	34	19	3	7	27

Grafički prikaz izdatih viza na granici BiH od 2013. do 2022. godine

Analizirajući podatke o broju izdatih viza na granici u prezentovanom periodu, od 2013. godine izrazit je opadajući trend i može se zaključiti da se realizuje postavljeni cilj smanjenja broja

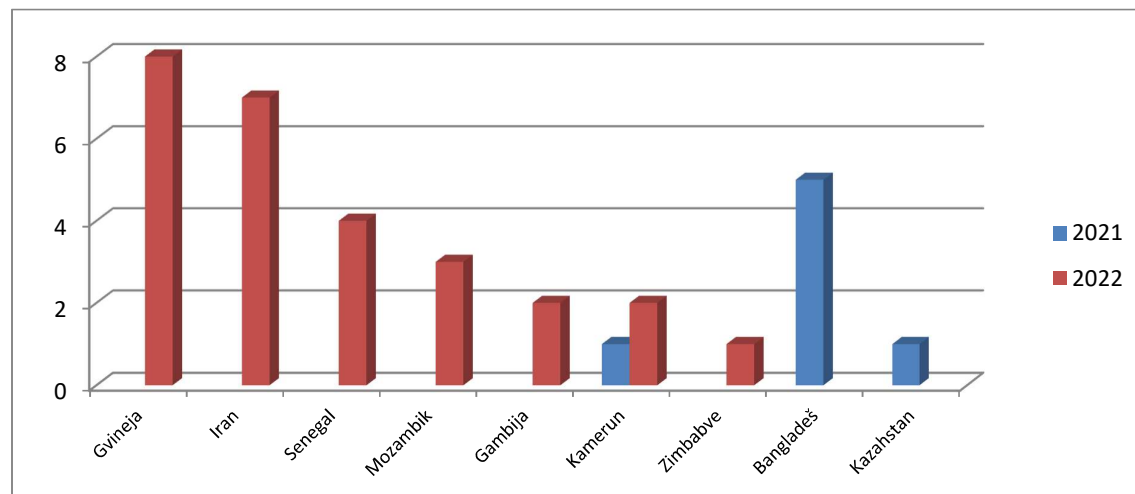
izdatih viza na granici, što je ujedno i jedan od zahtjeva EU. Dostignuti pokazatelji rezultat su razvoja DKP mreže, razvoja pravnog okvira koji propisuje da se viza na granici izdaje samo u izuzetnim Zakonom definisanim slučajevima i dosljedne primjene istog od strane Granične policije BiH.

U cilju definisanja aktuelnog stanja u oblasti izdavanja viza na granici prezentujemo uporedne pokazatelje o broju izdatih viza u toku 2021. i 2022. godine za države čijim je državljanima izdato najviše viza za ulazak u BiH, sa kratkom analizom uočenih parametara uz uvažavanje izmjena u zakonodavstvu radi potpunijeg tumačenja podataka.

Tabela 4. Ukupan broj izdatih viza na granici u 2021. i 2022. godini razvrstan po državama

R.br.	Država	2021	2022	%
1.	Gvineja	-	8	-
2.	Iran	-	7	-
3.	Senegal	-	4	-
4.	Mozambik	-	3	-
5.	Gambija	-	2	-
6.	Kamerun	1	2	100%
7.	Zimbabve	-	1	-
8.	Bangladeš	5	-	-100%
9.	Kazahstan	1	-	-100%
	Ukupno	7	27	285,71%

Grafički prikaz izdatih viza u 2021. i 2022. godini razvrstan po državama

Posmatrajući ukupni trend posljednjih 10 godina, možemo reći da je zabilježen opadajući trend izdavanja viza na granici. Ističe se 2015. godina kada je došlo do porasta od 107% u odnosu na 2014. godinu. Nakon 2015. godine kontinuiran je trend smanjivanja izdavanja viza na granici, tako da je u 2020. godini u odnosu na 2019. godinu došlo do značajnog smanjenja od 84,21% i taj broj je iznosio 3 vize. U 2021. godini i 2022. godini imamo povećan broj izdatih viza na granici. U 2022. godini u odnosu na 2021. godinu dolazi do povećanja od 285,71% izdatih viza na granici kada je izdato 27 viza, što i dalje predstavlja mali broj izdatih viza. Prema

Godišnjem izvještaju o radu Granične policije BiH za 2022. godinu² izdato je 27 viza na Međunarodnom aerodromu Sarajevo i to 8 državljanima Gvineje, 7 državljanima Irana, 4 državljanima Senegala, 3 državljanima Mozambika, po 2 državljanima Gambije i Kameruna i 1 državljaninu Zimbabvea. U toku 2022. godine nije bilo slučajeva ukidanja i poništenja viza, dok je u 2021. godini poništena jedna visa državljaninu Bangladeša.

Što se tiče polne strukture, statistički podaci za 2022. godinu pokazuju da je više viza izdato muškarcima (74,1%) nego ženama (25,9%), te da se u slučaju oba pola radi najvećim dijelom o osobama dobi od 36 do 59 godina (44,4%), kao što se vidi i u tabelama i grafikonima koji slijede.

Tabela 5. Struktura izdatih viza na granici po dobi i polu razvrstan po državljanstvima za 2021. g

R.br.	Država	Ukupno ženska lica				Ukupno muška lica				Sveukupno po državljan.
		0-17	18-35	36-59	60+	0-17	18-35	36-59	60+	
1.	Bangladeš	-	-	1	-	-	-	4	-	5
2.	Kamerun	-	-	-	-	-	1	-	-	1
3.	Kazahstan	-	-	-	-	-	1	-	-	1
Ukupno		0	0	1	0	0	2	4	0	7

Grafički prikazi ukupnog broja izdatih viza na granici za 2021. godinu po starosnoj i polnoj strukturi

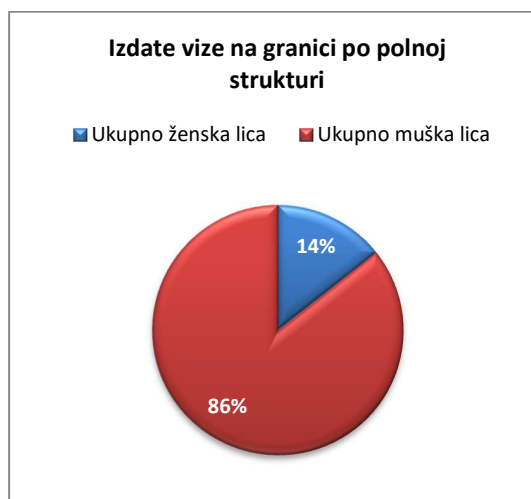
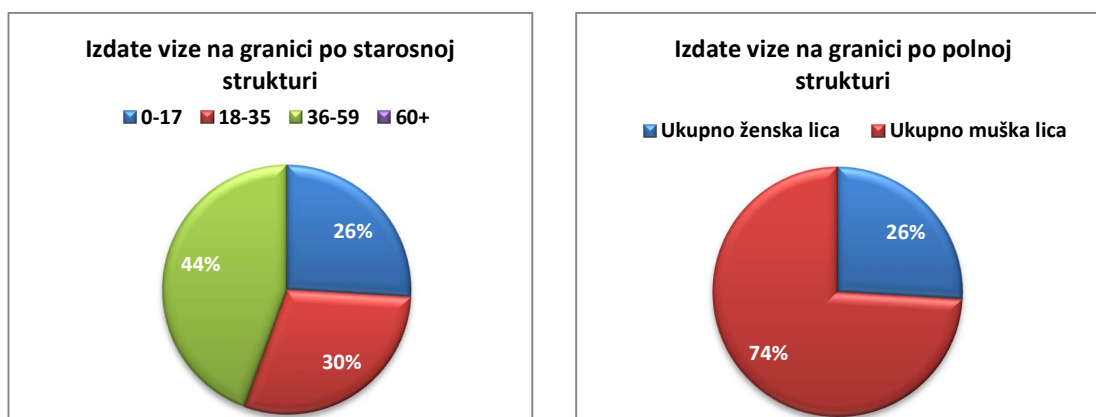

Tabela 6. Struktura izdatih viza na granici po dobi i polu razvrstan po državljanstvima za 2022. g.

R.br.	Država	Ukupno ženska lica				Ukupno muška lica				Sveukupno po državljan.
		0-17	18-35	36-59	60+	0-17	18-35	36-59	60+	
1.	Gvineja	-	1	-	-	3	3	1	-	8
2.	Iran	-	1	2	-	-	3	1	-	7
3.	Senegal	-	-	1	-	2	-	1	-	4
4.	Mozambik	1	-	-	-	1	-	1	-	3
5.	Gambija	-	-	1	-	-	-	1	-	2
6.	Kamerun	-	-	-	-	-	-	2	-	2
7.	Zimbabve	-	-	-	-	-	-	1	-	1
Ukupno		1	2	4	0	6	6	8	0	27

² Granična policija BiH „Analiza rada Granične policije BiH za 2022. godinu“ Sarajevo, januar 2023. godine, str.20.

Grafički prikazi ukupnog broja izdatih viza na granici za 2022. godinu po starosnoj i polnoj strukturi

2. Odbijanje ulaska i nezakonit prelazak granice

Odbijanje ulaska je mjera koju u skladu sa zakonom realizira Granična policija BiH samo prema stranim državljanima i licima bez državljanstva koji pokušavaju legalno preći državnu granicu BiH i ući u BiH, a da pri tome ne ispunjavaju Zakonom propisane uslove za ulazak. U navedenim slučajevima Granična policija BiH odbija ulazak tim licima, a u skladu sa odredbama propisanim Zakonom donosi i rješenje o odbijanju ulaska. Stranac ili lice bez državljanstva može se na navedenu odluku žaliti Ministarstvu sigurnosti, ali podnošenje žalbe ne omogućava ulazak u BiH.

Nezakonit prelazak granice podrazumijeva osobe otkrivene u pokušaju ilegalnog prelaska državne granice BiH prilikom ulaska ili izlaska iz BiH. Navedene osobe mogu biti državljani BiH, stranci ili osobe bez državljanstva.

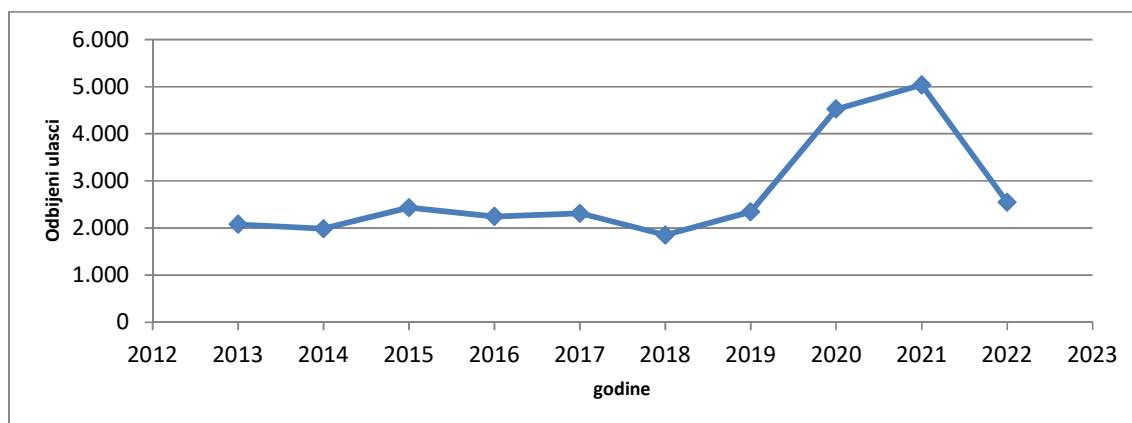
2.1. Odbijanje ulaska u BiH

Strancu koji ne ispunjava opšte uslove za ulazak u Bosnu i Hercegovinu na osnovu čl. 19. i 20. Zakona o strancima, niti se na njega primjenjuje međunarodni ugovor ili odluka o ulasku pod posebnim uslovima, može biti odbijen ulazak u BiH.

Tabela 7. Ukupan broj odbijenih ulazaka na granici BiH od 2013. do 2022. godine

Godine	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Odbijeni ulasci	2.079	1.987	2.432	2.243	2.313	1.853	2.342	4.525	5.038	2.549

Grafički prikaz odbijenih ulazaka u BiH od 2013. do 2022. godine

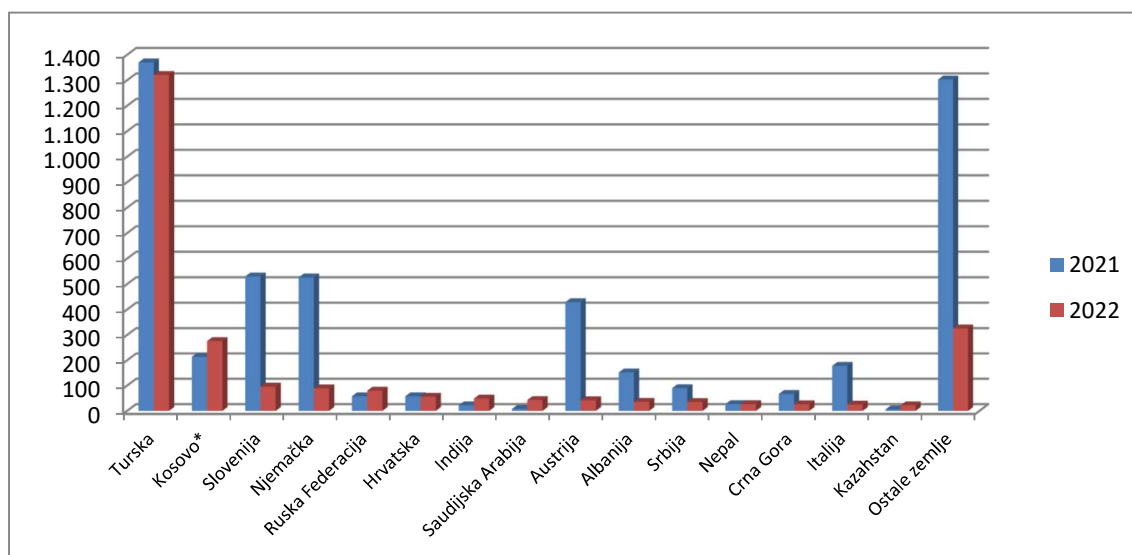
Analizirajući podatke o broju odbijenih ulazaka na granici u prezentovanom periodu uočava se da u periodu od 2013. godine do 2019. godine došlo do prilično ujednačenog broja odbijenih ulazaka. U 2020. i 2021. godini znatno se povećava broj odbijenih ulazaka u odnosu na 2019. godinu. U 2022. godini registrovano je 2.549 stranaca kojima nije dozvoljen ulazak u BiH. U odnosu na 2021. godinu (5.038), broj stranaca kojima nije dozvoljen ulazak u BiH je smanjen za 49,40%.

U cilju definisanja aktuelnog stanja u ovoj oblasti prezentujemo uporedne pokazatelje o broju odbijenih ulazaka u toku 2021. i 2022. godine za 15 država čijim je državljanima izdato najviše rješenja o odbijanju ulaska u BiH, sa kratkom analizom uočenih parametara.

Tabela 8. Ukupan broj odbijenih ulazaka na granici u 2021. i 2022. godini razvrstan po državama

R.br.	Država	2021	2022	%
1.	Turska	1.370	1.321	-3,58%
2.	Kosovo*	214	276	28,97%
3.	Slovenija	530	96	-81,89%
4.	Njemačka	526	89	-83,08%
5.	Ruska Federacija	58	80	37,93%
6.	Hrvatska	58	56	-3,45%
7.	Indija	22	49	122,73%
8.	Saudijska Arabija	8	43	437,50%
9.	Austrija	429	42	-90,21%
10.	Albanija	152	36	-76,32%
11.	Srbija	90	35	-61,11%
12.	Nepal	27	27	0,00%
13.	Crna Gora	67	26	-61,19%
14.	Italija	178	25	-85,96%
15.	Kazahstan	6	22	266,67%
16.	Ostale zemlje	1.303	326	-74,98%
	Ukupno	5.038	2.549	-49,40%

Grafički prikaz odbijenih ulazaka na granici BiH u 2021. i 2022. godini razvrstan po državama

Najveći broj odbijenih ulazaka u BiH u 2022. godini odnosi se na Tursku (1.321), Kosovo* (276), Sloveniju (96) i Njemačku (89) što iznosi 70% od ukupno odbijenih ulazaka u BiH.

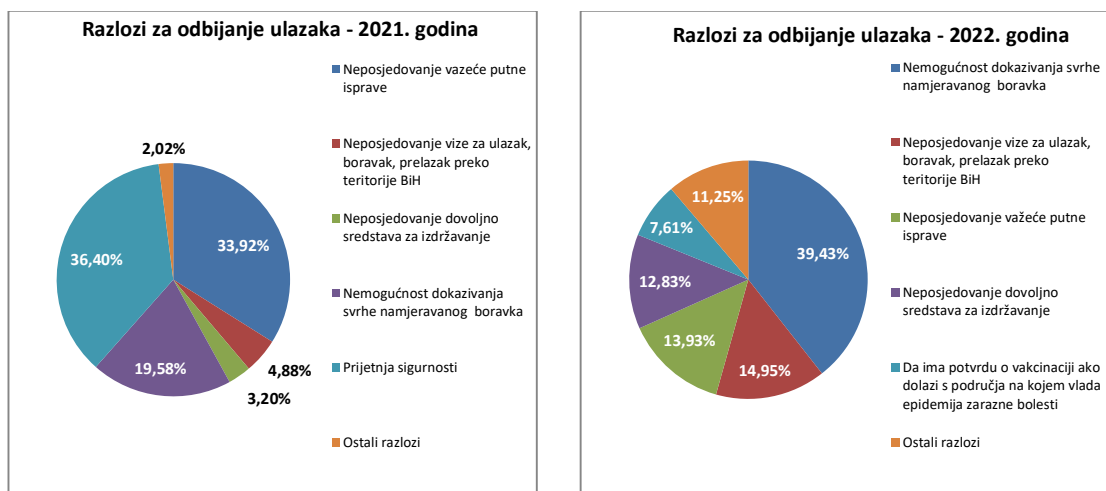
U 2022. godini najveći pad odbijenih ulazaka se odnosi na državljane Austrije (90%), Italije (85%), Njemačke (83%), Slovenije (82%) i Albanije (76%).

Tokom 2022. godine odbijen je ulazak u BiH za 2.549 stranaca, od toga na kopnoj granici BiH 1.514, a na međunarodnim aerodromima 1.035 odbijenih ulazaka. Razlozi za odbijanje ulaska stranim državljanima u BiH bili su: nemogućnost dokazivanja svrhe namjeravanog boravka (39,43%); neposjedovanje vize za ulazak, boravak, prelazak preko teritorije BiH ili odobrenje boravka propisano zakonom (14,95%); neposjedovanje važeće putne isprave (13,93%); neposjedovanje dovoljno sredstava za izdržavanje (12,83%); da ima potvrdu o vakcinaciji ako dolazi s područja na kojem vlada epidemija zarazne bolesti (7,61%); te ostali razlozi (11,25%).³

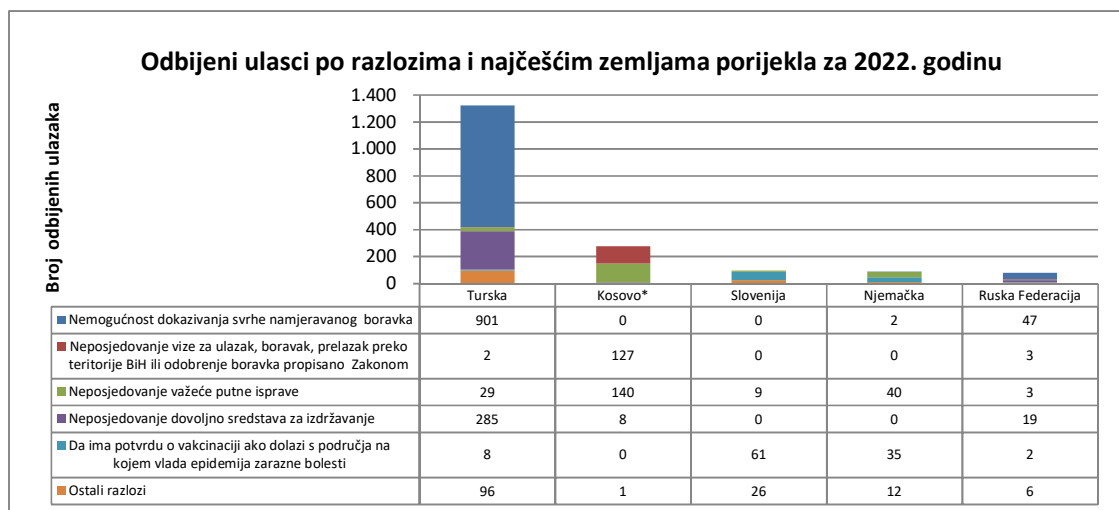
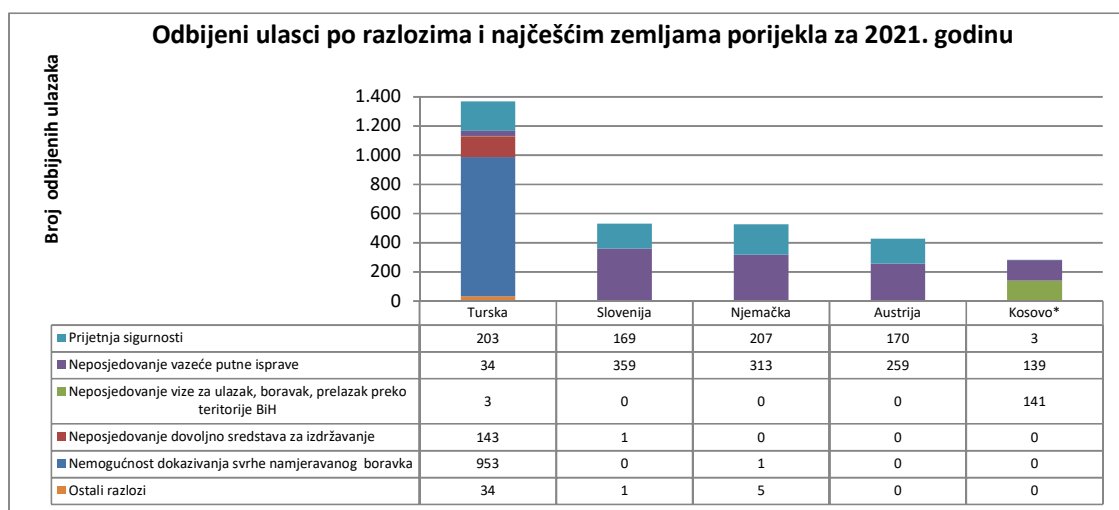
Većina odbijenih prelazaka državne granice na graničnim prelazima je zbog nemogućnosti dokazivanja svrhe namjeravanog boravka, neposjedovanja vize za ulazak, boravak, prelazak preko teritorije BiH ili odobrenje boravka propisano Zakonom, neposjedovanja važeće putne isprave, te zbog neposjedovanja dovoljno sredstava za izdržavanje, što predstavlja 82% od ukupnog broja odbijenih ulazaka.

³ Granična policija BiH „Analiza rada Granične policije BiH za 2022. godinu“ Sarajevo, januar 2023. godine, str.11.

Grafički prikazi odbijenih ulazaka po razlozima za odbijanje ulaska u 2021. i 2022. godini

Grafički prikazi broja odbijenih ulazaka po razlozima i najčešćim državljanstvima za 2021. i 2022. godinu

2.2. Otkriveni nezakoniti prelasci državne granice

Nezakonit prelazak granice podrazumjeva osobe otkrivene u pokušaju ilegalnog prelaska državne granice BiH prilikom ulaska ili izlaska iz BiH na graničnom prelazu ili izvan graničnog prelaza. Navedene osobe mogu biti državljani BiH, stranci ili osobe bez državljanstva.

Tokom 2021. godine, ukupno su 8.834 osobe otkrivene u pokušaju ilegalnog prelaska granice BiH. U toku 2022. godine, zabilježeno je povećanje od 61,98% i iznosilo je 14.309 osoba otkrivenih u nezakonitom prelasku državne granice što je rezultat preduzimanja pojačanih mjera neposredno na graničnoj liniji, u područjima gdje je izražen najveći migrantski pritisak.

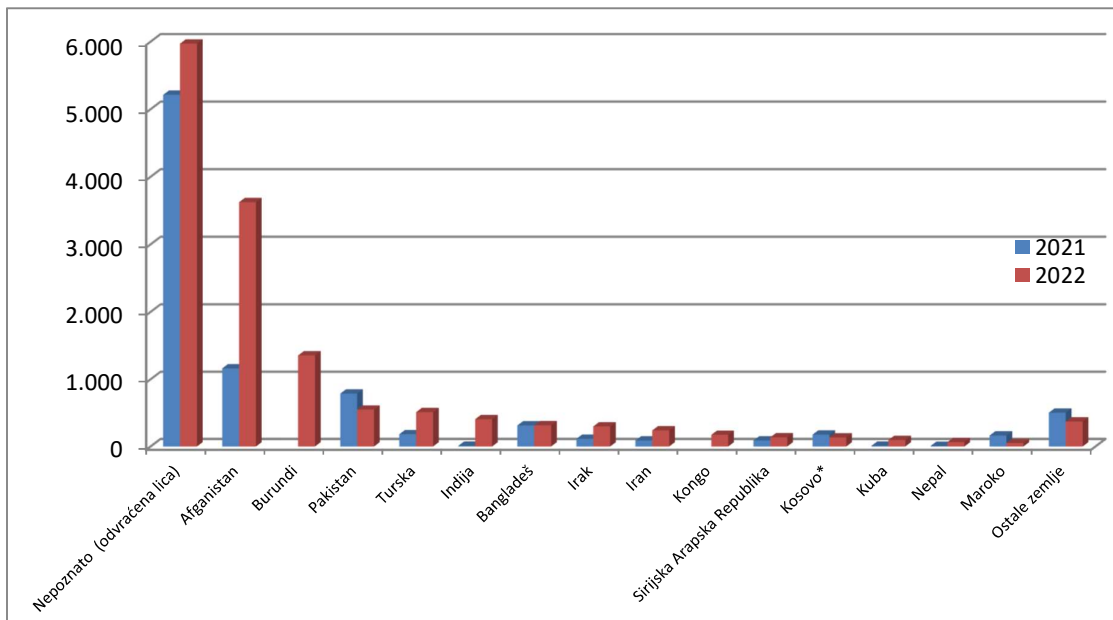
Također napominjemo da je u 2022. godini, kao rezultat preduzimanja pojačanih mjera neposredno na graničnoj liniji, u područjima gdje je izražen najveći migrantski pritisak, u skladu sa članom 37. Zakona o graničnoj kontroli, od pokušaja nezakonitog ulaska u BiH sa teritorije Republike Srbije i Crne Gore, odvratio 5.972 lica (radi se o procijenjenom broju lica i u određenom broju slučajeva o istim licima koji vrše višestruke pokušaje ilegalnog prelaska granice).⁴

Tabela 9. Otkriveni nezakoniti prelasci granice u 2021. i 2022. godini razvrstani po državljanstvima

R.br.	Država	2021	2022	%	R.br.	Država	2021	2022	%
1.	Nepoznato (odvrtaena lica)	5.214	5.972	14,54%	9.	Iran	90	240	166,67%
2.	Afganistan	1.163	3.625	211,69%	10.	Kongo, Republika	-	174	-
3.	Burundi	-	1.356	-	11.	Sirija	90	138	53,33%
4.	Pakistan	788	549	-30,33%	12.	Kosovo*	177	135	-23,73%
5.	Turska	183	512	179,78%	13.	Kuba	12	97	708,33%
6.	Indija	11	407	3.600,00%	14.	Nepal	9	66	633,33%
7.	Bangladeš	314	316	0,64%	15.	Maroko	164	51	-68,90%
8.	Irak	115	299	160,00%	16.	Ostale zemlje	504	372	-26,19%
						Ukupno	8.834	14.309	61,98%

⁴ Granična policija BiH „Analiza rada Granične policije BiH za 2022. godinu“ Sarajevo, januar 2023. godine, str. 14.

Grafički prikaz otkrivenih nezakonitih prelazaka granice u 2021. i 2022. godini razvrstan po državama

Prema raspoloživim podacima, u 2022. godini najviše je lica sa nepoznatim državljanstvom, (5.972), koja su odvracena u pokušaju ilegalnog prelaska državne granice. U posljednje dvije godine najviše otkrivenih nezakonitih prelazaka se odnosilo na državljane Afganistana, Burundija, Pakistana i Turske 58% od ukupnog broja nezakonitih prelazaka. Također, pored ovih gore navedenih državljana uočen je i porast otkrivenih nezakonitih prelazaka državne granice i državljana Indije, Kube, Nepala i Konga.

Prema podacima iz izvještaja o radu Granične policije BiH na graničnim prelazima u 2022. godini (ukupno ulaz i izlaz) registrovano je 820 osoba u ilegalnom prelasku državne granice, a izvan graničnog prelaza (granični pojas) 13.489 osoba. Od broja lica otkrivenih prilikom ilegalnog ulaska u BiH (7.427) van graničnog prelaza je otkriveno 7.332 i na graničnom prelazu 95, dok je od broja lica otkrivenih prilikom ilegalnog izlaska iz BiH (6.882) van graničnog prelaza otkriveno 6.157 i na graničnim prelazima 725 lica.⁵

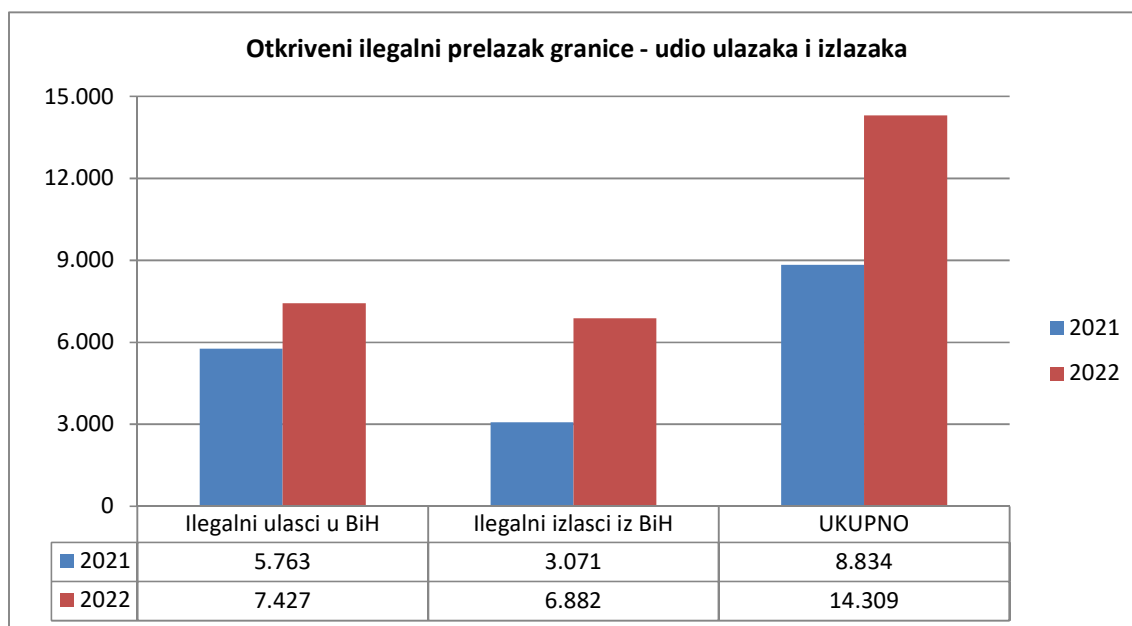
Tokom 2021. godine od broja lica otkrivenih prilikom ilegalnog ulaska u Bosnu i Hercegovinu (5.763) van graničnog prelaza je otkriveno 5.518 i na graničnom prelazu 245, dok je od broja lica otkrivenih prilikom ilegalnog izlaska iz Bosne i Hercegovine (3.071) van graničnog prelaza otkriveno 2.173 i na graničnim prelazima 898 lica.⁶

Navedeni podaci ukazuju na tendenciju većeg broja ilegalnih prelazaka državne granice van graničnih prelaza (13.489), nego što je to slučaj sa legalnim prelascima državne granice na graničnim prelazima (820).

⁵ Granična policija BiH „Analiza rada Granične policije BiH za 2022. godinu“ Sarajevo, januar 2023. godine, str.14.

⁶ Granična policija BiH „Analiza rada Granične policije BiH za 2021. godinu“ Sarajevo, januar 2022. godine, str. 15.

Grafički prikaz ilegalnih ulazaka i izlaza u ilegalnim prelascima državne granice

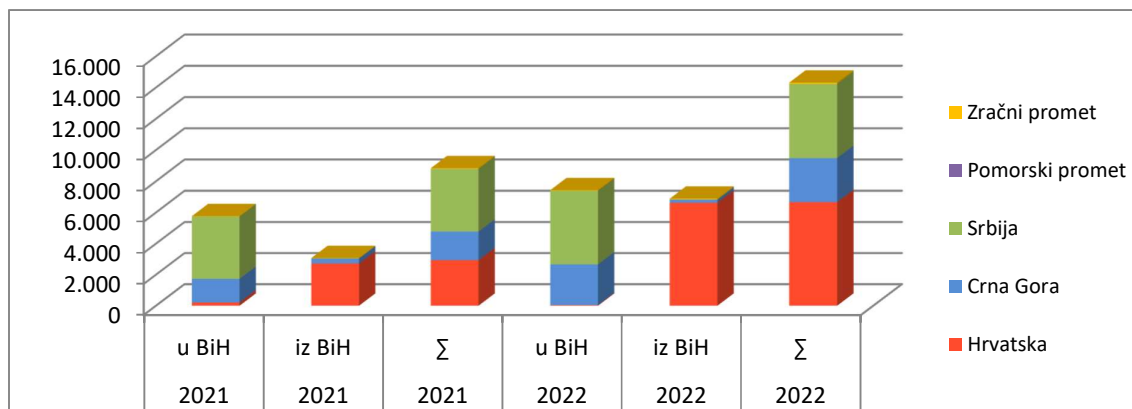

U 2021. godini, ilegalni izlasci su činili 35% od ukupnog broja osoba otkrivenih u ilegalnom prelasku državne granice (8.834), dok je ovaj procenat u 2022. godini iznosio 48% od ukupnog broja osoba otkrivenih u ilegalnom prelasku državne granice (14.309). Iz navedenih pokazatelja uočava se da je u 2022. godini veći broj ilegalnih ulazaka u BiH (52%) nego izlaza (48%), te je i u 2021. godini bio veći broj ilegalnih ulazaka iz BiH (65%) nego izlaza (35%). Što se tiče kopnene granice, podaci Granične policije BiH govore da se veći broj ilegalnih prelazaka (ulazaka i izlaza) registruje van samih graničnih prelaza.

Tabela 10. Otkriveni nezakoniti prelasci granice u 2021. i 2022. godini razvrstani po vrsti granice

Država	2021. u BiH	2021. iz BiH	2021. Σ	2022. u BiH	2022. iz BiH	2022. Σ	% u BiH	% iz BiH	%
Hrvatska	209	2.723	2.932	41	6.625	6.666	-80,38	143,30	127,35
Crna Gora	1.528	317	1.845	2.619	200	2.819	71,40	-36,91	52,79
Srbija	4.010	10	4.020	4.735	4	4.739	18,08	-60,00	17,89
Pomorski prom.	0	0	0	0	0	0	-	-	-
Zračni promet	16	21	37	32	53	85	100,00	152,38	129,73
Ukupno	5.763	3.071	8.834	7.427	6.822	14.309	28,87	124,10	61,98

Grafički prikaz otkrivenih nezakonitih prelazaka granice u 2021. i 2022. godini razvrstan po vrsti granice

Analizirajući raspoložive podatke o broju otkrivenih nezakonitih prelazaka u BiH prema vrsti granice i susjednim zemljama, evidentno je da je na kopnenoj granici u 2022. godini otkriveno 14.224 osobe, što je povećanje za 62% u odnosu na 2021. godinu kad je na istoj granici otkriveno 8.797 nezakonitih prelazaka. Također, uočava se porast broja nezakonitih prelazaka na međunarodnim aerodromima za 130% tako da je u 2022. godini otkriveno 85 osoba u nezakonitom prelasku granice, a u 2021. godini taj broj je iznosio 37 osoba.

Za analizu je karakteristično navesti da je u 2022. godini zabilježeno značajno povećanje ilegalnih prelazaka državne granica sa Hrvatskom (127%) i Crnom Gorom (53%), dok je povećanje ilegalnih prelazaka sa Srbijom u manjoj mjeri povećano (18%). Od 4.739 osoba otkrivenih prilikom nezakonitog prelaska državne granice sa Srbijom 99,9% se odnosi na ilegalne ulaske u BiH, a samo 0,1% na ilegalne izlaske iz BiH. Od 2.819 osoba otkrivenih prilikom nezakonitog prelaska državne granice sa Crnom Gorom 92,9% se odnosi na ilegalne ulaske u BiH, a 7,1% na ilegalne izlaske iz BiH. Od 6.666 osoba otkrivenih prilikom nezakonitog prelaska državne granice sa Hrvatskom 99,4% se odnosi na ilegalne izlaske iz BiH i 0,6% na ilegalne ulaske u BiH. Najviše ilegalnih izlazaka je zabilježeno na granici prema Republici Hrvatskoj i iznosi oko 96,3% svih osoba otkrivenih prilikom ilegalnog izlaska preko državne granice što ukazuje da se ilegalni migranti uglavnom odlučuju na izlazak iz BiH na ovom dijelu granice.

3. Privremeni i stalni boravak stranaca

Zahtjev za odobrenje boravka stranac podnosi DKP-u BiH ili nadležnoj organizacionoj jedinici Službe za poslove sa strancima, lično ili putem zakonskog zastupnika za poslovno nesposobnog stranca, i to najkasnije 15 dana prije isteka roka važenja vize za dugoročni boravak (Vize D), odnosno bezviznog boravka, odnosno odobrenog boravka ako se radi o produženju privremenog boravka po istom osnovu ili stalnom boravku. Uz zahtjev za odobrenje i zahtjev za produženje privremenog boravka stranac je dužan dati biometrijske podatke. O zahtjevu za odobrenje i produženje privremenog boravka po bilo kojem osnovu odlučuje nadležna organizaciona jedinica Službe za poslove sa strancima u roku od 90 dana od dana podnošenja urednog zahtjeva ako je zahtjev podnesen putem DKP-a BiH, a u roku od 60 dana ako je zahtjev podnesen direktno nadležnoj organizacionoj jedinici Službe za poslove sa strancima. Ako je

zahtjev uvažen, strancu se izdaje obavještenje o uvaženom zahtjevu i dozvola privremenog boravka. Kada je privremeni boravak odobren po osnovu rada s radnom dozvolom ili plavom kartom, strancu se izdaje rješenje o odobrenom privremenom boravku i dozvola privremenog boravka.

3.1. Privremeni boravak

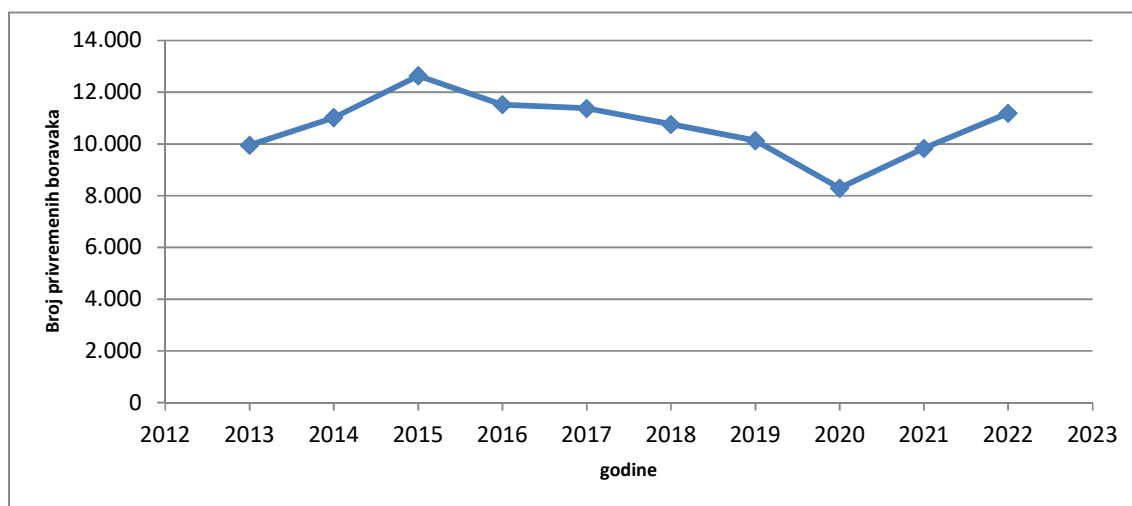
Odobrenje privremenog boravka izdaje se na vremenski period od najviše jedne godine, s tim da rok važenja pasoša mora biti duži najmanje tri mjeseca od roka na koji se odobrava privremeni boravak.

U skladu sa Zakonom o strancima koji je stupio na snagu u novembru 2015. godine privremeni boravak može se odobriti strancu koji namjerava boraviti ili boravi u BiH po osnovu: spajanja porodice, obrazovanja, humanitarnih razloga, rada s radnom dozvolom, rada bez radne dozvole, ili drugih opravdanih razloga. Odobrenje privremenog boravka može se izuzetno izdati i po osnovu vlasništva na nepokretnoj imovini, ako postoji efektivna veza stranca s BiH. Privremeni boravak iz humanitarnih razloga u slučaju iz člana 58. (Privremeni boravak po osnovu humanitarnih razloga) stav (2) tačka a) Zakona o strancima odobrava se na period najduže do šest mjeseci.

Tabela 11. Ukupan broj izdatih privremenih boravaka po godinama od 2013. do 2022. godine

Godine	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Privremeni boravak	9.953	11.022	12.633	11.519	11.372	10.756	10.133	8.293	9.827	11.188

Grafički prikaz izdatih privremenih boravaka po godinama od 2013. do 2022. godine

Kvalitetna pravna regulativa i već uspostavljeni centralizovani institucionalni okvir doveli su do uređivanja stanja u oblasti kretanja i boravka stranaca u BiH. Od 2013. do 2015. godine uočava se kontinuirani rast sa ujednačenim intenzitetom što dovodi do zaključka da je oblast kretanja

i boravka stranaca stavljena pod kontrolu nadležnih organa u ovom periodu. Iz prethodnog grafikona također se može uočiti kontinuirani pad broja odobrenja/produženja privremenih boravaka u periodu od 2015. do 2020. godine. U 2021. godini je došlo do porasta broja izdatih dozvola za privremeni boravak od 18,50% u odnosu na prethodnu godinu. Trend rasta se nastavlja i u toku 2022. godine kada je došlo do porasta od 13,85% u odnosu na prethodnu godinu.

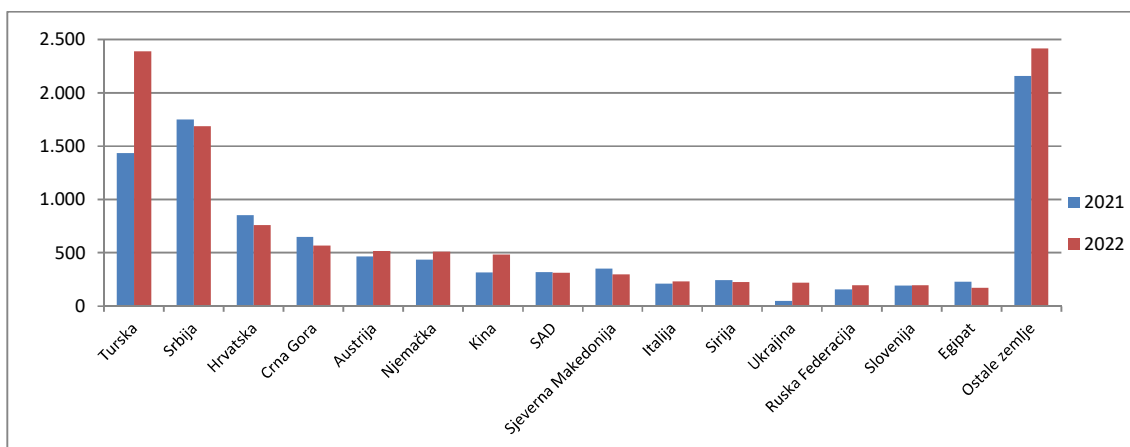
Problematika rješavanja statusnih pitanja stranih državljana do 01.10.2006. godine je bila u nadležnosti Odjela za strance pri MUP-ovima Kantona, MUP-u Republike Srpske te Policije Brčko distrikta BiH, gdje je bio evidentan različit pristup rješavanju ove problematike. Započinjanjem rada Službe za poslove sa strancima, kao upravne organizacije u sastavu Ministarstva sigurnosti BiH, sa operativnom samostalnošću, napravljen je značajan iskorak na efikasnijem upravljanju migracijama u Bosni i Hercegovini, kroz jedinstveno postupanje svih organizacionih jedinica Službe prilikom rješavanja problematike predviđene Zakonom o strancima, a posebno korištenjem operativnih kapaciteta Službe na suzbijanju ilegalnih migracija.

U cilju definisanja aktuelnog stanja u oblasti izdavanja odobrenja privremenog boravka prezentujemo pokazatelje o broju izdatih boravišnih dozvola (odobrena prvi put ili produžena boravišna dozvola) za privremeni boravak u toku 2021. i 2022. godine.

Tabela 12. Broj izdatih dozvola za privremeni boravak u 2021. i 2022. godini razvrstan po državama

R.br.	Država	2021	2022	%	R.br.	Država	2021	2022	%
1.	Turska	1.434	2.391	66,74%	9.	Sjeverna Makedonija	353	299	-15,30%
2.	Srbija	1.751	1.688	-3,60%	10.	Italija	210	233	10,95%
3.	Hrvatska	855	760	-11,11%	11.	Sirija	246	225	-8,54%
4.	Crna Gora	647	568	-12,21%	12.	Ukrajina	50	219	338,00%
5.	Austrija	468	517	10,47%	13.	Ruska Federacija	158	196	24,05%
6.	Njemačka	436	510	16,97%	14.	Slovenija	195	196	0,51%
7.	Kina	314	485	54,46%	15.	Egipat	231	172	-25,54%
8.	SAD	319	313	-1,88%	16.	Ostale zemlje	2.160	2.416	11,85%
						Ukupno	9.827	11.188	13,85%

Grafički prikaz izdatih boravišnih dozvola za privremeni boravak u 2021. i 2022. godini razvrstan po državama

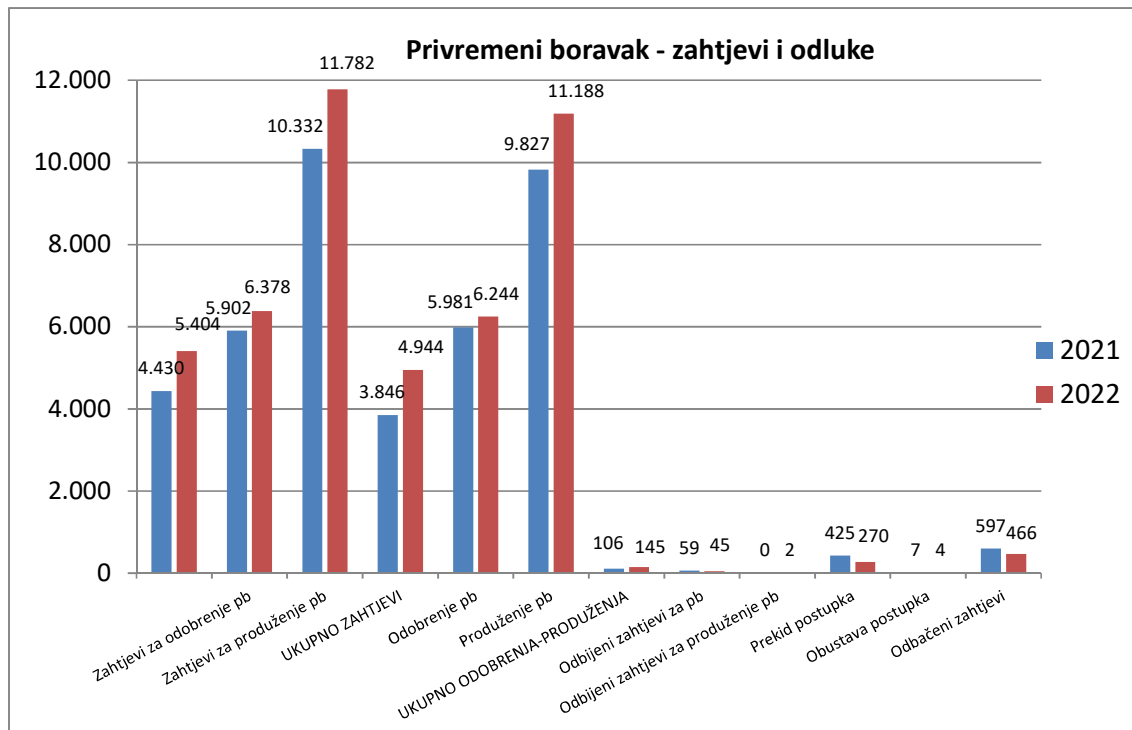

Od ukupnog broja izdatih dozvola za privremeni boravak u 2022. godini najveći broj se odnosi na državljane Turske (2.391), Srbije (1.688), Hrvatske (760), Crne Gore (568), Austrije (517), Njemačke (510) i Kine (485), što čini 61,84% od ukupnog broja izdatih dozvola. Procentualna analiza uporednih parametara ukazuje da je došlo do povećanja broja privremenih boravaka za državljane Ukrajine (338,00%), Turske (66,74%), Kine (54,46%), Ruske Federacije (24,05%), Njemačke (16,97%), Italije (10,94%), Austrije (10,47%) i Slovenije (0,51%), te da je došlo do smanjenja broja privremenih boravaka za državljane Egipta (25,54%), Sjeverne Makedonije (15,30%), Crne Gore (12,21%), Hrvatske (11,11%), Sirije (8,54%), Srbije (3,60%) i Sjedinjenih Američkih Država (1,88%).

Primjećuje se kontinuitet u pet najčešćih država porijekla strancima kojima je odobren ili produžen privremeni boravak u BiH, a to su: Turska, Srbija, Hrvatska, Crna Gora i Austrija. Ovih pet država porijekla obuhvata 52,95% svih osoba kojima je izdata boravišna dozvola za privremeni boravak u BiH u 2022. godini.

U 2022. godini ukupno je podneseno 5.404 zahtjeva za odobrenje novog privremenog boravka i 6.378 zahtjeva za produženje privremenog boravka, što ukupno iznosi 11.782 zahtjeva, a što je za 14,03% više nego u 2021. godini kada je ukupno podneseno 10.332 zahtjeva i to: 4.430 zahtjev za odobrenje novog privremenog boravka i 5.902 zahtjeva za produženje privremenog boravka.

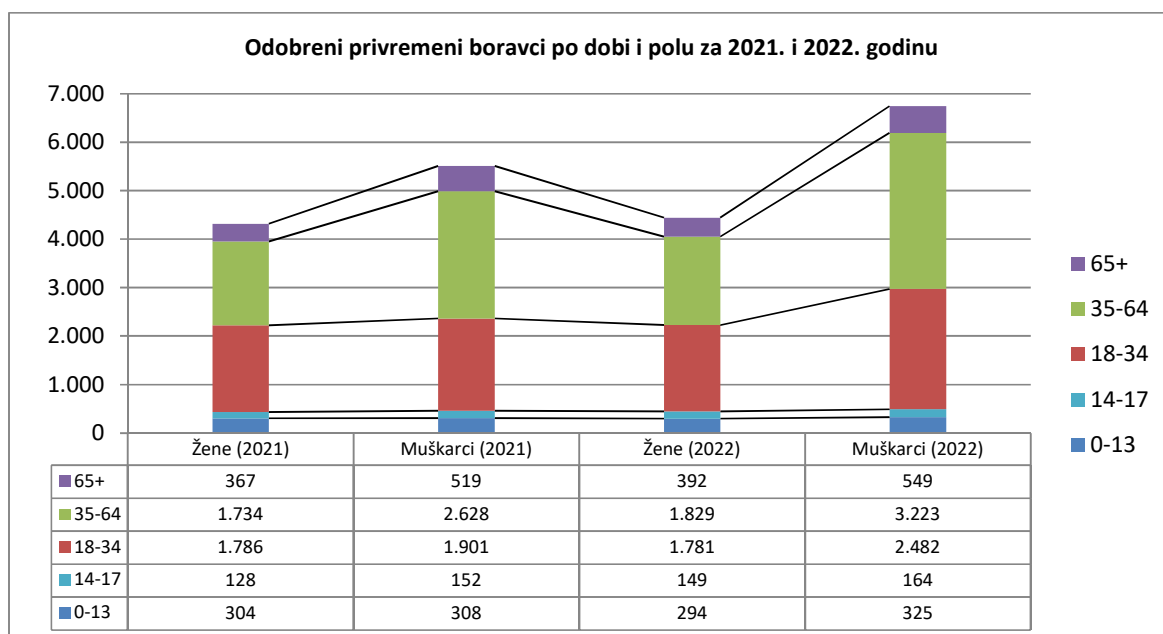
Grafički prikaz zahtjeva i odluka za privremeni boravak u 2021. i 2022. godini (odobrenje novog i produženje)

Rješavajući po zahtjevima za odobrenje / produženje privremenog boravka u 2022. godini ukupno je odobreno / produženo 11.188 privremenih boravaka, od toga je odobren novi privremeni boravak za 4.944 stranca i produžen privremeni boravak za 6.244 stranaca, a što je povećanje od 13,85 % u odnosu na 2021. godinu, kada su ukupno odobrena-produžena 9.827 privremena boravka, od toga je odobren novi privremeni boravak za 3.846 stranaca i produžen privremeni boravak za 5.981 stranca.

Prema ovim pokazateljima stopa odobrenja-produženja privremenih boravaka, u poređenju sa podnesenim zahtjevima iznosi 94,14% u 2022. godini.

U cilju definisanja profila stranih državljana koji su podnijeli zahtjev i dobili boravišnu dozvolu za privremeni boravak u BiH u 2022. godini prezentujemo polnu i starosnu strukturu iz koje se uočava da je u svim kategorijama bilo više muškaraca nego žena i to: u starosnoj dobi od 0 do 13 godina (žena 294, a muškaraca 325), u starosnoj dobi od 14 do 17 godina (žena 149, a muškaraca 164), zatim u starosnoj dobi od 18 do 34 godine (žena 1.781, a muškaraca 2.482), u starosnoj dobi od 35 do 64 godine (žena 1.829, a muškaraca 3.223), te u starosnoj dobi preko 65 godina (žena 392, a muškaraca 549). Posmatrano u ukupnom broju izdatih odobrenja privremenih boravaka, 6.743 ili 60% su privremeni boravci izdati muškarcima, a 4.445 ili 40% su privremeni boravci izdati ženama.

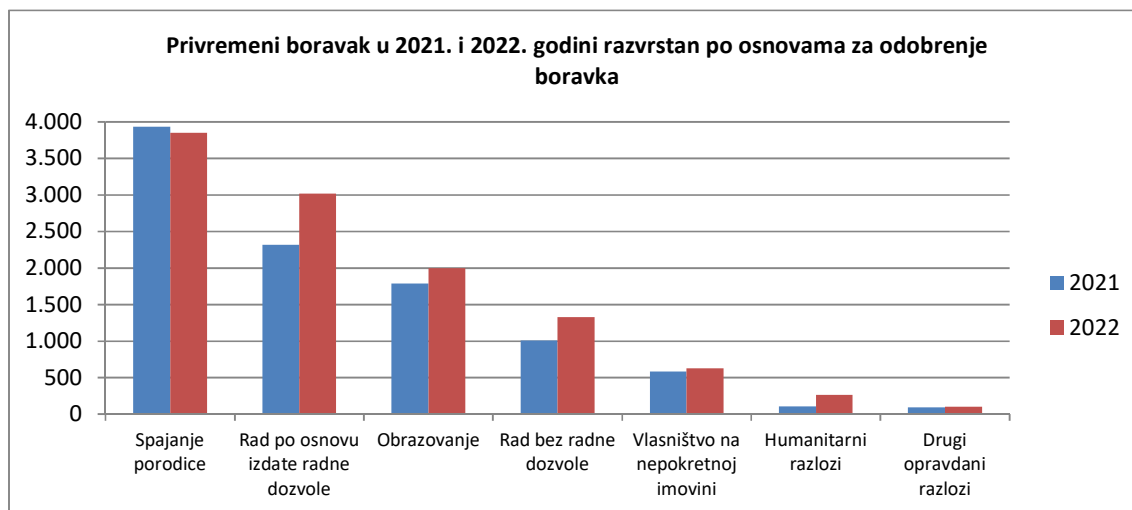
Prema podacima Službe za poslove sa strancima u 2022. godini najviše stranih državljana u BiH ima odobren privremeni boravak po osnovu: spajanja porodice u koju kategoriju ulaze i brak sa državljaninom BiH kao i vanbračna zajednica stranca sa državljaninom BiH (3.850), rada po osnovu izdate radne dozvole (3.018), obrazovanja (1.999), po osnovu rada bez radne dozvole (1.328), što ukupno predstavlja 91% svih privremenih boravaka. U cilju definisanja aktuelnih kretanja legalnih imigracija na osnovu odobrenja privremenih boravaka strancima u BiH dajemo pregled odobrenih privremenih boravaka u BiH za 2021. i 2022. godinu, sa posebnim akcentom na 2022. godinu, razvrstan po osnovama, kao i učešće pojedinih osnova privremenog boravka u ukupnom broju odobrenih privremenih boravaka u BiH.

Tabela 13. Privremeni boravak u 2021. i 2022. godini razvrstan po osnovama za odobrenje boravka

Osnovi boravka	2021	% u Σ 2021	2022	% u Σ 2022	% 2022/2021
Spajanje porodice	3.933	40,02%	3.850	34,41%	-2,11%
Rad po osnovu izdate radne dozvole	2.319	23,60%	3.018	26,98%	30,14%
Obrazovanje	1.787	18,18%	1.999	17,87%	11,86%
Rad bez radne dozvole	1.009	10,27%	1.328	11,87%	31,62%
Vlasništvo na nepokretnoj imovini	583	5,93%	628	5,61%	7,72%
Humanitarni razlozi	105	1,07%	265	2,37%	152,38%
Drugi opravdani razlozi	91	0,93%	100	0,89%	9,89%
Ukupno	9.827	100,00%	11.188	100,00%	13,85%

Privremeni boravak po drugim osnovama u BiH u 2022. godini strancima odobren je: po osnovu vlasništva na nepokretnoj imovini (628), humanitarnih razloga u koju kategoriju spada i liječenje (265) i drugih opravdanih razloga (100).

Grafički prikaz privremenih boravaka u 2021. i 2022. godini razvrstan po osnovama za odobrenje boravka

U 2022. godini došlo je do povećanja broja izdatih dozvola za privremeni boravak po svim osnovama, osim po osnovu spajanja porodice. Kako Bosna i Hercegovina postaje sve više zemlja odredišta stranih državljana ukazuju i odobreni privremeni boravci po osnovu spajanja porodice koji u ukupnom broju odobrenih privremenih boravaka u 2022. godini iznosi 34%. Statistički podaci iz 2022. godine pokazuju da državljani susjednih država u BiH ostvaruju privremeni boravak najvećim dijelom po osnovu spajanja porodice, izdate radne dozvole i obrazovanja.

Tabela 14. Osnove za odobrenje privremenih boravaka u 2022. godini po državama

OSNOV BORAVKA	Turska	Srbija	Hrvatska	Crna Gora	Austrija	Ostale države	UKUPNO
Spajanje porodice	267	657	444	348	212	1.922	3.850
Rad po osnovu izdate radne dozvole	667	602	150	87	31	1.481	3.018
Obrazovanje	742	252	81	104	21	799	1.999
Rad bez radne dozvole	689	79	18	2	6	534	1.328
Vlasništvo na nepokretnoj imovini	4	77	42	25	243	237	628
Humanitarni razlozi	2	11	24	1	3	224	265
Drugi opravdani razlozi	20	10	1	1	1	67	100
UKUPNO	2.391	1.688	760	568	517	5.264	11.188

Za državljane Turske, obrazovanje u BiH je najčešći osnov boravka, iako se primjećuje i veliki broj boravaka po osnovu rada bez radne dozvole, zatim po osnovu izdate radne dozvole i po

osnovu spajanja porodice. Državljeni Srbije, Hrvatske i Crne Gore najčešće dobivaju privremeni boravak po osnovu spajanja porodice.

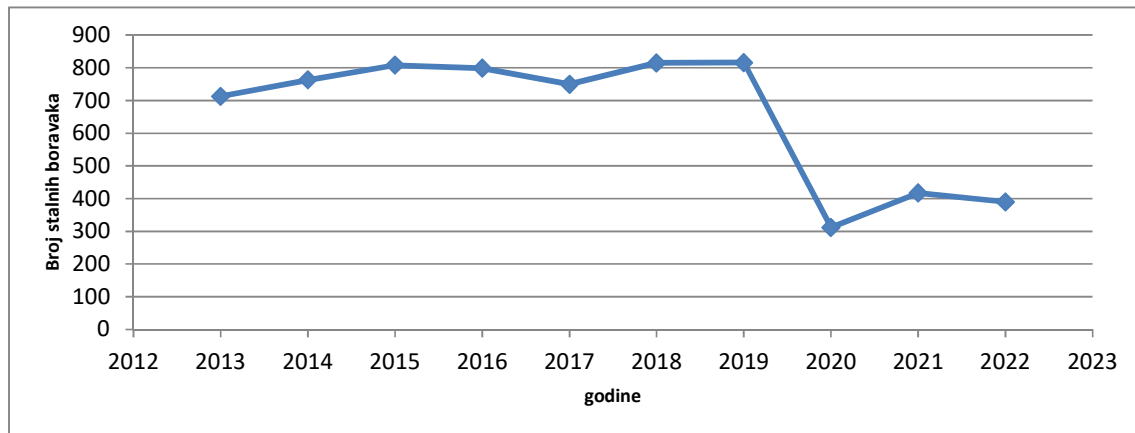
3.2. Stalni boravak

Stalni boravak može se odobriti strancu pod sljedećim uslovima: da na osnovu odobrenja privremenog boravka neprekidno boravi na teritoriju BiH najmanje pet godina prije podnošenja zahtjeva za odobrenje stalnog boravka, da raspolaže dovoljnim i redovnim sredstvima za izdržavanje, da ima obezbjeđen odgovarajući smještaj i da ima obezbjeđeno zdravstveno osiguranje.

Tabela 15. Ukupan broj izdatih stalnih boravaka po godinama od 2013. do 2022. godine

Godine	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Stalni boravak	713	763	808	799	750	815	816	312	417	390

Grafički prikaz izdatih stalnih boravaka po godinama od 2013. do 2022. godine

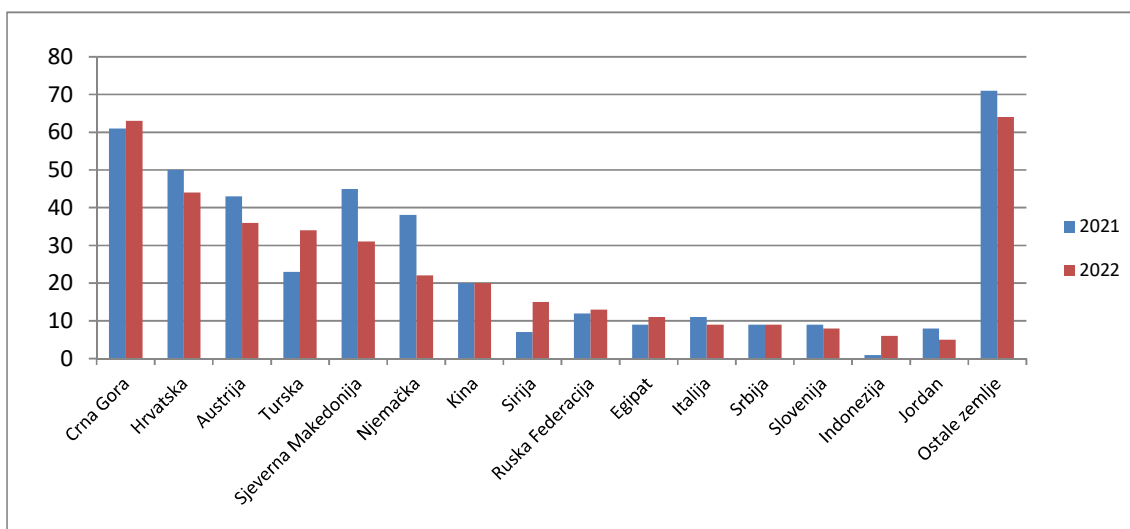
Vidljivo je da se kod dozvola za stalni boravak od 2013. do 2015. godine uočava rast, a od 2015. do 2017. godine uočava se trend blagog pada u broju dozvola stalnih boravaka stranaca u BiH, da bi u 2018. godini došlo do ponovnog rasta u iznosu od 8,67% u odnosu na prethodnu godinu. U 2019. godini izdat je skoro identičan broj dozvola za stalni boravak kao i u 2018. godini. U 2020. godini dolazi do značajnog smanjenja broja dozvola za stalni boravak od 62% i iznosio je 312 dozvola, dok u 2021. godini dolazi do ponovnog rasta od 33,65%. U 2022. godini dolazi do smanjenja izdatih dozvola za stalni boravak od 6,47% u odnosu na prethodnu godinu.

U cilju definisanja aktuelnog stanja u oblasti izdavanja odobrenja stalnog boravka prezentujemo pokazatelje o broju izdatih boravišnih dozvola za stalni boravak u toku 2021. i 2022. godine. U 2022. godini je podneseno 458 zahtjeva za odobrenje stalnog boravka, a isti je odobren za 390 osoba.

Tabela 16. Broj izdatih dozvola za stalni boravak u 2021. i 2022. godini razvrstan po državama

R.br.	Država	2021	2022	%	R.br.	Država	2021	2022	%
1.	Crna Gora	61	63	3,28%	9.	Ruska Federacija	12	13	8,33%
2.	Hrvatska	50	44	-12,00%	10.	Egipat	9	11	22,22%
3.	Austrija	43	36	-16,28%	11.	Italija	11	9	-18,18%
4.	Turska	23	34	47,83%	12.	Srbija	9	9	0,00%
5.	Sjeverna Makedonija	45	31	-31,11%	13.	Slovenija	9	8	-11,11%
6.	Njemačka	38	22	-42,11%	14.	Indonezija	1	6	500,00%
7.	Kina	20	20	0,00%	15.	Jordan	8	5	-37,50%
8.	Sirija	7	15	114,29%	16.	Ostale zemlje	71	64	-9,86%
	Ukupno	417	390	-6,47%					

Grafički prikaz izdatih boravišnih dozvola za stalni boravak u 2021. i 2022. godini razvrstan po državama

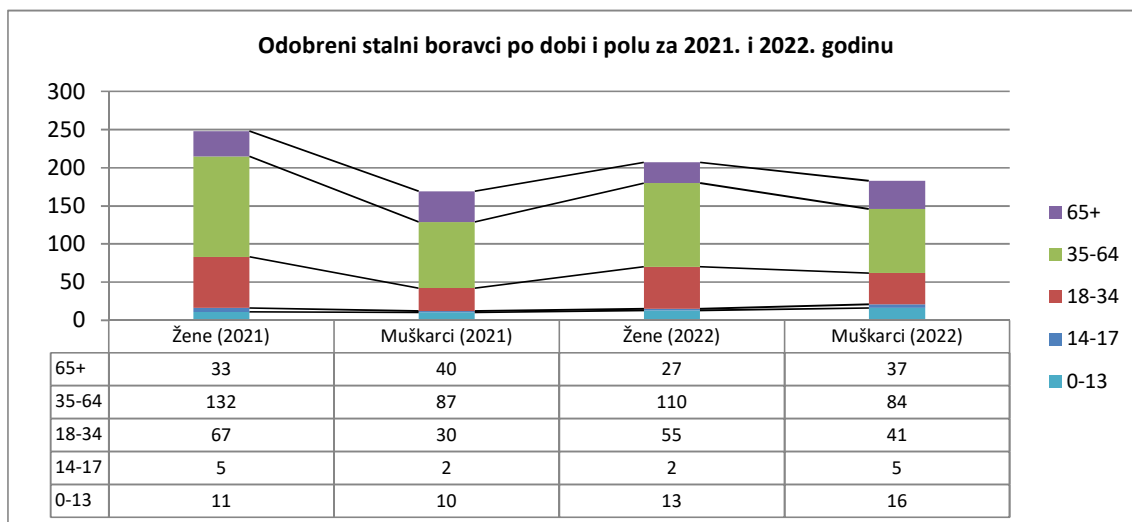

Najčešće zemlje porijekla stranaca koji su dobili stalni boravak u BiH u 2021. i 2022. godini bile su Crna Gora, Hrvatska, Austrija, Turska, Sjeverna Makedonija i Njemačka.

Analizom odobrenih stalnih boravaka evidentno je da je stalni boravak državljanima Republike Srbije odobren u veoma malom procentu, dok u odobrenjima/produženjima privremenog boravka zauzimaju drugi najveći procenat iza Turske. Naime, Sporazum o dvojnog državljanstvu između Bosne i Hercegovine i Republike Srbije omogućava državljanima Republike Srbije da prije steknu uslove za prijem u državljanstvo BiH, nego uslove za odobrenje stalnog boravka, te je iz tog razloga procenat odobrenja stalnog boravka državljanima Republike Srbije izuzetno mali.

U cilju definisanja profila stranih državljanina koji su podnijeli zahtjev i dobili boravišnu dozvolu za stalni boravak u BiH u 2022. godini prezentujemo polnu i starosnu strukturu iz koje se uočava da je u starosnoj dobi od 0 do 13 godina bilo više muškaraca nego žena (žena 13, a

muškaraca 16), zatim u starosnoj dobi od 14 do 17 godina također više muškaraca nego žena (žena 2, a muškaraca 5), dok je u kategoriji od 18 do 34 godine bilo više žena nego muškaraca (žena 55, a muškaraca 41); zatim u starosnoj dobi od 35 do 64 godine također više žena nego muškaraca (žena 110, a muškaraca 84), i u starosnoj dobi iznad 65 godina bilo je više muškaraca nego žena (žena 27, a muškaraca 37). Posmatrano u ukupnom broju izdatih odobrenja stalnog boravka u 2022. godini, 207 ili 53% su stalni boravci izdati ženama, a 183 ili 47% su stalni boravci izdati muškarcima.

4. Ilegalne migracije i poduzete mjere prema strancima

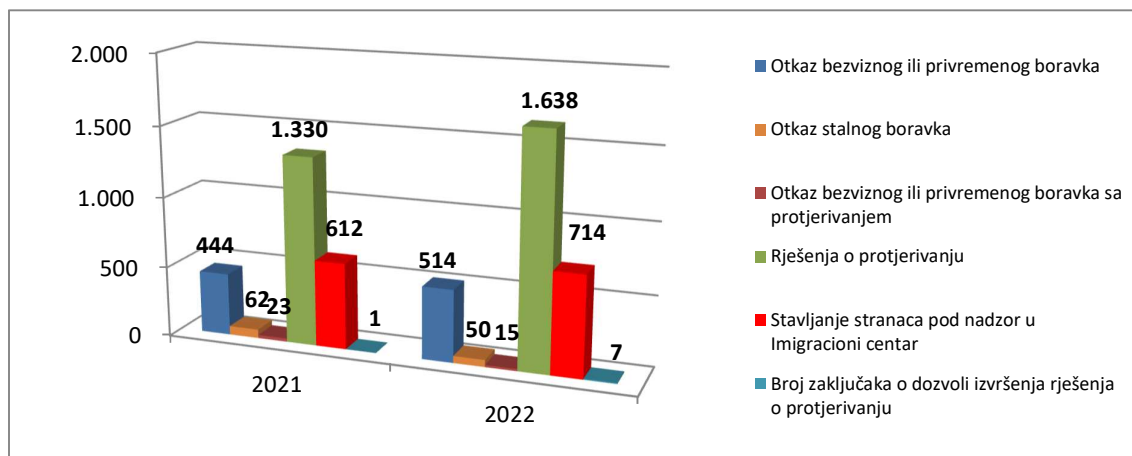
Mjere koje se poduzimaju prema strancima nakon otkrivanja ilegalnog boravka uključuju: otkaz bezvignog ili privremenog boravka, otkaz stalnog boravka, otkaz bezvignog ili privremenog boravka sa protjerivanjem, rješenja o protjerivanju, stavljanje stranaca pod nadzor i prisilno udaljenje stranaca iz BiH donošenjem zaključka o dozvoli izvršenja rješenja o protjerivanju.

Prezentujemo uporedne podatke poduzetih mjera prema stranim državljanima u 2021. i 2022. godini razvrstane prema vrstama mjera koje su poduzete prema strancima u BiH.

Tabela 17. Broj poduzetih mjera u 2021. i 2022. godini razvrstan prema vrstama mjera

R.br.	Vrsta mjere	2021	2022	% (2022/2021)
1.	Rješenja o otkazu bezvignog ili privremenog boravka	444	514	15,77%
2.	Rješenja o otkazu stalnog boravka	62	50	-19,35%
3.	Rješenja o otkazu bezvignog ili privr. boravka sa protjerivanjem	23	15	-34,78%
4.	Rješenja o protjerivanju	1.330	1.638	23,16%
5.	Rješenja o stavljanju stranca pod nadzor u Imigracioni centar	612	714	16,67%
6.	Broj zaključaka o dozvoli izvršenja rješenja o protjerivanju	1	7	600,00%
	Ukupno:	2.472	2.938	18,85%

Grafički prikaz poduzetih mjera u 2021. i 2022. godini razvrstan po vrstama mjera

Iz prezentovanih podataka vidljivo je da je broj izrečenih mjera prema strancima u 2022. godini u odnosu na 2021. godinu veći za 18,85%.

Broj izrečenih mjera otkaza boravka (bezvignog, privremenog i stalnog) i otkaza boravka uz izrečenu mjeru protjerivanja su rezultati vršenja planiranih i pojačanih operativnih provjera, inspeksijskih kontrola, kao i provođenje svih planskih aktivnosti na terenu od strane inspektora za strance koje je Služba za poslove sa strancima u skladu sa svojim nadležnostima prepoznala kao važan segment u praćenju i borbi protiv nezakonitih migracija na području BiH. U 2022. godini u odnosu na prethodnu godinu u Bosni i Hercegovini uočeno je povećanje izrečenih mjera otkaza bezvignog ili privremenog boravka, rješenja o protjerivanju, smještaja pod nadzor stranih državljana u Imigracioni centar i protjerivanja, što se dovodi u vezu sa povećanim brojem ilegalnih migranata koji su sa područja Srbije kao i sa područja Crne Gore ilegalno dolazili u BiH. Također u 2022. godini sprovedeno je više zajedničkih operativnih akcija inspektora Službe za poslove sa strancima, te pripadnika drugih agencija za sprovedbu zakona u BiH.

U narednom periodu realno je i dalje očekivati veći broj ilegalnih migranata iz zemalja visokog migracionog rizika, koji kontinuirano u grupama nastoje koristiti teritoriju BiH prema njihovim izjavama, kao tranzitno područje na putu prema zemljama EU.

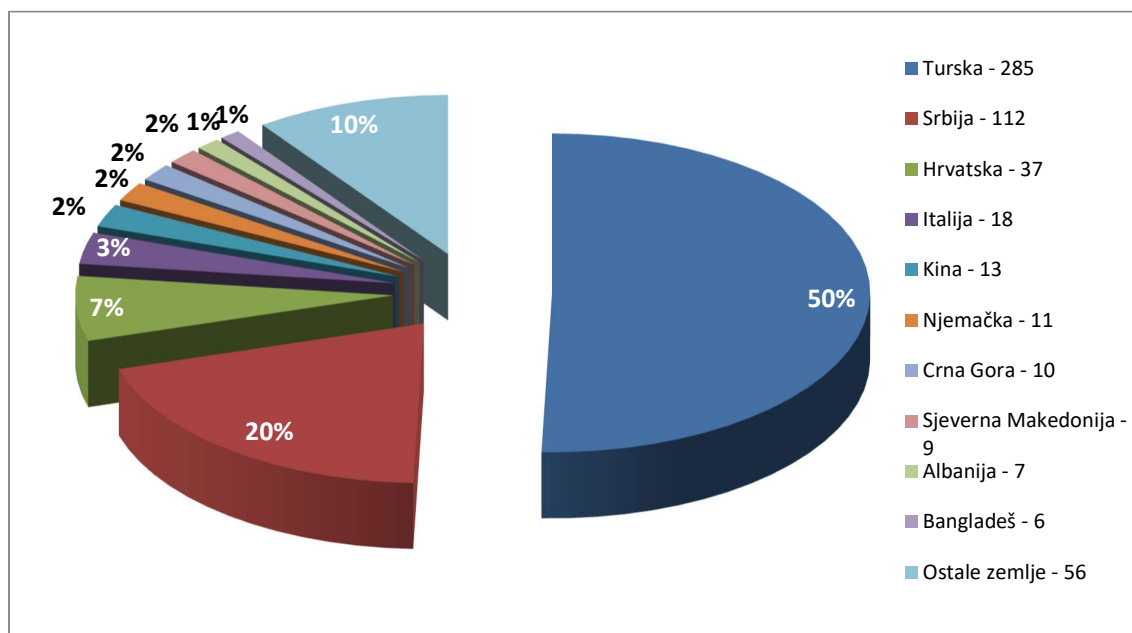
Tokom 2022. godine Služba za poslove sa strancima je sprovela više zajedničkih operativnih akcija inspektora Službe, te pripadnika drugih agencija za sprovedbu zakona u BiH, što je rezultiralo i nizom izrečenih mjera prema stranim državljanima. Također, prema navodima iz izvještaja o radu Službe za poslove sa strancima za 2022. godinu, Služba za poslove sa strancima svakodnevno vrši operativne i inspeksijske provjere na terenu, gdje je na osnovu prikupljenih informacija i operativnih saznanja prikupljenih opservacijom terena realizovan niz koordiniranih aktivnosti u svrhu kontrole zakonitosti boravka stranih državljana u BiH.

4.1. Otkaz boravka

Tokom 2021. godine ukupno je otkazano 506 boravaka (444 bezvizna ili privremena i 62 stalna boravka).

Tokom 2022. godine, ukupno su otkazana 564 boravka (514 bezviznih ili privremenih i 50 stalnih boravka) što predstavlja povećanje od 11,46% u odnosu na prethodnu godinu.

Prezentujemo grafički prikaz donesenih rješenja o otkazu bezviznog, privremenog i stalnog boravka za 2022. godinu razvrstan prema državljanstvima stranaca kojima je mjera izrečena.

Najveći broj rješenja o otkazu boravka je izdato državljanima Turske, Srbije i Hrvatske što predstavlja 76,95% od ukupnog broja otkaza boravka. Općenito, najčešći razlog za donošenje rješenja o otkazu bezviznog ili privremenog boravka je zato što se se izmjenile okolnosti na osnovu kojih su odobreni i zbog obavljanja djelatnosti za koje je potrebna radna dozvola, a istu stranac ne posjeduje. Stalni boravci su najčešće otkazivani zbog boravka stranca duže od godinu dana van BiH. Također, čest razlog za otkaz privremenog boravka je i taj što su pojedini stranci stekli državljanstvo BiH.

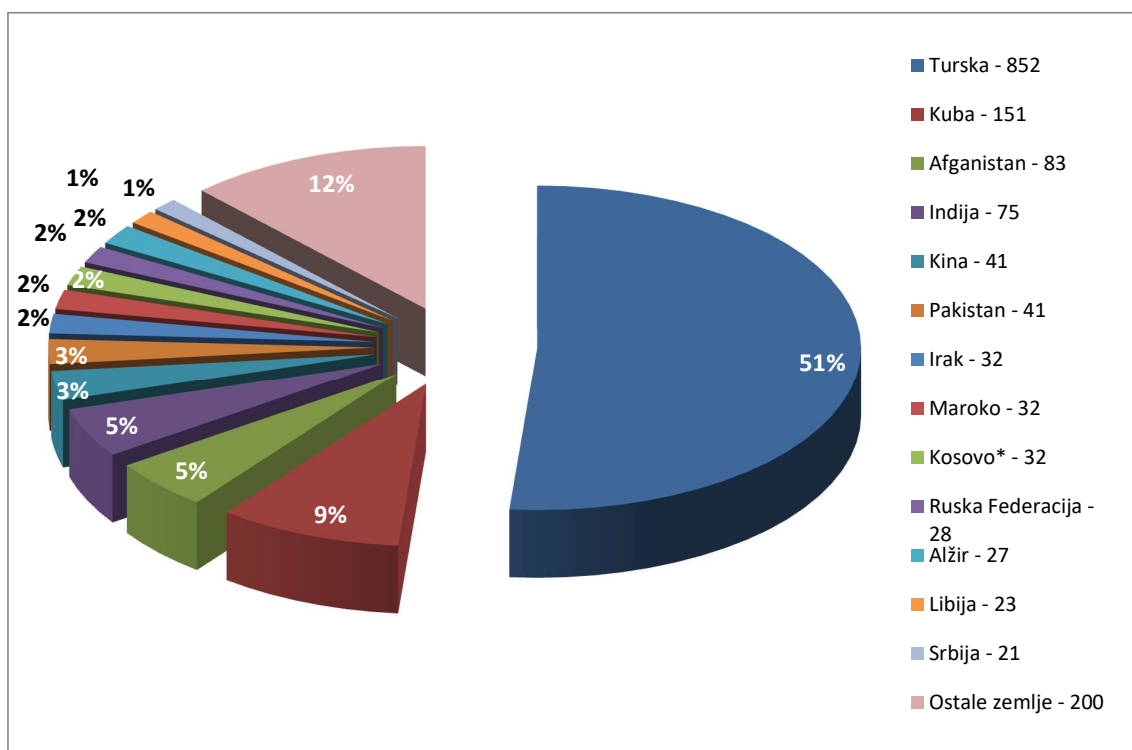
4.2. Rješenja o protjerivanju

Tokom 2021. godine, doneseno je ukupno 1.353 rješenja o protjerivanju, dok je ovaj broj u 2022. godini iznosio 1.638 što predstavlja povećanje od 21,06%.

Također u 2022. godini doneseno je 15 rješenja o otkazu bezviznog ili privremenog boravka sa mjerom protjerivanja, dok su u 2021. donesena 23 rješenja o otkazu bezviznog ili privremenog boravka sa mjerom protjerivanja.

Izrečene mjere protjerivanja stranim državljanima najviše su izricane iz razloga što je stranac prihvaćen na osnovu međunarodnog sporazuma o saradnji, predaji i prihvatu lica čiji je boravak nezakonit a nema odobren boravak u BiH, zatim što su nezakonito ušli u BiH, zatim zbog toga što je pokušao prekršiti ili je prekršio propise o prelasku državne granice pri izlasku iz BiH, te zbog boravka u BiH nakon isteka roka važenja vize ili dozvole boravka ili nakon isteka važenja bezviznog boravka. Mjerom protjerivanja se također strancima zabranjuje ulazak u Bosnu i Hercegovinu u vremenskom periodu od 1 do 5 godina.

Prezentujemo grafički prikaz donesenih rješenja o protjerivanju za 2022. godinu razvrstan prema državljanstvima stranaca kojima je mjera izrečena.

4.3. Stavljanje stranaca pod nadzor

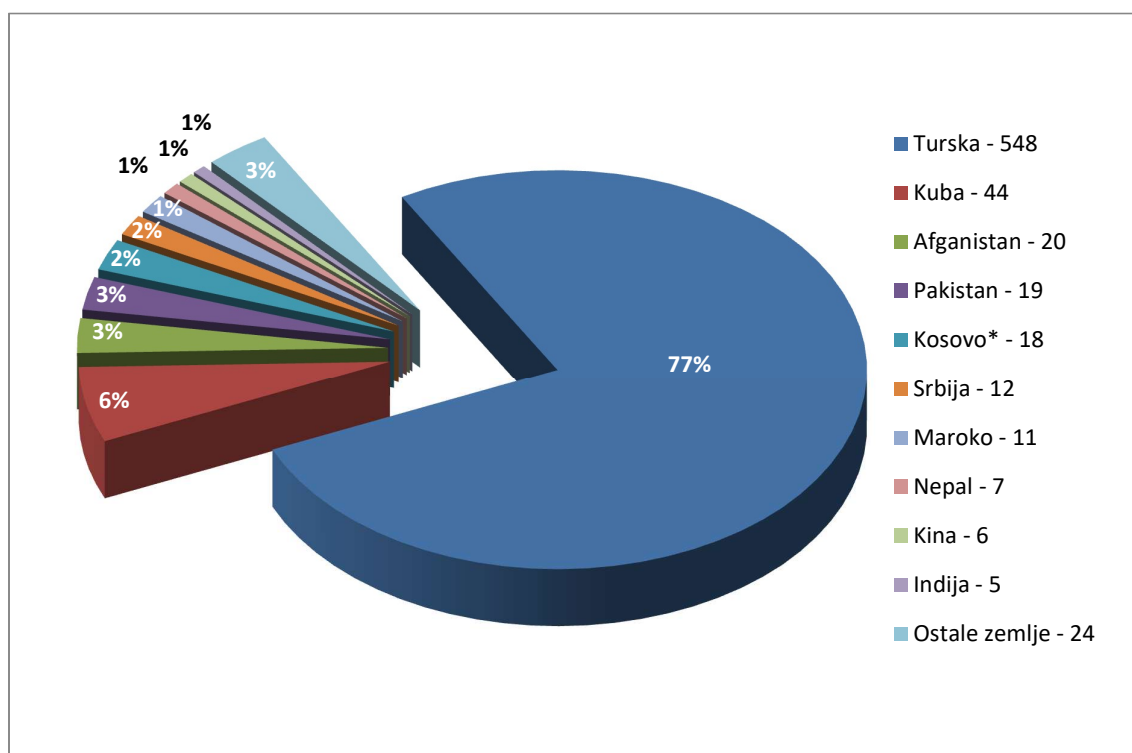
Stavljanje stranaca pod nadzor je mjera kojom se na osnovu odredbi propisanih Zakonom o strancima donosi rješenje o stavljanju stranca pod nadzor, a stranac se smješta u Imigracioni centar. Imigracioni centar, u nadležnosti Službe za poslove sa strancima, prvobitnog kapaciteta 40 mjesta, stavljen je u funkciju 30.06.2008. godine od kada je mjera stavljanja stranca pod nadzor počela da se realizuje. Nova zgrada Imigracionog centra, kapaciteta 80 mjesta, otvorena je 23.11.2009. godine. Otvorenjem novog objekta od čvrstog materijala, smještajni kapacitet Imigracionog centra dodatno je proširen na 120 mjesta. Međutim, od početka migrantske krize isti je od strane korisnika Imigracionog centra pretrpio značajnu materijalnu štetu, zbog čega su smještajni kapaciteti istog trenutno umanjeni. Funkcionisanjem Imigracionog centra stvorene su bitne pretpostavke za sigurni sistem udaljenja stranaca iz zemlje, jer Služba za poslove sa strancima može do konačnog udaljenja smjestiti pod nadzor

svakog stranca koji je u neregularnom boravku u BiH, kada je očigledno da stranac neće dobrovoljno napustiti zemlju ili je prihvaćen po osnovu sporazuma o readmisiji, odnosno prijetnja javnom redu ili nacionalnoj sigurnosti BiH.

Tokom 2021. godine, ukupno je 612 stranaca stavljeno pod nadzor u Imigracioni centar. Najveći broj ilegalnih migranata bili su državljani: Turske, Pakistana, Afganistana, Srbije i Bangladeša. Također u 2021. godini je 299 lica smješteno na blažu mjeru nadzora.

Tokom 2022. godine, ukupno je 714 stranaca stavljeno pod nadzor u Imigracioni centar što predstavlja povećanje od 16,67%. Najveći broj ilegalnih migranata bili su državljani: Turske, Kube, Afganistana, Pakistana i Kosova*. Također u 2022. godini je 465 lica smješteno na blažu mjeru nadzora.

Prezentujemo grafički prikaz donesenih rješenja o stavljanju stranaca pod nadzor u Imigracioni centar za 2022. godinu razvrstan prema državljanstvima stranaca kojima je mjera izrečena.

4.4. Prisilno udaljenje stranaca iz BiH

Udaljenje stranaca iz BiH je mjera koju poduzima Služba za poslove sa strancima u slučajevima kad je strancu doneseno rješenje kojim mu se nalaže napuštanje BiH i isto je postalo izvršno, a stranac u ostavljenom roku u rješenju za dobrovoljni povratak ne želi dobrovoljno da napusti BiH. Ova mjera podrazumjeva prisilno udaljenje stranca iz BiH.

Prema podacima iz Izvještaja Službe za poslove sa strancima u 2022. godini doneseno je 7 zaključaka o dozvoli izvršenja rješenja o protjerivanju, dok je u 2021. godini donesen 1 zaključak o dozvoli izvršenja rješenja o protjerivanju. Ovako mali broj prisilnih udaljenja je posljedica odluke stranaca da dobrovoljno i samoinicijativno napuste BiH. Navedeni

pokazatelji ukazuju da se promoviše i prioritarno koristi dobrovoljni povratak u zemlje porijekla što je humaniji i efikasniji postupak u odnosu na prisilni povratak. Udaljenje stranaca je lakše, brže i ekonomičnije ukoliko se mogu koristiti sporazumi o readmisiji, što podrazumjeva da je Bosna i Hercegovina potpisala sporazum o readmisiji sa državom u koju se stranac udaljava i da je navedeni sporazum stupio na snagu.

5. Povratak neregularnih migranata

U ovom poglavlju prezentuju se podaci i analizira kretanje osnovnih parametara u oblastima:

- Dobrovoljni povratak bh. državljana u BiH uz asistenciju i pomoć Međunarodne organizacije za migracije (IOM),
- Dobrovoljni povratak stranaca iz BiH u zemlje porijekla uz pomoć IOM-a,
- Dobrovoljni povratak stranaca iz BiH u zemlje porijekla uz asistenciju Službe za poslove sa strancima,
- Prihvat i povratak po sporazumima o readmisiji,
- Samostalan dobrovoljni povratak stranaca iz BiH.

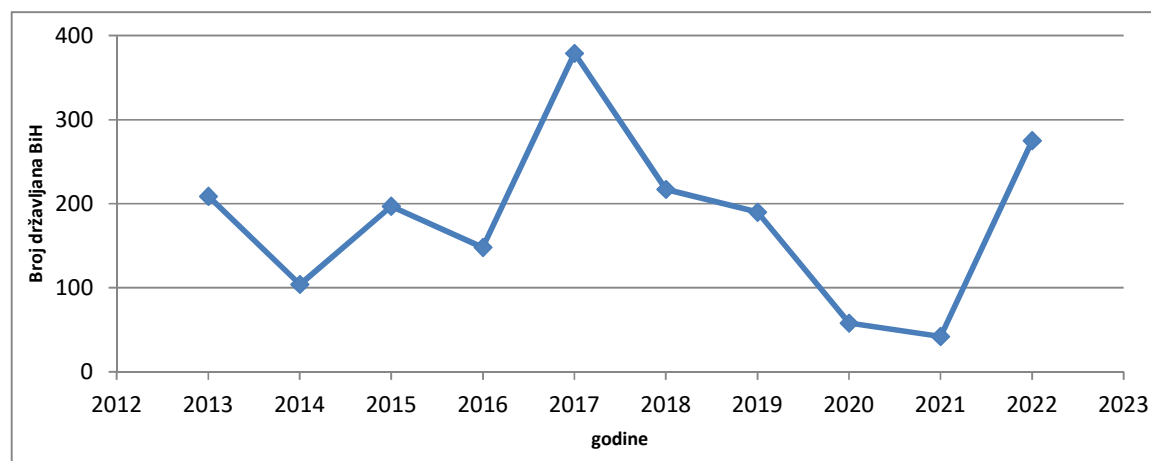
5.1. Dobrovoljni povratak bh. državljana u BiH uz pomoć IOM-a

Bosna i Hercegovina je sudjelovala u programima dobrovoljnih povratka bh. državljana iz drugih zemalja. Programi dobrovoljnog povratka su realizovani uglavnom posredstvom IOM-a i za ovu oblast izvor podataka je IOM.

Tabela 18. Ukupan broj bh. državljana vraćenih u BiH uz asistenciju IOM-a od 2013. do 2022. god.

Godine	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	UKUPNO
Osobe	209	104	197	148	379	217	190	58	42	275	1.819

Grafički prikaz broja vraćenih bh. državljana od 2013. do 2022. godine uz asistenciju IOM-a

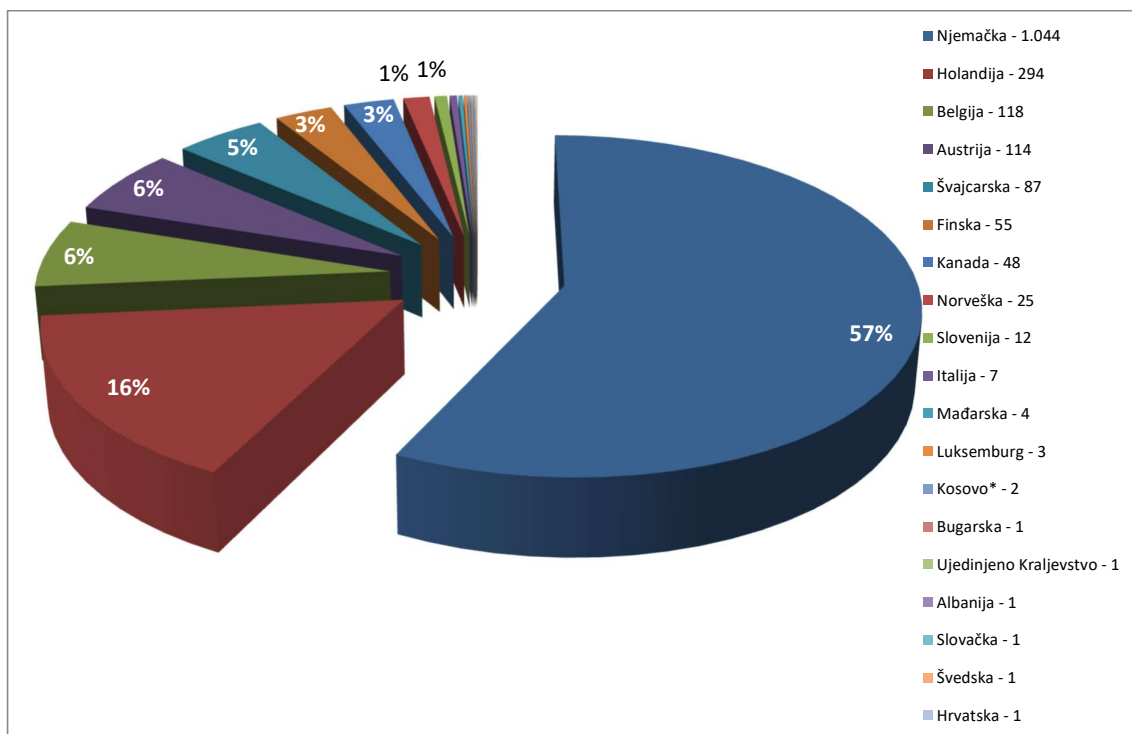
Po programima IOM-a u periodu od 2013. godine do 2022. godine dobrovoljno se vratilo 1.819 bh. državljana u Bosnu i Hercegovinu. Prema prezentovanim podacima u periodu od 2013. do 2014. godine uočava se opadajući trend bh. državljana koji se u Bosnu i Hercegovinu vraćaju na navedeni način, da bi u 2015. godini taj broj bio povećan za 89%. Također, u toku 2016. godine trend se smanjuje za 25%, da bi u 2017. godini došlo do ponovnog značajnog skoka za 156%. Nakon 2017. godine slijedi trend kontinuiranog pada, da bi u 2021. godini taj pad iznosio 28% u odnosu na prethodnu godinu. U toku 2022. godine dolazi do ponovnog značajnog povećanja u odnosu na prethodnu godinu od 55%, i taj broj je iznosio 275 bh. državljana.

Tabela 19. Broj državljana BiH koji su se dobrovoljno vratili uz pomoć IOM-a

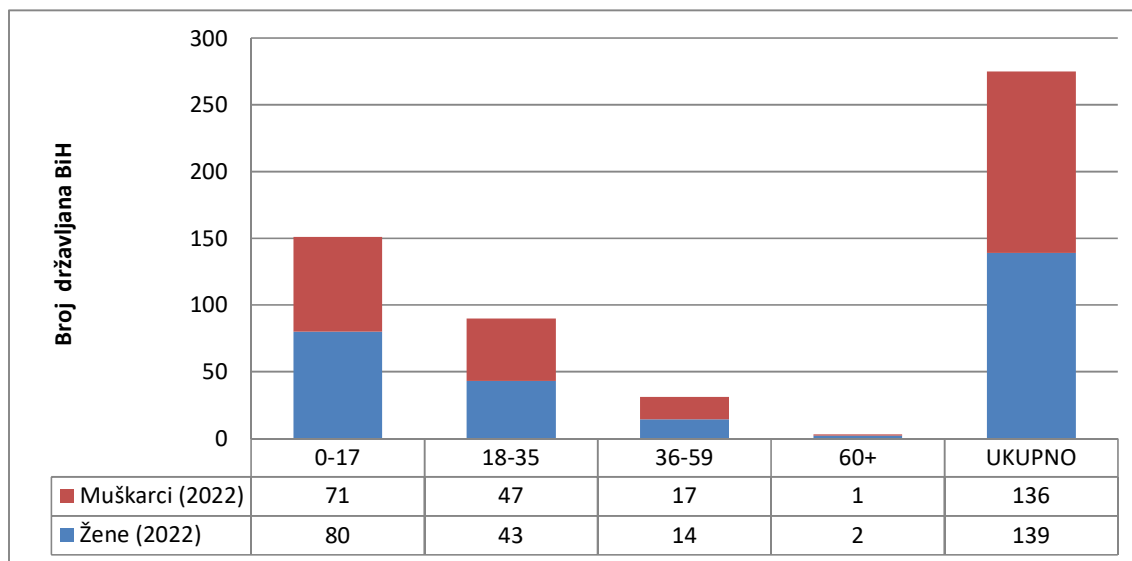
R.br.	DRŽAVA	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Ukupno
1.	Njemačka	-	-	-	-	346	193	166	43	34	262	1.044
2.	Holandija	61	25	59	114	12	2	14	5	1	1	294
3.	Belgija	41	29	13	5	10	8	2	5	5	-	118
4.	Austrija	13	-	101	-	-	-	-	-	-	-	114
5.	Švajcarska	34	7	11	10	4	7	4	5	1	4	84
6.	Finska	25	5	1	16	2	-	-	-	-	6	55
7.	Kanada	24	24	-	-	-	-	-	-	-	-	48
8.	Norveška	7	5	10	1	1	-	1	-	-	-	25
9.	Slovenija	1	5	1	-	2	1	2	-	-	-	12
10.	Italija	3	1	-	-	-	3	-	-	-	-	7
11.	Mađarska	-	1	-	-	2	1	-	-	-	-	4
12.	Luksemburg	-	-	-	2	-	-	-	-	1	-	3
13.	Kosovo*	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1	2
14.	Bugarska	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1
15.	Ujedinjeno Kraljevstvo	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1
16.	Albanija	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1
17.	Slovačka	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1
18.	Švedska	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1
19.	Hrvatska	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1
	Ukupno	209	104	197	148	379	217	190	58	42	275	1.819

Analizirajući podatke po zemljama iz kojih su se državljani BiH dobrovoljno vratili u Bosnu i Hercegovinu uz pomoć IOM-a, u periodu od 2013. do 2022. godine, uočava se da je najveći broj povratka realizovan iz Njemačke (57%), Holandije (16%), Belgije (6%) i Austrije (6%), zatim Švajcarske (5%), dok je navedeni povratak iz svih ostalih zemalja iznosio 10%. Najveći povratak državljana BiH u 2022. godini je bio iz Njemačke i iznosio je 262 osobe (95%).

Grafički prikaz broja dobrovoljno vraćenih državljana BiH od 2013. do 2022. godine po zemljama iz kojih su se vratili

Grafički prikaz broja bh. državljana koji su se vratili u BiH uz asistenciju IOM-a u 2022. godini prema dobi i polu

U 2022. godini 275 bh. državljana se dobrovoljno vratilo u BiH, od toga 136 osoba muškog pola i 139 osoba ženskog pola. Najveći broj korisnika ovog programa bilo je u dobi manjoj od 35 godina starosti (88%).

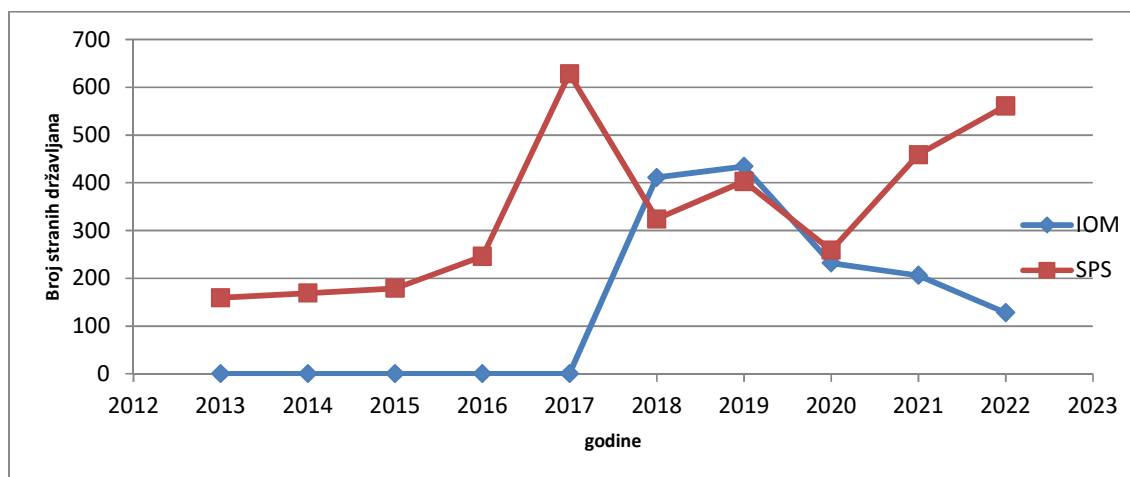
5.2. Dobrovoljni povratak stranaca iz BiH u zemlje porijekla uz pomoć IOM-a i Službe za poslove sa strancima (SPS)

Zakonodavstvo u oblasti imigracija i azila u svim upravnim postupcima kada se rješavaju statusna pitanja stranaca u BiH, u slučajevima kad stranac treba da napusti BiH, ostavlja rok za dobrovoljno izvršenje rješenja. U slučajevima kad stranac želi dobrovoljno napustiti BiH, ali nema sredstava za povratak može da koristi pomoć IOM-a i da realizuje svoj povratak po programu „Pomoć pri dobrovoljnom povratku neregularnih migranata“ (u daljem tekstu AVR) koji implementira IOM.

Tabela 20. Ukupan broj stranaca koji su se vratili iz BiH uz asistenciju IOM-a i SPS-a od 2013. do 2022. godine

Godine	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	UKUPNO
IOM	-	-	-	-	-	411	434	232	206	128	1.411
SPS	159	169	179	246	628	324	403	259	459	561	3.387

Grafički prikaz broja stranaca koji su se vratili iz BiH uz asistenciju IOM-a i SPS-a od 2013. do 2022. godine

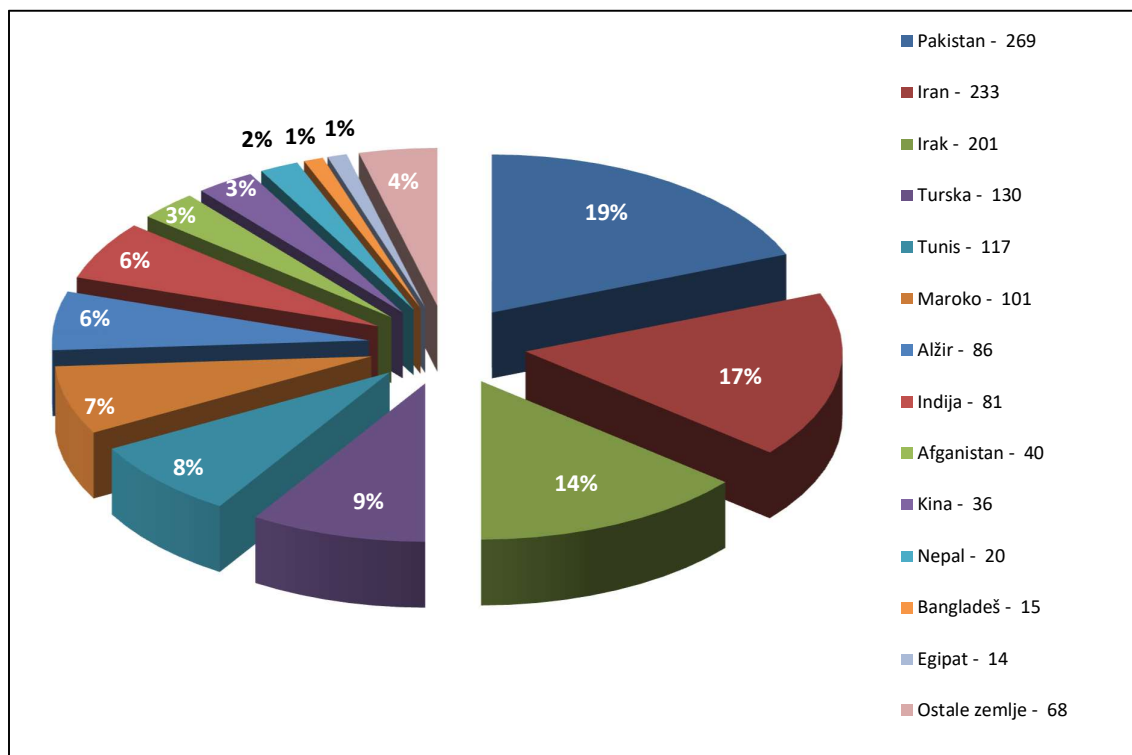
Po programima IOM-a u periodu od 2013. do 2022. godine dobrovoljno je vraćeno 1.411 stranih državljana iz BiH u zemlje porijekla. U periodu od 2012. do 2017. godine zbog nedostatka finansijskih sredstava IOM nije organizovao nijedan dobrovoljni povratak iz BiH putem AVR programa. U 2018. godini IOM je putem AVR programa finansirao dobrovoljni povratak iz BiH za 411 stranaca, u 2019. godini za 434 stranca, u 2020. godini za 232 stranca, u 2021. godini za 206 stranaca, a u 2022. godini za 128 stranaca.

Kad se analizira povratak u 2022. godini u organizaciji IOM-a uočava se znatan povratak državljana Indije, Pakistana, Kube, Maroka, Turske, Alžira i Jordana.

Tabela 21. Povratak stranaca iz BiH po AVR programu po godinama i državama povratka uz asistenciju IOM-a

R.Br.	DRŽAVA	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Ukupno
1.	Pakistan	-	-	-	-	-	13	52	102	81	21	269
2.	Iran	-	-	-	-	-	140	77	4	9	3	233
3.	Irak	-	-	-	-	-	74	82	23	19	3	201
4.	Turska	-	-	-	-	-	105	10	1	6	8	130
5.	Tunis	-	-	-	-	-	25	73	15	3	1	117
6.	Maroko	-	-	-	-	-	4	22	36	29	10	101
7.	Alžir	-	-	-	-	-	12	56	10	1	7	86
8.	Indija	-	-	-	-	-	2	15	4	17	43	81
9.	Afganistan	-	-	-	-	-	6	6	17	11	-	40
10.	Kina	-	-	-	-	-	16	20	-	-	-	36
11.	Nepal	-	-	-	-	-	-	3	8	8	1	20
12.	Bangladeš	-	-	-	-	-	-	2	1	10	2	15
13.	Egipat	-	-	-	-	-	-	6	5	3	-	14
14.	Kuba	-	-	-	-	-	1	-	-	-	11	12
15.	Jordan	-	-	-	-	-	1	2	1	-	5	9
16.	Ruska Federacija	-	-	-	-	-	-	-	1	5	-	6
17.	Kamerun	-	-	-	-	-	4	-	-	-	-	4
18.	Albanija	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	3
19.	Moldavija	-	-	-	-	-	1	2	-	-	-	3
20.	Azerbejdžan	-	-	-	-	-	2	1	-	-	-	3
21.	Libanon	-	-	-	-	-	-	2	-	-	1	3
22.	Gambija	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	3
23.	Filipini	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	3
24.	Srbija	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	2
25.	Etiopija	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	2
26.	Gvineja	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	2
27.	Burundi	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2
28.	Ukrajina	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1
29.	Bugarska	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1
30.	Šri Lanka	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1
31.	Tajland	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1
32.	Gana	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1
33.	Poljska	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1
34.	Palestina	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1
35.	Kolumbija	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
36.	Gvineja Bisao	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
37.	Obala Slonovače	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
38.	Sjeverna Makedonija	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
	Ukupno	0	0	0	0	0	411	434	232	206	128	1.411

Grafički prikaz broja vraćenih stranaca iz BiH od 2013. do 2022. godine po zemljama u koje su vraćeni uz asistenciju IOM-a

Uz činjenicu da od 2012. do 2017. godine nije bilo AVR programa za povratak stranaca iz BiH uz pomoć IOM-a, važno je naglasiti da je Služba za poslove sa strancima organizovala dobrovoljni povratak. Od 2012. do 2017. godine Služba za poslove sa strancima je organizovala i izvršavala samostalni dobrovoljni povratak stranaca kroz implementaciju projekta „Prevenција ilegalnih migracija u BiH i regionu i dobrovoljni povratak ilegalnih migranata“, finansiran od strane Vlade Švajcarske Konfederacije i Vlade Lihtenštajna posredstvom Švajcarske agencije za razvoj i saradnju (SDC).

U organizaciji Službe za poslove sa strancima od 2013. do 2022. godine vraćeno je ukupno 3.387 stranaca.

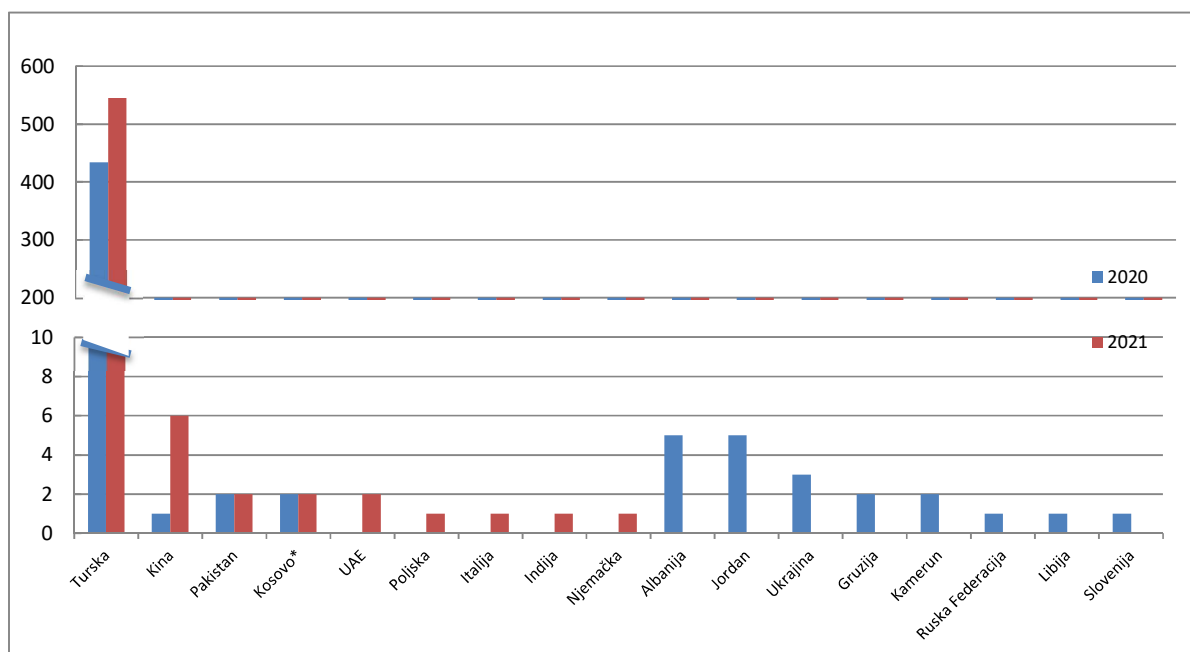
U 2017. godini Služba za poslove sa strancima je organizovala povratak za ukupno 628 stranaca što je za 155,28% više nego u 2016. godini. Od navedenih 628 stranaca, 361 stranac je vraćen kroz projekat finansiran od strane Vlade Švajcarske Konfederacije i Vlade Lihtenštajna posredstvom Švajcarske agencije za razvoj i saradnju (SDC), dok je 267 stranaca vraćeno uz samostalnu asistenciju Službe za poslove sa strancima. Glavni razlog za izlazak iz Bosne i Hercegovine je donošenje rješenja o protjerivanju.

U 2021. godini Služba za poslove sa strancima je organizovala i izvršila samostalni dobrovoljni povratak za 459 osoba, da bi u 2022. godini taj broj bio povećan za 22,22% i iznosio je 561 osoba.

Tabela 22. Broj dobrovoljnih povratka stranaca iz BiH u organizaciji Službe za poslove sa strancima u 2021. i 2022. godini razvrstan po državama

R.br.	Država	2021	2022
1.	Turska	434	545
2.	Kina	1	6
3.	Pakistan	2	2
4.	Kosovo*	2	2
5.	UAE	-	2
6.	Poljska	-	1
7.	Italija	-	1
8.	Indija	-	1
9.	Njemačka	-	1
10.	Albanija	5	-
11.	Jordan	5	-
12.	Ukrajina	3	-
13.	Gruzija	2	-
14.	Kamerun	2	-
15.	Ruska Federacija	1	-
16.	Libija	1	-
17.	Slovenija	1	-
	Ukupno	459	561

Grafički prikaz broja dobrovoljnih povratka stranaca iz BiH u organizaciji Službe za poslove sa strancima u 2021. i 2022. godini

5.3. Povratak po sporazumima o readmisiji

Sporazumi o readmisiji su sporazumi koji olakšavaju i ubrzavaju povratak državljana ugovornih strana koji borave bez dozvola boravka u drugoj ugovornoj strani, kao i državljana trećih zemalja ili osoba bez državljanstva koje su ilegalno sa teritorije jedne ugovorne strane direktno otišle na teritoriju druge ugovorne strane.

Realizacija sporazuma o readmisiji u dijelu prihvata državljana BiH, odnosno provjere identiteta i državljanstva vrši se preko Ministarstva sigurnosti – Sektora za imigraciju, a u dijelu prihvata državljana trećih zemalja i osoba bez državljanstva kao i povratak iz BiH realizaciju provodi Služba za poslove sa strancima.

5.3.1. Prihvat i predaja po sporazumima o readmisiji

Po svim sporazumima o readmisiji posredstvom Ministarstva sigurnosti – Sektora za imigraciju, koji je nadležan za realizaciju sporazuma u dijelu prihvata državljana BiH, u 2022. godini obrađen je prihvat za 748 osoba. Nakon provjere identiteta i državljanstva BiH ili postupanja u skladu sa članom 6. Sporazuma između Bosne i Hercegovine i Evropske zajednice o readmisiji lica koja borave bez dozvole, prihvat je odobren za 578 osoba koje su bile državljani BiH što čini povećanje od 40,29% u odnosu na 2021. godinu kada je odobren prihvat za 412 osoba. Od odobrenih zahtijeva za 748 osoba, 515 osoba se odnosi na redovne zahtjeve za readmisiju, a 233 osobe se odnose na readmisiju u skladu sa članom 6. Sporazuma između Bosne i Hercegovine i Evropske zajednice o readmisiji lica koja borave bez dozvole. Također je za 170 osoba odbijen prihvat jer iste nisu bili državljani BiH. Najveći broj prihvata državljana BiH u 2022. godini je realizovan iz SR Njemačke (62,03%).

Tabela 23. Prihvat državljana BiH u 2021. i 2022. godini po osnovu zahtjeva za readmisiju

R.br.	Država	2021	2022
1.	Njemačka	257	439
2.	Francuska	59	58
3.	Austrija	19	20
4.	Švajcarska	16	16
5.	Italija	9	14
6.	Belgija	13	11
7.	Švedska	20	5
8.	Holandija	9	3
9.	Srbija	-	3

R.br.	Država	2021	2022
10.	Španija	-	3
11.	Luksemburg	2	2
12.	Crna Gora	4	1
13.	Hrvatska	1	1
14.	Slovenija	-	1
15.	Finska	-	1
16.	Bugarska	1	-
17.	Norveška	1	-
18.	Turska	1	-
Ukupno		412	578

Prezentovani podaci pokazuju da je po osnovu sporazuma o readmisiji u kojima je provjeru identiteta i državljanstva BiH vršio Sektor za imigraciju Ministarstva sigurnosti BiH ili postupao u skladu sa članom 6. Sporazuma između Bosne i Hercegovine i Evropske zajednice o readmisiji lica koja borave bez dozvole, odobren prihvat za 578 državljana BiH. Također je evidentirano u Analizi rada Granične policije BiH za 2022. godinu⁷ da je tokom 2022. godine vraćeno 628 državljana BiH iz zemalja sa kojima BiH ima potpisane sporazume o readmisiji. U poređnom analizom podataka iz raspoloživih izvora je evidentno da je 50 osoba direktno vraćeno Graničnoj policiji BiH bez prethodne najave Sektoru za imigraciju Ministarstva sigurnosti BiH.

Prema godišnjem izvještaju Službe za poslove sa strancima po osnovu sporazuma o readmisiji u 2022. godini ukupno je prihvaćeno 838 stranaca i to 836 stranaca po osnovu Sporazuma između Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i Vlade Republike Hrvatske o vraćanju i prihvaćanju lica čiji je ulazak i boravak nezakonit, te 2 stranca po osnovu Sporazuma o readmisiji između BiH i Crne Gore o vraćanju i prihvaćanju lica čiji je ulazak i boravak nezakonit.⁸

⁷ Granična policija BiH. „Analiza rada Granične policije BiH za 2022. godinu“ Sarajevo, januar 2023. godine, str. 18.

⁸ Služba za poslove sa strancima BiH. „Izvještaj o radu Službe za poslove sa strancima za 2022. godinu“ Sarajevo, januar 2023. godine

Što se tiče predaje lica u 2022. godini, prema podacima Službe za poslove sa strancima, po osnovu sporazuma o readmisiji, ukupno su predata 103 stranca, od čega je 77 stranaca predato po osnovu Sporazuma između Vijeća ministara BiH i Vlade Republike Srbije o vraćanju i prihvaćanju lica čiji je ulazak i boravak nezakonit, 26 stranaca po osnovu Sporazuma između Vijeća ministara BiH i Vlade Republike Crne Gore o vraćanju i prihvaćanju lica čiji je ulazak ili boravak nezakonit.⁹

5.3.2. Prihvat po sporazumu o readmisiji sa Republikom Hrvatskom

Sporazum o readmisiji po kojem BiH kontinuirano prima najviše osoba je Sporazum sa Republikom Hrvatskom, bilo da se radi o državljanima BiH koji borave bez dozvola boravka u Republici Hrvatskoj ili su „po istom osnovu“ vraćeni iz drugih zemalja u Republiku Hrvatsku, kao i državljanima trećih zemalja ili osobama bez državljanstva koje su ilegalno sa teritorije Bosne i Hercegovine otišle u Republiku Hrvatsku.

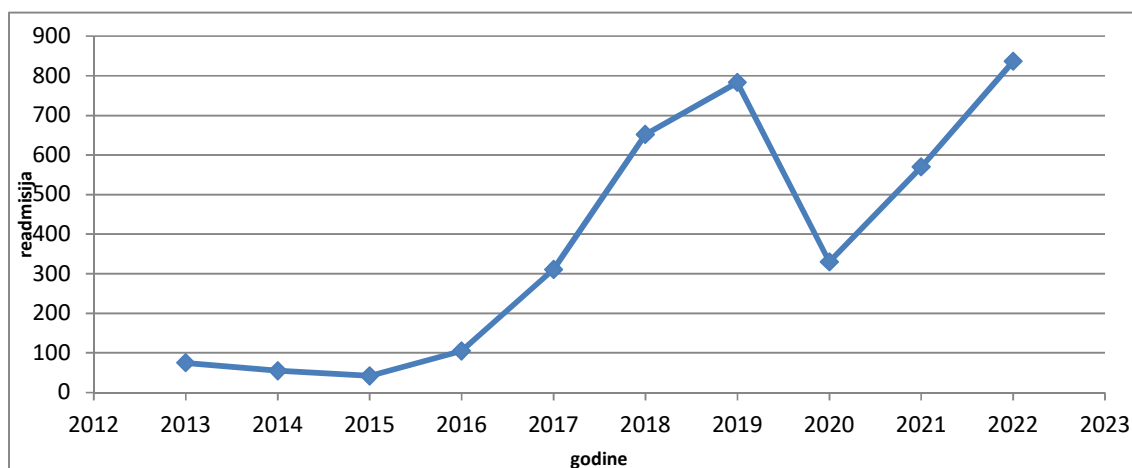
Sporazum o readmisiji sa Republikom Hrvatskom je jedan od parametara koji se koristi za praćenje ilegalnih migracija, prvenstveno u domenu prihvata državljana trećih zemalja koji su preko teritorije BiH bilo na osnovu legalnog ili ilegalnog ulaska u BiH ilegalno izašli prema Republici Hrvatskoj, odnosno zemljama zapadne Evrope. U cilju prezentovanja navedenog parametra, prema podacima Granične policije BiH i Službe za poslove sa strancima, prikazujemo prihvata u BiH državljana trećih zemalja po navedenom sporazumu sa Republikom Hrvatskom.

Tabela 24. Prihvat državljana trećih zemalja po Sporazumu o readmisiji sa Republikom Hrvatskom

Godine	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Prihvat osoba u BiH	75	55	42	105	311	652	783	330	570	836

⁹ Služba za poslove sa strancima BiH. „Izvještaj o radu Službe za poslove sa strancima za 2022. godinu“ Sarajevo, januar 2023. godine

Grafički prikaz broja državljana trećih zemalja prihvaćenih u BiH po Sporazumu sa Republikom Hrvatskom

Analizirajući trend prihvata državljana trećih zemalja po Sporazumu o readmisiji sa Republikom Hrvatskom uočava se konstantno opadajući trend od 2013. do 2015. godine, da bi poslije tog perioda došlo do konstantnog rastućeg trenda. U periodu od 2016. do 2019. godine ovaj broj se značajno povećao što je posljedica migrantskih kretanja u regionu, da bi u 2020. godini došlo do značajnog pada od 58%. U toku 2021. godine dolazi do ponovnog povećanja trenda za 72,73% u odnosu na prethodnu godinu, da bi u toku 2022. godine ponovo došlo do povećanja od 47,66% u odnosu na prethodnu godinu.

Do 2015. godine za ovu vrstu podataka su korišteni izvještaji Granične policije BiH, dok je izvor podataka za posljednjih šest godina Služba za poslove sa strancima.

Prema podacima Službe za poslove sa strancima broj prihvaćenih stranaca u 2021. godini je iznosio 570 stranaca i svi su po osnovu Sporazuma između Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i Vlade Republike Hrvatske o vraćanju i prihvaćanju lica čiji je ulazak i boravak nezakonit.¹⁰

Što se tiče 2022. godine prema podacima Službe za poslove sa strancima broj prihvaćenih stranaca je iznosio 838 stranaca, od kojih je po osnovu Sporazuma između Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i Vlade Republike Hrvatske o vraćanju i prihvaćanju lica čiji je ulazak i boravak nezakonit 836 stranaca i po osnovu Sporazuma o readmisiji između BiH i Crne Gore o vraćanju i prihvaćanju lica čiji je ulazak i boravak nezakonit 2 stranca.¹¹

¹⁰ Služba za poslove sa strancima BiH. „Izvještaj o radu Službe za poslove sa strancima za 2021. godinu“ Sarajevo, februar 2022.

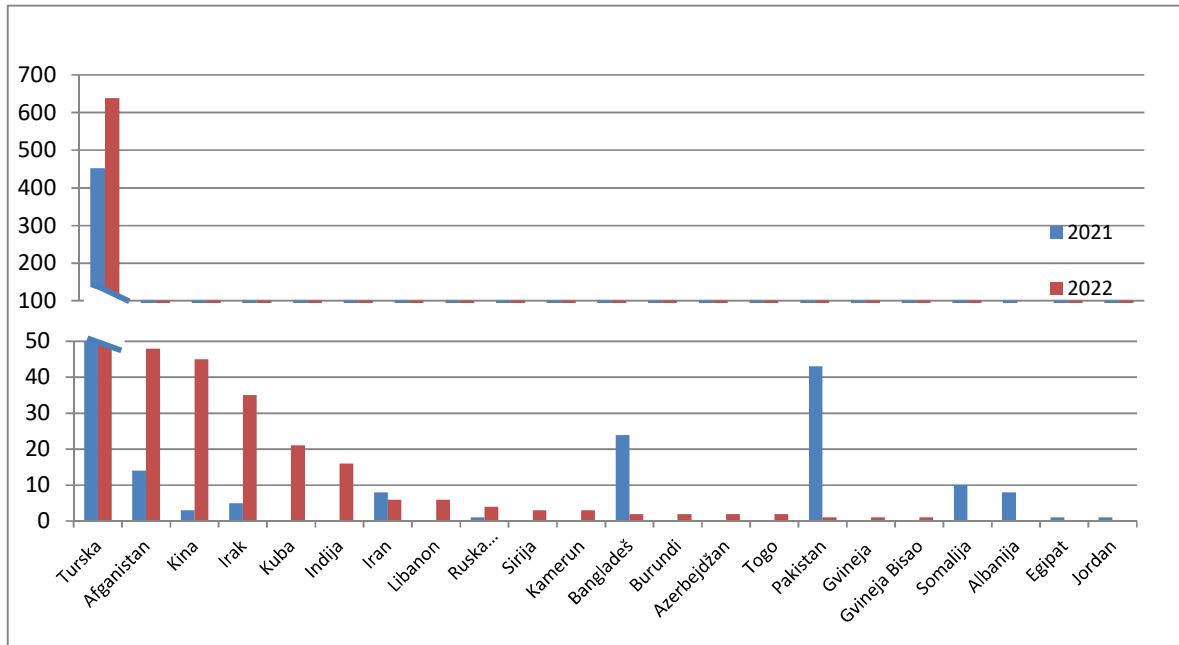
¹¹ Služba za poslove sa strancima BiH. „Izvještaj o radu Službe za poslove sa strancima za 2022. godinu“ Sarajevo, januar 2023.

Tabela 25. Prihvat državljana trećih zemalja po Sporazumu o readmisiji sa Republikom Hrvatskom za 2021. i 2022. godinu

R.br.	Država	2021	2022	%
1.	Turska	452	638	41,15%
2.	Afganistan	14	48	242,86%
3.	Kina	3	45	1.400,00%
4.	Irak	5	35	600,00%
5.	Kuba	-	21	-
6.	Indija	-	16	-
7.	Iran	8	6	-25,00%
8.	Libanon	-	6	-
9.	Ruska Federacija	1	4	300,00%
10.	Sirija	-	3	-
11.	Kamerun	-	3	-

R.br.	Država	2021	2022	%
12.	Bangladeš	24	2	-91,67%
13.	Burundi	-	2	-
14.	Azerbejdžan	-	2	-
15.	Togo	-	2	-
16.	Pakistan	43	1	-97,67%
17.	Gvineja	-	1	-
18.	Gvineja Bisao	-	1	-
19.	Somalija	10	-	-100,00%
20.	Albanija	8	-	-100,00%
21.	Egipat	1	-	-100,00%
22.	Jordan	1	-	-100,00%
	Ukupno	570	836	46,67%

Grafički prikaz prihвата državljana trećih zemalja u BiH po Sporazumu sa Republikom Hrvatskom za 2021. i 2022. godinu

Analizom podataka uočava se u 2022. godini značajno povećanje prihвата u BiH po sporazumu o readmisiji sa Republikom Hrvatskom državljana Turske, Afganistana, Kine, Iraka, Kube i Indije, te smanjenje broja prihвата državljana Pakistana, Bangladeša, Irana, Somalije i Albanije. Prikazani statistički podaci o prihvalu i predaji stranih državljana ukazuju da je BiH još uvijek tranzitno područje sa teritorije Srbije i Crne Gore ka Republici Hrvatskoj.

5.4. Samostalan dobrovoljni povratak stranaca iz BiH

Samostalan dobrovoljni povratak stranaca iz BiH u proteklom periodu prezentiran je posredstvom podataka koje vodi Služba za poslove sa strancima pod nazivom „stranci koji su samostalno napustili BiH u roku ostavljenom za dobrovoljno napuštanje“, u kojim su prikazani podaci o svim strancima kojima je Služba za poslove sa strancima rješenjem naložila napuštanje teritorije BiH i/ili ostavila rok za dobrovoljno napuštanje teritorije BiH i koji su se u ostavljenom roku za dobrovoljno napuštanje BiH vratili u zemlju porijekla.

Prema podacima Službe za poslove sa strancima, broj stranih državljana koji su samostalno napustili BiH u roku ostavljenom za dobrovoljno napuštanje BiH u 2021. godini je iznosio 1.212 osoba, a u 2022. godini taj broj je iznosio 1.752 osobe, što predstavlja povećanje za 44,55%.

Tabela 26. Broj stranih državljana koji su samostalno napustili BiH u roku ostavljenom za dobrovoljno napuštanje u 2021. i 2022. godini

R.br.	Država	2021	2022
1.	Turska	322	568
2.	Srbija	209	216
3.	Kuba	4	103
4.	Kina	25	97
5.	Crna Gora	39	77
6.	Indija	15	64
7.	Hrvatska	47	61
8.	Njemačka	33	44
9.	Sjeverna Makedonija	23	37
10.	Maroko	31	29
11.	Ruska Federacija	11	29
12.	Pakistan	66	28
13.	Italija	15	26
14.	Austrija	21	24
15.	Kosovo*	16	20
16.	Libija	6	18
17.	Alžir	24	17
18.	Slovenija	16	17
19.	Nepal	12	16
20.	Bolivija	10	16
21.	Afganistan	22	15
22.	Jordan	12	14
23.	SAD	19	13
24.	Sirija	5	12
25.	Filipini	4	12
26.	Libanon	2	12
27.	Egipat	12	10
28.	Saudijska Arabija	9	9
29.	Kuvajt	13	8
30.	Holandija	10	8
31.	Irak	16	7
32.	Bangladeš	16	7
33.	Norveška	-	6
51.	Slovačka	-	2
52.	Azerbejdžan	-	2
53.	Burundi	-	2
54.	Obala Slonovače	-	2
55.	Malezija	10	2
56.	Palestina	6	2
57.	Rumunija	6	2
58.	Tunis	4	2
59.	Bahrein	4	2
60.	Sudan	1	2
61.	Mađarska	-	1
62.	Brazil	-	1
63.	Nigerija	-	1
64.	Eritreja	-	1
65.	Koreja, Republika	-	1
66.	Gvineja Bisao	-	1
67.	Kazahstan	-	1
68.	Kolumbija	-	1
69.	Litvanija	-	1
70.	Mongolija	-	1
71.	Peru	-	1
72.	Šri Lanka	-	1
73.	Češka Republika	7	1
74.	Katar	4	1
75.	Belgija	2	1
76.	Danska	2	1
77.	Jemen	1	1
78.	Bugarska	1	1
79.	Izrael	1	1
80.	Bjelorusija	1	1
81.	Južna Afrika	1	1
82.	Latvija	1	1
83.	Uganda	1	1

34.	Švajcarska	6	6
35.	Iran	1	6
36.	Švedska	-	5
37.	Mauricijus	-	5
38.	UA Emirati	6	5
39.	Ujedinjeno Kraljevstvo	5	5
40.	Ukrajina	5	5
41.	Španija	-	4
42.	Poljska	6	4
43.	Meksiko	-	3
44.	Albanija	7	3
45.	Francuska	4	3
46.	Kanada	3	3
47.	Argentina	2	3
48.	Moldavija	1	3
49.	Australija	1	3
50.	Gambija	1	3
84.	Etiopija	3	-
85.	Venecuela	3	-
86.	Grčka	3	-
87.	Indonezija	2	-
88.	Gruzija	2	-
89.	Oman	2	-
90.	Togo	2	-
91.	Centralnoafrička Republika	1	-
92.	Finska	1	-
93.	Irska	1	-
94.	Maldivi	1	-
95.	Mauritanija	1	-
96.	Mozambik	1	-
97.	Portugal	1	-
98.	Tajland	1	-
99.	Urugvaj	1	-
	Ukupno	1.212	1.752

Evidentno je povećanje broja povratka državljana Turske, Kube, Kine, Indije, Crne Gore i Hrvatske, te smanjenje broja povratka državljana Pakistana, Bangladeša, Iraka, Malezije, Afganistana, Alžira, Češke Republike i Sjedinjenih Američkih Država.

6. Međunarodna zaštita (azil)

Zahtjeve za azil u BiH, do 30.06.2004. godine, zaprimao je i rješavao UNHCR u skladu sa svojim mandatom i procedurama UNHCR-a. Institucije BiH su 01.07.2004. godine preuzele vođenje postupka po zahtjevu za međunarodnu zaštitu (azil) u BiH. Zaprimanje zahtjeva za azil u BiH provodi se u skladu sa zakonodavstvom i procedurama BiH.

Prema trenutno važećem Zakonu o azilu („Službeni glasnik BiH“, br. 11/16 i 16/16) organ koji u prvom stepenu rješava po zahtjevima za azil je Ministarstvo sigurnosti BiH – Sektor za azil. Organ koji rješava po tužbama izjavljenim na prvostepena rješenja u ovom postupku je Sud BiH. Stranci su, prema Zakonu o azilu, zaštićeni principom zabrane vraćanja *“non-refoulement“* od povratka u zemlju gdje postoji stvarni rizik da će biti podvrgnuti smrtnoj kazni ili pogubljenju, mučenju, nehumanom ili ponižavajućem postupanju ili kažnjavanju. U postupku po zahtjevima za azil se, prije svega, ispituje osnovanost razloga za dodjelu **izbjegličkog statusa** u BiH podnosiocu zahtjeva za koga postoje ozbiljni razlozi za vjerovanje da će se povratkom u zemlju porijekla ili zemlju uobičajenog mjesta boravka suočiti sa stvarnim rizikom od progona zbog rase, vjere, nacije, političkog mišljenja ili pripadnosti određenoj društvenoj grupi. Dalje se, u postupku po zahtjevu za azil u BiH, posebna pažnja poklanja ispitivanju postojanja razloga za poštivanje principa zabrane vraćanja *„non-refoulement“* u kontekstu dodjele dopunske zaštite, **supsidijarne zaštite**. Uslove za dodjelu supsidijarne zaštite strancu ispituje Ministarstvo sigurnosti - Sektor za azil u postupku azila, nakon što utvrdi da stranac ne ispunjava uslove za dodjelu izbjegličkog statusa. S tim u vezi, supsidijarna zaštita odobrava se strancu koji ne ispunjava uslove za odobrenje statusa izbjeglice ako postoje ozbiljni razlozi za vjerovanje da će se povratkom u zemlju porijekla ili

zemlju uobičajenog mjesta boravka suočiti sa stvarnim rizikom od teške povrede ljudskih prava i osnovnih sloboda.

Ukoliko strancu nije odobren izbjeglički status ni supsidijarna zaštita zbog primjene klauzula isključenja ali se u postupku azila utvrdi da postoji ozbiljan rizik da će vraćanjem ili prisilnim udaljenjem u drugu zemlju biti podvrgnut smrtnoj kazni ili pogubljenju, mučenju ili drugom nečovječnom ili ponižavajućem postupanju ili kažnjavanju, strancu se dozvoljava ostanak u BiH u skladu sa Zakonom o strancima, kojim se reguliše oblast kretanja i boravka stranaca.

Odluke po zahtjevu za azil koje donosi Ministarstvo sigurnosti - Sektor za azil, kao prvostepeni organ, mogu biti:

- a) usvaja se zahtjev i priznaje status izbjeglice;
- b) usvaja se zahtjev i priznaje status supsidijarne zaštite;
- c) odbija se zahtjev i određuje rok za dobrovoljno napuštanje BiH;
- d) odbija se zahtjev i utvrđuje da tražitelj azila ne može biti udaljen iz BiH iz razloga propisanih principom zabrane vraćanja iz člana 6. (2) Zakona o azilu;
- e) postupak po zahtjevu za azil se obustavlja i određuje rok za dobrovoljno napuštanje BiH ili
- f) odbacuje se zahtjev za azil i određuje rok za dobrovoljno napuštanje BiH.

U cilju definisanja trenda u oblasti azila prezentujemo podatke o podnesenim zahtjevima za azil u periodu od 2013. godine do 2022. godine. U posmatranom periodu zahtjevi za azil u BiH podnošeni su Ministarstvu sigurnosti – Sektoru za azil.

Nadležni organi BiH su od 01.01.2013. godine do 31.12.2022. godine zaprimili 2.149 zahtjeva za azil. Po osnovu 2.149 zahtjeva, azil u BiH su zatražile 3.563 osobe. U navedenom periodu Ministarstvo sigurnosti BiH - Sektor za azil odobrio je izbjeglički status za 16 osoba, dok je za 211 osoba odobrena supsidijarna zaštita.

Tabela 27. Broj osoba koje su zatražile azil u BiH od 2013. do 2022. godine

Godine	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Ukupno
Broj osoba	100	45	46	79	381	1.568	784	244	167	149	3.563

Tabela 27a. Broj osoba kojima je priznat izbjeglički status u BiH od 2013. do 2022. godine

Godine	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Ukupno
Broj osoba	2	5	-	-	-	-	3	1	5	-	16

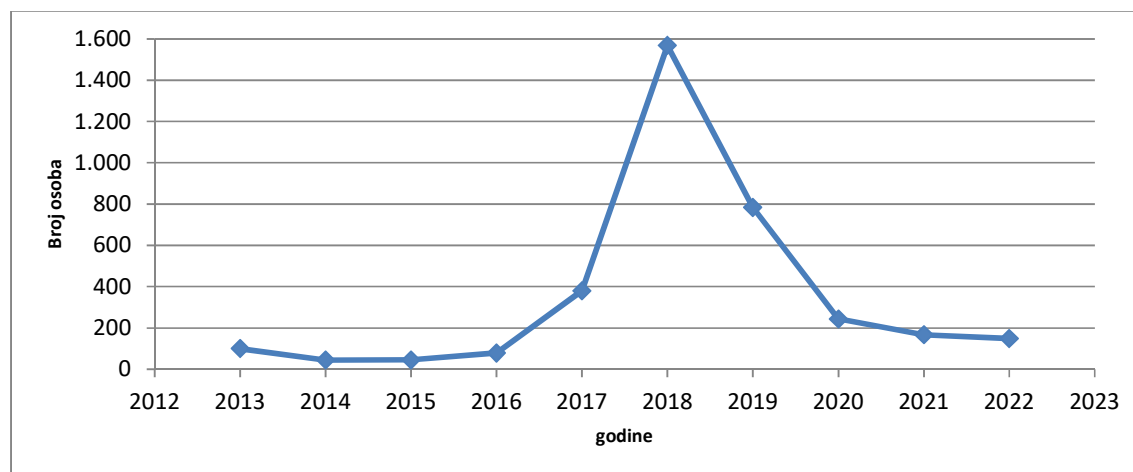
U posmatranom periodu, od ukupnog broja priznatih izbjeglica, 6 osoba je iz Irana, 4 osobe su iz Sirijske Arapske Republike, 3 osobe su iz Pakistana i po jedna osoba iz Kameruna, Crne Gore i Mijanmara.

Tabela 27b. Broj osoba kojima je priznata supsidijarna zaštita u BiH od 2013. do 2022. godine

Godine	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Ukupno
Broj osoba	28	8	5	6	8	11	41	30	28	46	211

U posmatranom periodu, od ukupnog broja osoba sa priznatom supsidijarnom zaštitom, 98 osoba je iz Turske, 70 iz Sirijske Arapske Republike, 14 iz Ukrajine, 7 iz Jemena, po 5 iz Avganistana i Iraka, 4 iz Azerbejdžana, 2 iz Šri Lanke, te po jedna iz Egipta, Indije, Pakistana, Irana, Palestine i Somalije.

Grafički prikaz broja osoba koje su zatražile azil u BiH od 2013. do 2022. godine

Analizom grafičkog prikaza može se vidjeti da od 2013. do 2016. godine dolazi do ujednačenog broja osoba koje su zatražile azil u BiH.

Obzirom da se Bosna i Hercegovina u 2018. godini suočila sa višestrukim povećanjem broja osoba koje su iskazale namjeru za podnošenjem zahtjeva za azil došlo je i do značajnog povećanja broja tražilaca azila u odnosu na prethodnu godinu od 311%. Tokom 2020. godine dolazi do smanjenja broja tražilaca azila u odnosu na 2019. godinu za 69% i taj broj je iznosio 244 osobe. U 2021. godini dolazi do daljnjeg smanjenja broja tražilaca azila u odnosu na 2020. godinu za 32% i taj broj je iznosio 167 osoba. Trend smanjenja broja tražilaca azila nastavlja se u 2022. godini, te je u odnosu na 2021. godinu izraženo smanjenje za 12% i taj broj iznosi 149.

Nakon ulaska u BiH, preko granice sa Srbijom i Crnom Gorom, najveći broj migranata se direktno pojavljuju u terenskim centrima Službe za poslove sa strancima kako bi izrazili namjeru za podnošenje zahtjeva za azil u BiH. Od ukupno 27.429 evidentirana stranca namjeru za podnošenje zahtjeva za azil u BiH u 2022. godini iskazalo je 25.709 osoba.

Osobi koja je iskazala namjeru za podnošenja zahtjeva za azil izdaje se potvrda o iskazanoj namjeri za podnošenje zahtjeva za azil sa rokom trajanja od 14 dana, kao rokom koji je predviđen Zakonom o azilu koji se primjenjuje u situacijama velikog broja istovremeno iskazanih namjera. U navedenom roku stranac treba podnijeti zahtjev za azil Sektoru za azil Ministarstva sigurnosti BiH. Iskazivanje namjere za podnošenje zahtjeva za azil u BiH je instrument koji omogućava pravo na boravak na teritoriji BiH u roku njene valjanosti.¹²

U 2022. godini zahtjev za azil u BiH je podnijelo 149 osoba što čini 0,58% od ukupnog broja iskazanih namjera za podnošenje zahtjeva za azil. Najveći broj zahtjeva za azil je podnesen od strane državljanina Turske (29), Ukrajine (29), Kube (19), Burundi (16), Rusije (15), Afganistana

¹² Član 32. Zakona o azilu („Službeni glasnik BiH“, br. 11/16 i 16/16)

(9) i Sirije (8) što predstavlja 86,89% od ukupnog broja zahtjeva za azil. Razlika između broja iskazanih namjera za podnošenje zahtjeva za azil i stvarno podnesenih zahtjeva za azil je izravan pokazatelj zloupotrebe azilantskog sistema u BiH na način da se nezakonit boravak u BiH ozakoni iskazivanjem namjere za azil na teritoriji BiH na određeno razdoblje, a zatim koristi za nezakonit odlazak prema zemljama EU. U 2022. godini, kao i u prethodnoj godini, najveći broj zahtjeva za azil je riješen donošenjem zaključaka o obustavi postupka¹³.

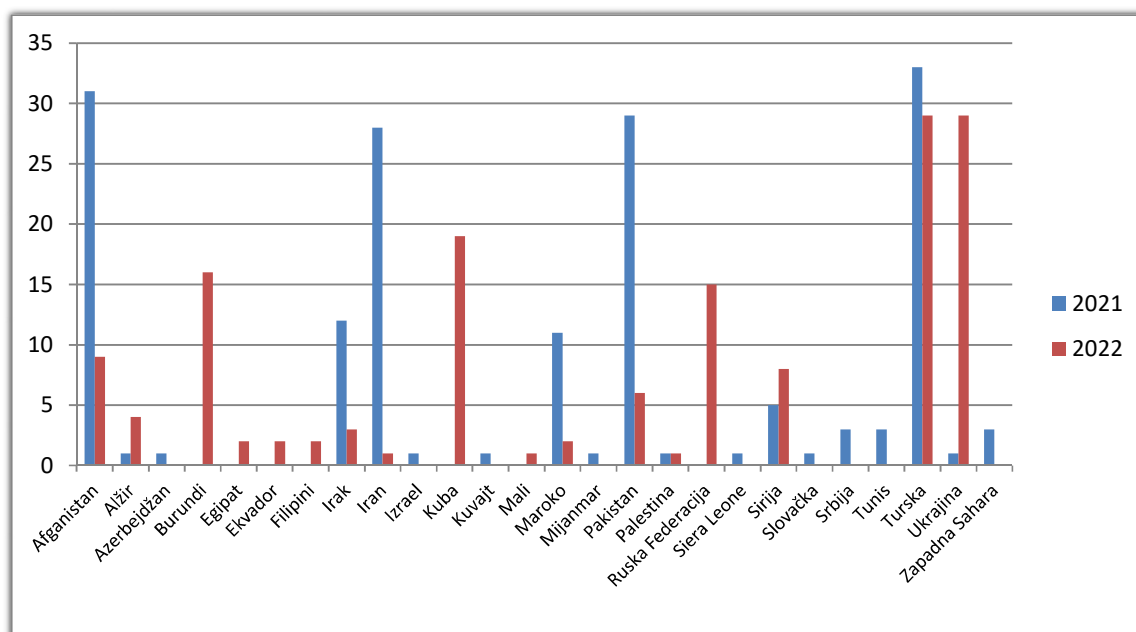
U cilju analize aktuelne situacije u oblasti azila prezentujemo podatke koji se odnose na podnesene zahtjeve za azil i broj osoba obuhvaćenih tim zahtjevima u 2021. i 2022. godini.

Tabela 28. Broj zahtjeva (osoba) koje su podnijele zahtjev za azil u BiH u 2021. i 2022. godini

AZIL		2021		2022		%	
Br.	Država	Zahtjeva	Osoba	Zahtjeva	Osoba	Zahtjeva	Osoba
1.	Afganistan	24	31	9	9	-62,50%	-70,97%
2.	Alžir	1	1	4	4	300,00%	300,00%
3.	Azerbejdžan	1	1	-	-	-100,00%	-100,00%
4.	Burundi	-	-	6	16	-	-
5.	Egipat	-	-	2	2	-	-
6.	Ekvador	-	-	1	2	-	-
7.	Filipini	-	-	2	2	-	-
8.	Irak	6	12	2	3	-66,67%	-75,00%
9.	Iran	17	28	1	1	-94,12%	-96,43%
10.	Izrael	1	1	-	-	-100,00%	-100,00%
11.	Kuba	-	-	15	19	-	-
12.	Kuvajt	1	1	-	-	-100,00%	-100,00%
13.	Mali	-	-	1	1	-	-
14.	Maroko	11	11	2	2	-81,82%	-81,82%
15.	Mijanmar	1	1	-	-	-100,00%	-100,00%
16.	Pakistan	21	29	6	6	-71,43%	-79,31%
17.	Palestina	1	1	1	1	0,00%	0,00%
18.	Ruska Federacija	-	-	9	15	-	-
19.	Siera Leone	1	1	-	-	-100,00%	-100,00%
20.	Sirija	5	5	4	8	-20,00%	60,00%
21.	Slovačka	1	1	-	-	-100,00%	-100,00%
22.	Srbija	3	3	-	-	-100,00%	-100,00%
23.	Tunis	1	3	-	-	-100,00%	-100,00%
24.	Turska	22	33	25	29	13,64%	-12,12%
25.	Ukrajina	1	1	21	29	2.000,00%	2.800,00%
26.	Zapadna Sahara	1	3	-	-	-100,00%	-100,00%
UKUPNO:		120	167	111	149	-7,50%	-10,78%

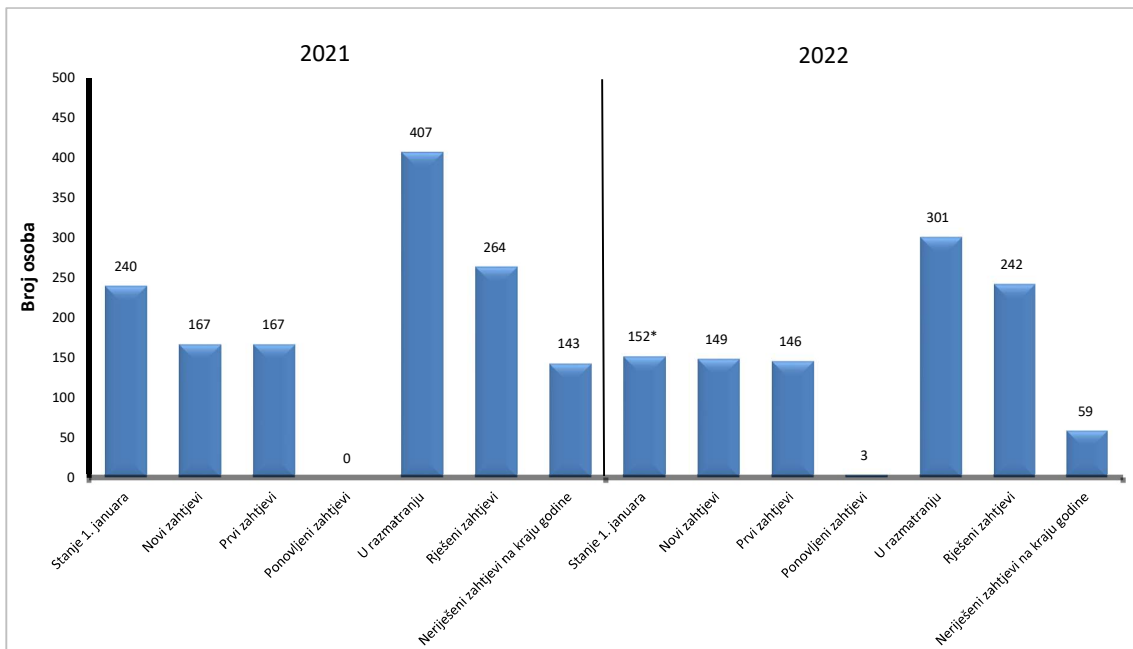
¹³ Član 47. Zakona o azilu („Službeni glasnik BiH“, br. 11/16 i 16/16)

Grafički prikaz broja osoba koje su zatražile azil u BiH u 2021. i 2022. godini

Najveći broj tražilaca azila u BiH, u 2022. godini bili su državljani Turske (25 zahtjeva za 29 osoba), Ukrajine (21 zahtjev za 29 osoba), Kube (15 zahtjeva za 19 osoba), Burundija (6 zahtjeva za 16 osoba) i Ruske Federacije (9 zahtjeva za 15 osoba).

U 2015. i 2016. godini nije bilo zahtjeva za azil podnesenih od strane maloljetnih lica bez pratnje, dok su u 2017. godini podnesena 2 zahtjeva za azil za 2 osobe iz Afganistana, koji se odnose na kategoriju maloljetnika bez pratnje, a u 2018. godini je podneseno 8 zahtjeva za azil za 8 osoba (po 2 iz Afganistana i Turske, te po 1 iz Alžira, Irana, Libije i Sirijske Arapske Republike). U 2019. godini podnesen je 21 zahtjev za 21 osobu (8 iz Pakistana, 7 iz Afganistana, 2 iz Sirijske Arapske Republike i po jedan iz Alžira, Iraka, Irana i Libije), dok je u 2020. godini podneseno 19 zahtjeva za 19 osoba (12 iz Afganistana, 4 iz Pakistana, 2 iz Irana i jedan iz Maroka). U toku 2021. godine podneseno je 16 zahtjeva za 16 osoba (9 iz Afganistana, 4 iz Pakistana, 2 iz Turske i jedan iz Mijanmara). Tokom 2022. godine podnesena su 4 zahtjeva za 4 maloljetne osobe bez pratnje (2 iz Afganistana i 2 iz Alžira).

*Sud Bosne i Hercegovine vratio je na ponovno postupanje 7 zahtjeva za 9 osoba, te je vidljiva razlika u prenesenim zahtjevima i osobama iz 2021. godine u 2022. godinu

U 2021. godini doneseno je ukupno 170 odluka, od kojih je kod 12 zahtjeva za 34 osobe zahtjev za azil povučen, dok je u 2022. godini od 181 donesene odluke, kod 28 zahtjeva za 37 osoba zahtjev povučen (lični odustanak).

Prema podacima Ministarstva sigurnosti - Sektora za azil u 2021. godini ukupno je podneseno 120 zahtjeva za azil u BiH za 167 osoba. Međutim, uz zahtjeve koji su ostali neriješeni iz prethodnih godina (154 zahtjeva za 240 osoba) vidi se da je Sektor za azil u 2021. godini imao za razmatranje ukupno 274 zahtjeva za 407 osoba. Sektor za azil je u 2021. godini pozitivno riješio 19 zahtjeva za 33 osobe i to 3 zahtjeva za 5 osoba, dodjeljivanjem izbjegličkog statusa i 16 zahtjeva za 28 osoba, priznavanjem statusa supsidijarne zaštite, odbio je 41 zahtjev za 51 osobu, dok je postupak obustavljen u 109 zahtjeva za 179 osoba. Jedan zahtjev za jednu osobu je odbačen tako da je na kraju 2021. godine ostalo neriješeno 104 zahtjeva za 143 osobe.

Osnovni razlog za odbijanje zahtjeva za azil (40 zahtjeva za 50 osoba) je neosnovanost po članu 44. (1) a u vezi sa čl. 19. i 22. Zakona o azilu, po kome se zahtjev ne zasniva na razlozima koji predstavljaju osnovu za priznavanje izbjegličkog statusa ili statusa supsidijarne zaštite, zatim slijedi razlog označen kao razlog isključenja prema čl. 21. i 23. Zakona o azilu (1 zahtjev za 1 osobu).

U 2021. godini obustavljeni su postupci kod 109 zahtjeva za 179 osoba iz sljedećih razloga: tražitelj tokom postupka ne saraduje (64 zahtjeva za 98 osoba), ne boravi na posljednjoj prijavljenoj adresi (12 zahtjeva za 20 osoba), razlozi propisani Zakonom o upravnom postupku

(12 zahtjeva za 34 osobe), neodazivanje na poziv za saslušanje (15 zahtjeva za 20 osoba) i tražitelj u toku postupka napustio BiH (6 zahtjeva za 7 osoba).

Uzimajući u obzir prenesene a neriješene zahtjeve iz prethodnih godina, kao i novozaprimljene zahtjeve, ukupno za razmatranje u 2021. godini bilo je 274 zahtjeva za 407 osoba. Najviše zahtjeva podneseno je od strane državljana Pakistana (18% od ukupnog broja tražilaca azila), Afganistana (16%), Turske (16%), Irana (12%) i Maroka (9%).

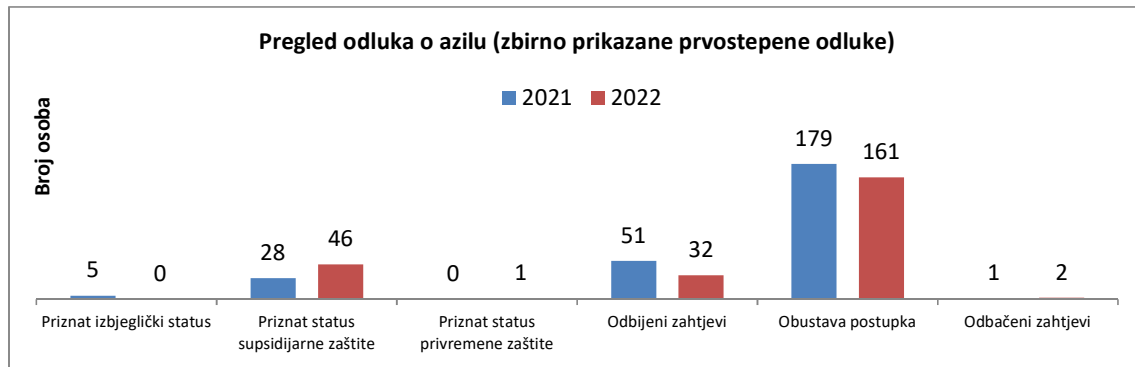
Prikaz polne i starosne strukture ukupnog broja osoba (407 osoba) koje su zatražile azil u BiH u 2021. godini i osoba čiji su zahtjevi prenešeni iz prethodne godine izgledao bi ovako: 117 žena (29%) i 290 muškaraca (71%). Dobna struktura ovih lica pokazuje da je najzastupljenija dobna grupa od 18 do 34 godina (184 osobe ili 45%), zatim dobna grupa od 35 do 64 godine (121 osoba ili 30%), zatim dobna grupa od 0 do 13 godina (75 osoba ili 18%), zatim dobna grupa od 14 do 17 godina (26 osoba ili 6%) i na kraju dobna grupa preko 65 godina (1 osoba ili 1%).

Ako uzmemo u obzir samo zaprimljene zahtjeve za azil u 2021. godini (120 zahtjeva za 167 osoba) vidi se da je najviše tražilaca azila bilo iz Turske (33 osobe), Afganistana (31 osoba), Pakistana (29 osoba), Irana (28 osoba), Iraka (12 osoba) i Maroka (11 osoba) što predstavlja 86% od ukupnog broja zahtjeva za azil.

Polna i starosna struktura novozaprimljenih zahtjeva u 2021. godini pokazuje da je bilo 46 žena (28%) i 121 muškarac (72%). Najzastupljenija dobna grupa je od 18 do 34 godine (76 osoba ili 46%), zatim dobna grupa od 35 do 64 godine (49 osoba ili 29%), zatim dobna grupa od 0 do 13 godina (28 osoba ili 17%), zatim dobna grupa od 14 do 17 godina (13 osoba ili 8%), dok dobna skupina preko 65 godina nije bila zastupljena.

Prema podacima Ministarstva sigurnosti - Sektora za azil u 2022. godini ukupno je podneseno 111 zahtjeva za azil u BiH za 149 osoba. Međutim, uz zahtjeve koji su ostali neriješeni iz prethodnih godina (111 zahtjeva za 152 osobe) vidi se da je Sektor za azil u 2022. godini imao za razmatranje ukupno 220¹⁴ zahtjeva za 301 osobu. Sektor za azil je tokom prošle godine pozitivno riješio 35 zahtjeva za 46 osoba priznavanjem statusa supsidijarne zaštite, odbio je 25 zahtjeva za 33 osobe od kojih je 1 sa načelom zabrane vraćanja, dok je postupak obustavljen u 119 zahtjeva za 161 osobu. Dva zahtjeva za dvije osobe su odbačena tako da je na kraju 2022. godine ostao neriješen 41 zahtjev za 59 osoba.

¹⁴ Tri zahtjeva tražitelja azila su spojena u jedan, te je donesena jedna odluka

Osnovni razlog za odbijanje zahtjeva za azil (25 zahtjeva za 33 osobe) je neosnovanost po čl. 44. (1) a u vezi sa čl. 19. i 22. Zakona o azilu, po kome se zahtjev ne zasniva na razlozima koji predstavljaju osnovu za priznavanje izbjegličkog statusa ili statusa supsidijarne zaštite (24 zahtjeva za 32 osobe), zatim slijedi razlog označen kao razlog isključenja prema čl. 21. i 23. Zakona o azilu (1 zahtjev za 1 osobu).

U 2022. godini obustavljeni su postupci kod 119 zahtjeva za 161 osobu iz sljedećih razloga: tražitelj tokom postupka ne saraduje (56 zahtjeva za 72 osobe), razlozi propisani Zakonom o upravnom postupku (29 zahtjeva za 37 osoba), neodazivanje na poziv za saslušanje (17 zahtjeva za 19 osoba), ne boravi na posljednjoj prijavljenoj adresi (12 zahtjeva za 25 osoba) i tražitelj u toku postupka napustio BiH (5 zahtjeva za 8 osoba).

Uzimajući u obzir prenesene a neriješene zahtjeve iz prethodnih godina, kao i novozaprimljene zahtjeve, ukupno za razmatranje u 2022. godini bilo je 222 zahtjeva za 301 osobu. Najviše zahtjeva podneseno je od strane državljana Turske (20,7% od ukupnog broja tražilaca azila), Afganistana (14,0%), Irana (10,4%), Pakistana (9,9%) i Ukrajine (9,9%).

Prikaz polne i starosne strukture ukupnog broja osoba (301 osoba) koje su zatražile azil u BiH u 2022. godini i osoba čiji su zahtjevi prenešeni iz prethodne godine izgledao bi ovako: 108 žena (36%) i 193 muškarca (64%). Dobna struktura ovih lica pokazuje da je najzastupljenija dobna grupa od 18 do 34 godine (131 osoba ili 43,5%), zatim dobna grupa od 35 do 64 godine (103 osobe ili 34,2%), zatim dobna grupa od 0 do 13 godina (41 osoba ili 13,6%), zatim dobna grupa od 14 do 17 godina (15 osoba ili 5,0%) i na kraju dobna grupa preko 65 godina (11 osoba ili 3,7%).

Ako uzmemo u obzir samo zaprimljene zahtjeve za azil u 2022. godini (111 zahtjeva za 149 osoba) vidi se da je najviše tražilaca azila bilo iz Turske (29 osoba), Ukrajine (29 osoba), Kube (19 osoba), Burundija (16 osoba), Ruske Federacije (15 osoba), Afganistana (9 osoba) i Sirije (8 osoba) što predstavlja 84% od ukupnog broja zahtjeva za azil.

Polna i starosna struktura novozaprimljenih zahtjeva u prošloj godini pokazuje da je bilo 66 žena (44%) i 83 muškarca (56%). Najzastupljenija dobna grupa je od 18 do 34 godine (63 osobe ili 42,3%), zatim dobna grupa od 35 do 64 godine (50 osoba ili 33,6%), zatim dobna grupa od 0 do 13 godina (18 osoba ili 12,1%), zatim dobna grupa od 14 do 17 godina i skupina preko 65 godina (po 9 osoba ili 6,0%).

7. Izdate radne dozvole strancima

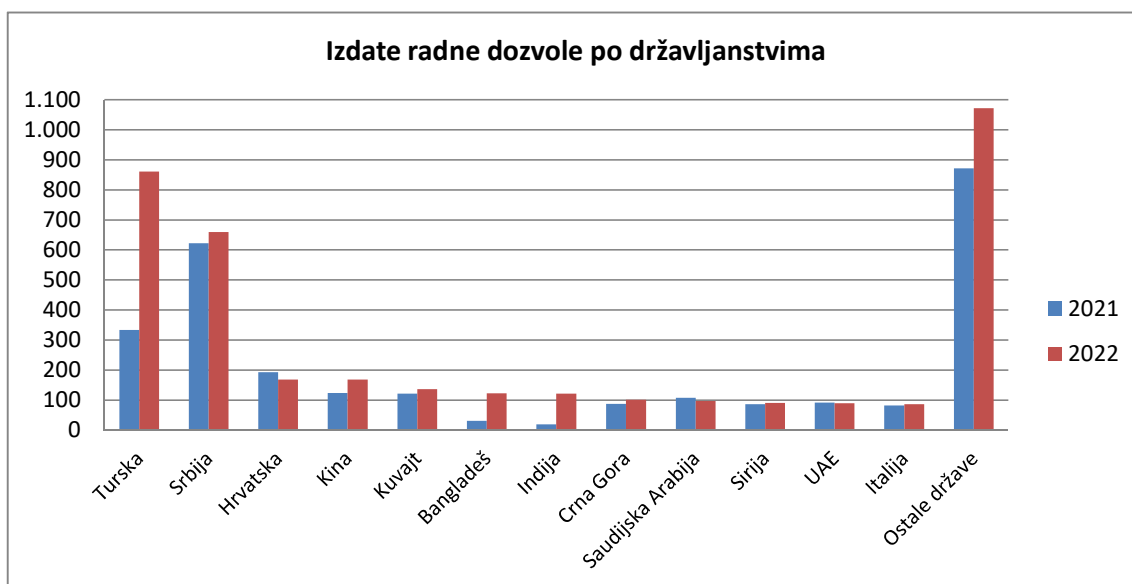
Prema podacima iz Agencije za rad i zapošljavanje BiH, a na temelju podataka pristiglih iz entitetskih zavoda za zapošljavanje i Zavoda za zapošljavanje Brčko distrikta BiH, ukupan broj radnih dozvola koje su izdate strancima u Bosni i Hercegovini iznosio je u 2021. godini 2.775, a u 2022. godini 3.780 radnih dozvola, što predstavlja povećanje od 36,22%. Prezentujemo podatke izdatih radnih dozvola strancima razvrstane po državljanstvima i kvalifikacijskoj strukturi stranaca.

Tabela 29. Izdate radne dozvole strancima razvrstane po državljanstvima za 2021. i 2022. godinu

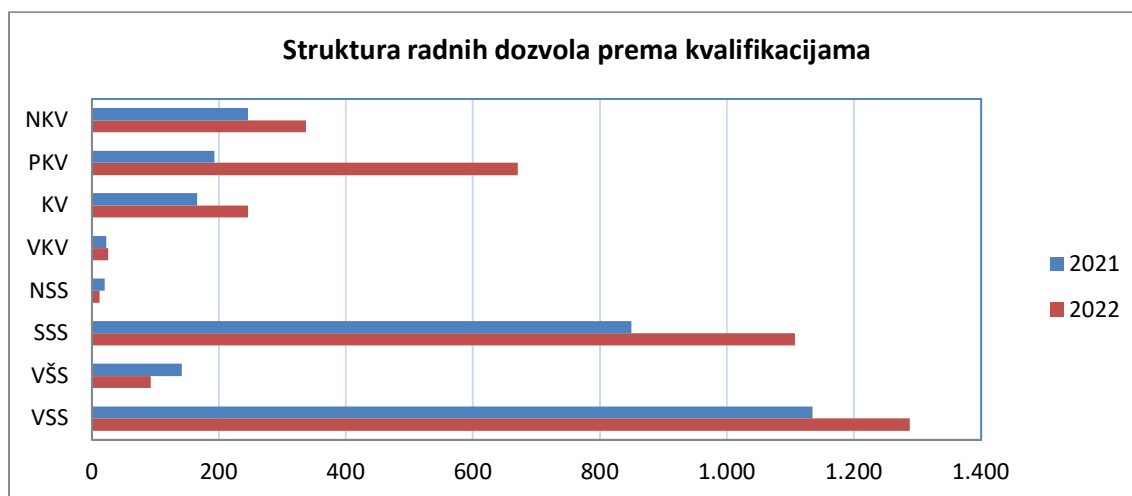
R.br.	Državljanstvo	2021	2022	%
1.	Turska	334	861	157,78%
2.	Srbija	622	660	6,11%
3.	Hrvatska	193	169	-12,44%
4.	Kina	124	169	36,29%
5.	Kuvajt	122	137	12,30%
6.	Bangladeš	31	123	296,77%
7.	Indija	20	122	510,00%
8.	Crna Gora	88	102	15,91%
9.	Saudijska Arabija	108	97	-10,19%
10.	Sirija	87	91	4,60%
11.	UAE	92	90	-2,17%
12.	Italija	82	87	6,10%
13.	Ostale države	872	1.072	22,94%
	Ukupno	2.775	3.780	36,22%

Najveći broj stranaca koji imaju radne dozvole u BiH u prošloj godini su državljani Turske (22,78%), a nakon njih slijede državljani Srbije (17,46%), Hrvatske (4,47%), Kine (4,47%) i Kuvajta (3,62%).

U 2022. godini uočava se, za većinu prezentovanih zemalja, trend rasta izdatih radnih dozvola u BiH u odnosu na 2021. godinu, izuzev državljana Hrvatske, Saudijske Arabije i Ujedinjenih Arapskih Emirata.

Kvalifikaciona struktura stranaca kojima su izdate radne dozvole u 2022. godini indicira da najveći broj ima visoku stručnu spremu (34%), nakon čega slijede oni sa srednjom stručnom spremom (29%), te nekvalifikovani i polukvalifikovani radnici (18%), što je skoro isti slučaj i u prethodnim godinama kada su u pitanju visoka i srednja stručna sprema.

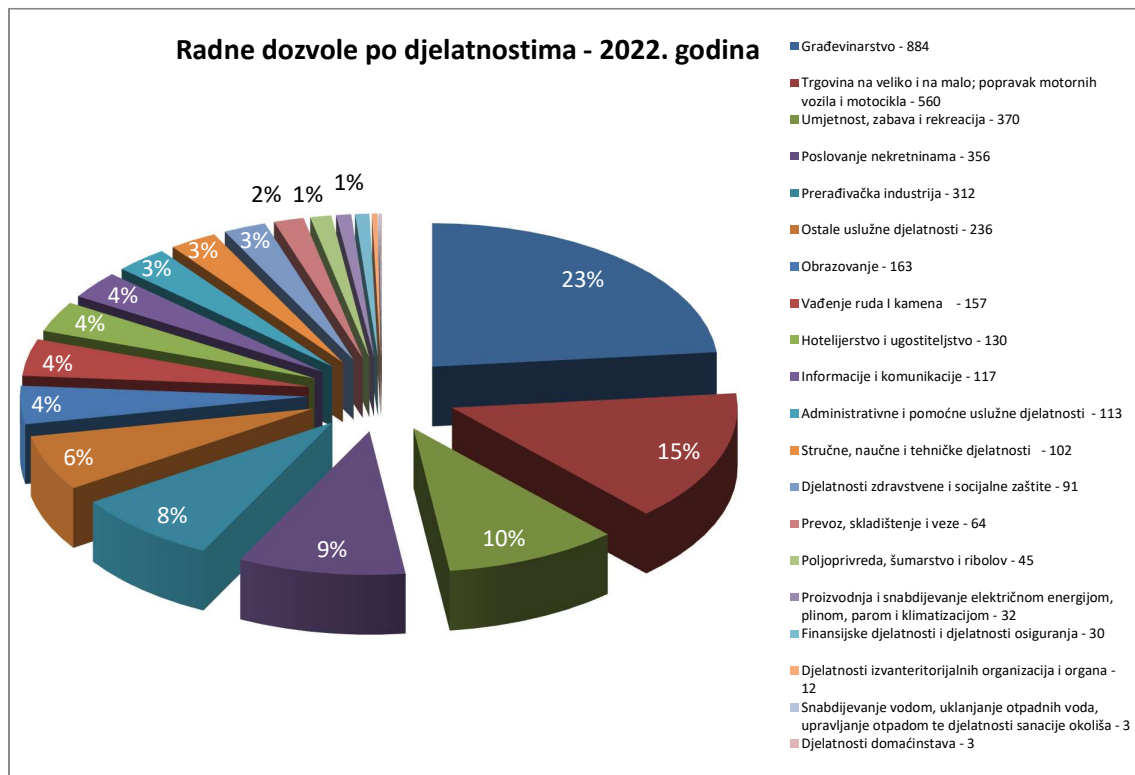

Najveći broj radnih dozvola u 2022. godini izdat je u sljedećim djelatnostima: građevinarstvu 884 (23%), trgovini 560 (15%), umjetnosti 370 (10%), poslovanje nekretninama 356 (9%), prerađivačka 312 (8%), ostalim uslužnim djelatnostima 236 (6%), obrazovanju 163 (4%) i vađenju ruda i kamena 157 (4%), što predstavlja 79% od ukupnog broja izdatih radnih dozvola.

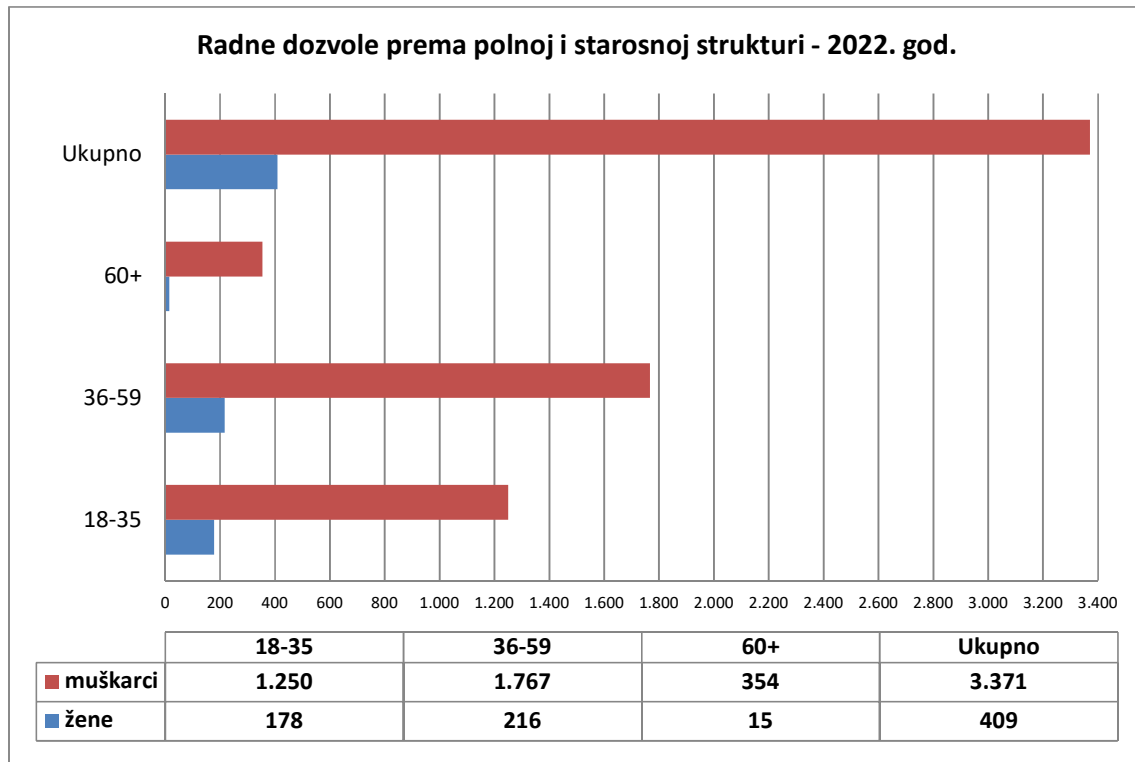
Tabela 30. Struktura radnih dozvola u 2022. godini prema djelatnostima

DJELATNOSTI	2022
Građevinarstvo	884
Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikla	560
Umjetnost, zabava i rekreacija	370
Poslovanje nekretninama	356
Prerađivačka industrija	312
Ostale uslužne djelatnosti	236
Obrazovanje	163
Vađenje ruda i kamena	157
Hotelijerstvo i ugostiteljstvo	130
Informacije i komunikacije	117
Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	113
Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	102
Djelatnosti zdravstvene i socijalne zaštite	91
Prevoz, skladištenje i veze	64
Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov	45
Proizvodnja i snabdijevanje električnom energijom, plinom, parom i klimatizacijom	32

Finansijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	30
Djelatnosti izvanteritorijalnih organizacija i organa	12
Snabdijevanje vodom, uklanjanje otpadnih voda, upravljanje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	3
Djelatnosti domaćinstava	3
UKUPNO:	3.780

Od ukupnog broja u 2022. godini ženama je izdato 409 (11%), a muškarcima 3.371 (89%) radnih dozvola, što predstavlja približno isti omjer kao i u prethodnih pet godina. Najveći broj radnih dozvola u 2022. godini, ukupno 1.767 (47%), izdato je muškarcima u dobi od 36 do 59 godina starosti. Ovaj procenat je bio približno isti i u prethodnim godinama.

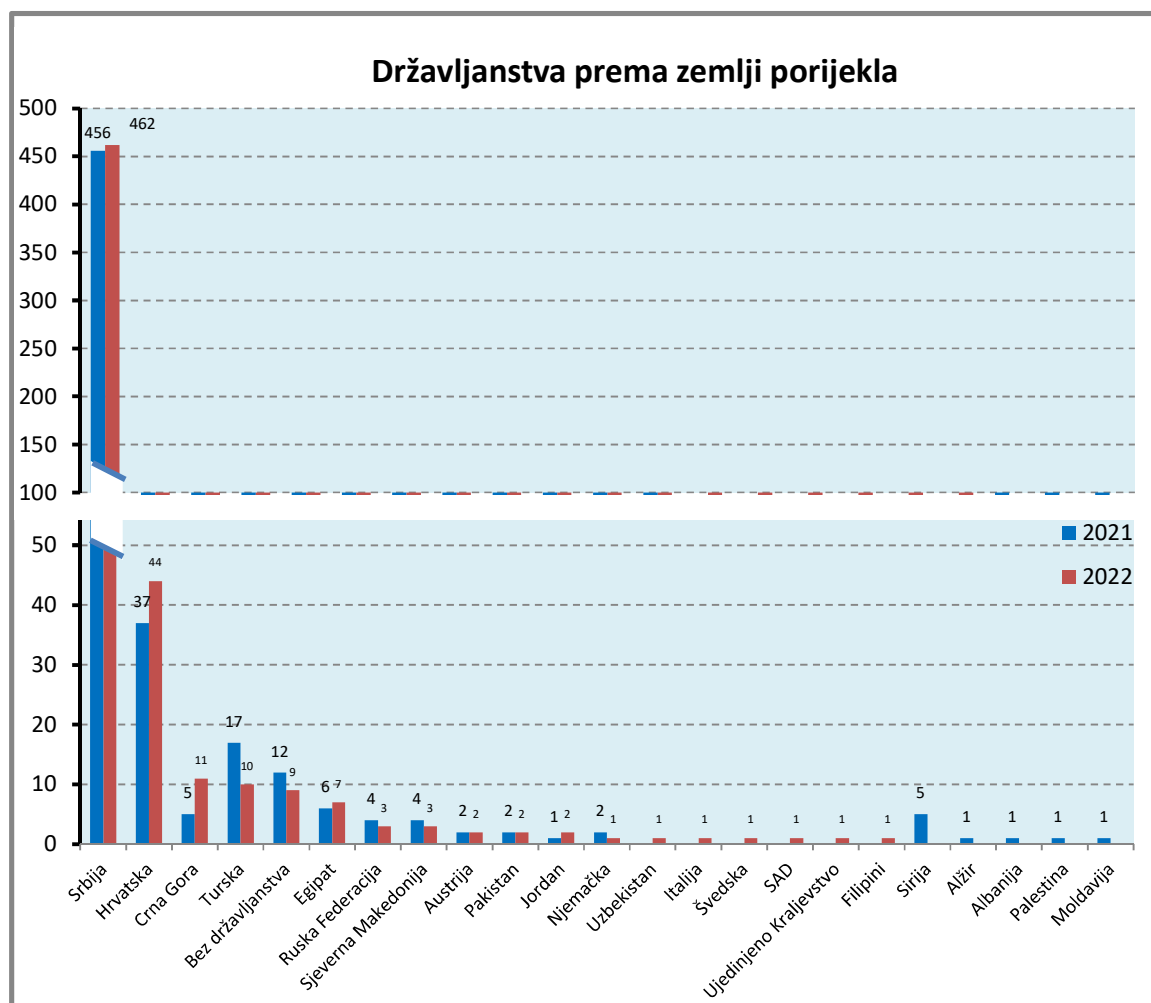
8. Sticanje državljanstva BiH

Ministarstvo civilnih poslova, koje je nadležno za izdavanje saglasnosti za sticanje državljanstva BiH, je zahtjev za dostavu podataka o osobama koje su dobile državljanstvo BiH putem naturalizacije i provedbe međudržavnih ugovora o dvojnomo državljanstvu prosljedilo nadležnim entitetskim ministarstvima. Federalno Ministarstvo unutrašnjih poslova i Ministarstvo uprave i lokalne samouprave Republike Srpske su dostavili tražene podatke, razvrstane po zemljama porijekla, polu i dobi osoba koje su stekle državljanstvo BiH u 2021. i 2022. godini. Dostavljeni podaci su analizirani i predstavljeni po godinama. Također Vijeće ministara BiH donosi Odluke o prijemu u državljanstvo Bosne i Hercegovine za lica od naročite koristi za BiH u skladu sa članom 13. Zakona o državljanstvu Bosne i Hercegovine. Za navedena lica činjenica državljanstva BiH i entitetskog državljanstva upisuje se prema mjestu njihovog prebivališta u Bosni i Hercegovini.

Tabela 31. Broj odobrenih državljanstava BiH razvrstan prema zemljama porijekla u 2021. i 2022.g.

R.br.	Prethodno državljanstvo	2021	2022
1.	Srbija	456	462
2.	Hrvatska	37	44
3.	Crna Gora	5	11
4.	Turska	17	10
5.	Bez državljanstva	12	9
6.	Egipat	6	7
7.	Ruska Federacija	4	3
8.	Sjeverna Makedonija	4	3
9.	Austrija	2	2
10.	Pakistan	2	2
11.	Jordan	1	2
12.	Njemačka	2	1

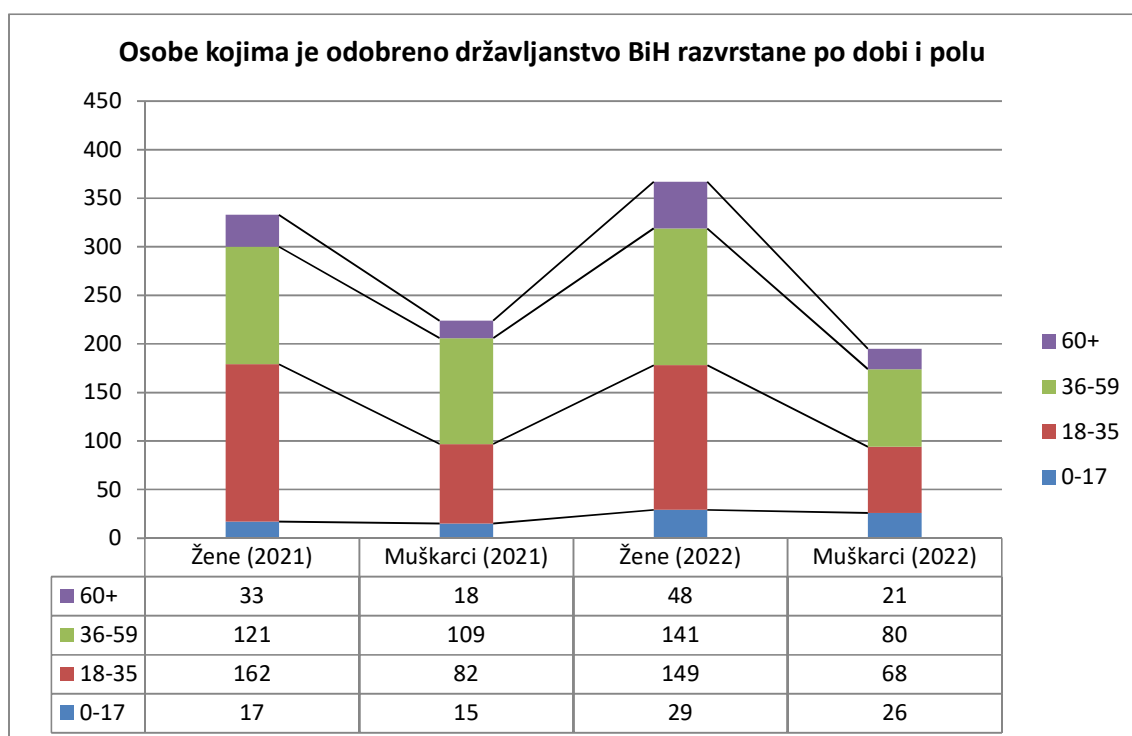
R.br.	Prethodno državljanstvo	2021	2022
13.	Uzbekistan	-	1
14.	Italija	-	1
15.	Švedska	-	1
16.	SAD	-	1
17.	Ujedinjeno Kraljevstvo	-	1
18.	Filipini	-	1
19.	Sirijska	5	-
20.	Alžir	1	-
21.	Albanija	1	-
22.	Palestina	1	-
23.	Moldavija	1	-
	Ukupno	557	562

Najviše državljanstava BiH u protekle dvije godine su stekli državljani Srbije (82%). Ukupan broj stranaca koji su stekli državljanstvo BiH u 2022. godini iznosio je 562 i veći je za 0,90% u odnosu na 2021. godinu. Od tog broja po osnovu Sporazuma o dvojnog državljanstvu otpada 474 osoba, što predstavlja 84% od ukupnog broja dodjeljenih državljanstava.

U 2022. godini državljanstvo BiH i Federacije BiH steklo je 311 osoba, od čega 10 osoba po osnovu Odluke Vijeća ministara BiH o prijemu u državljanstvo Bosne i Hercegovine za lica od naročite koristi za Bosnu i Hercegovinu, te po osnovu naturalizacije 59 osoba, po osnovu Sporazuma o dvojnog državljanstvu između Bosne i Hercegovine i Srbije 219 osoba, po osnovu Sporazuma o dvojnog državljanstvu između Bosne i Hercegovine i Hrvatske 13 osoba, te po osnovu člana 11. (a) i člana 38. Zakona o državljanstvu Bosne i Hercegovine 10 osoba. U istoj godini državljanstvo BiH i Republike Srpske stekla je 251 osoba, od čega 2 osobe po osnovu Odluke Vijeća ministara BiH o prijemu u državljanstvo Bosne i Hercegovine za lica od naročite koristi za Bosnu i Hercegovinu, te po osnovu Sporazuma o dvojnog državljanstvu između Bosne i Hercegovine i Srbije 219 osoba, po osnovu Sporazuma o dvojnog državljanstvu između Bosne i Hercegovine i Hrvatske 22 osobe, te po osnovu naturalizacije 8 osoba.

Analiza ukupnih podataka o osobama koje su dobile državljanstvo BiH u 2022. godini prema dobi i polu ukazuje da je 39% osoba koje su stekle državljanstvo BiH u dobi od 18 do 35 godina starosti i 39% osoba koje su stekle državljanstvo BiH u dobi od 36 do 59 godina starosti, te da je državljanstvo BiH steklo više žena (65%) nego muškaraca (35%) što je skoro isti slučaj kao u prethodnim godinama.

9. Emigracija iz BiH

U okviru svoje nadležnosti za iseljništvo, Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine u svrhu analize stanja iseljništva iz BiH koristi statističke podatke agencija za statistiku zemalja prijema o broju osoba koje vode porijeklo iz BiH koje u zemljama prijema borave duže od 12 mjeseci.

9.1. Migracioni tokovi

Na samom početku ove analize potrebno je naglasiti da podaci na osnovu kojih se vrši procjena ukupnog broja emigranata iz Bosne i Hercegovine za 2022. godinu nisu sveobuhvatni obzirom da su izvori podataka pojedinih država prijema, Ujedinjenih naroda i Svjetske banke dostupni samo za 2020. godinu, te otuda i razlike u navedenim referentnim godinama u tabelama 33. i 35.

Prema dostupnim zvaničnim podacima agencija za statistiku zemalja prijema i diplomatsko-konzularnih predstavništava Bosne i Hercegovine procjena ukupnog broja osoba koje žive u iseljništvu, a koje vode porijeklo iz Bosne i Hercegovine iznosi oko 2,2 miliona.

Prema procjenama Svjetske banke navedenim u publikaciji *Migration and Remittances Factbook 2016*, procenat emigranata iz BiH u svijetu u odnosu na broj stanovnika u BiH iznosi 44,5%, što Bosnu i Hercegovinu pozicionira na 16. mjesto u svijetu po stopi emigracije u odnosu na broj stanovnika u zemlji, uz napomenu da publikacija sadrži procjene za 214 zemalja.

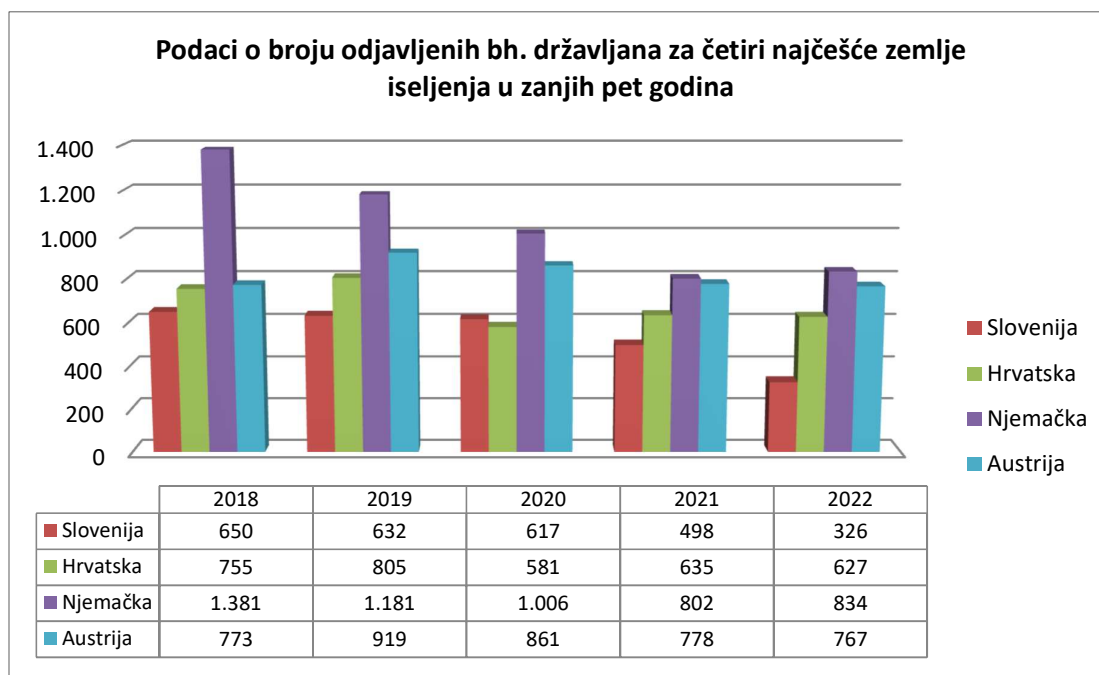
Kada govorimo o emigraciji iz Bosne i Hercegovine na godišnjem nivou, jedini podaci u Bosni i Hercegovini koji se mogu koristiti kao statistika emigracija po godinama su podaci koje vodi Agencija za identifikaciona dokumenta, evidenciju i razmjenu podataka Bosne i Hercegovine o broju osoba koje su se odjavile iz evidencije o prebivalištu i boravištu državljana Bosne i Hercegovine radi iseljavanja u druge države. Prema njihovim podacima, u 2022. godini, 3.210 osoba je odjavilo boravak u Bosni i Hercegovini.¹⁵

Tabela 32. Broj odjavljenih osoba iz BiH u 2022. godini prema državi odredišta

DRŽAVA ODREDIŠTA	BROJ ODJAVLJENIH OSOBA U 2022. GODINI
Njemačka	834
Austrija	767
Hrvatska	627
Srbija	389
Slovenija	326
Crna Gora	70
Holandija	30
Ostale zemlje	167
UKUPNO:	3.210

¹⁵ Izvor: Dopis Agencije za identifikaciona dokumenta, evidenciju i razmjenu podataka Bosne i Hercegovine broj:15-03-07-1015421-2/2022 od 10.01.2023. god.

Ovi podaci ne mogu biti pokazatelji trenda emigracije iz Bosne i Hercegovine, jer ne predstavljaju sveukupne podatke o iseljavanju iz BiH, ali ukazuju na to da su najčešće zemlje destinacije za emigrante iz Bosne i Hercegovine zemlje Evropske unije.

Na osnovu bilateralnih sporazuma o zapošljavanju koje je Bosna i Hercegovina zaključila sa Slovenijom i Njemačkom, veliki broj radnika se zapošljava u ovim zemljama posredstvom Agencije za rad i zapošljavanje BiH, međutim dosta njih odlazi iz BiH i u vlastitom aranžmanu. Tako, prema podacima Agencije za rad i zapošljavanje BiH¹⁶ o zaposlenim državljanima BiH u zemljama s kojima BiH ima potpisan sporazum o zapošljavanju, zaključno sa novembrom 2022. godine u Republici Sloveniji je zaposleno 17.154 državljana BiH, a u Saveznoj Republici Njemačkoj 553 državljana BiH (odnosi se samo na medicinske radnike u SR Njemačkoj), što je ukupno 17.707 osoba.

9.2. Broj emigranata

Zbog teškoća u praćenju emigracije s kojima se suočavaju sve zemlje u svijetu i nemogućnosti uspostave baza podataka o emigraciji, uobičajeno je da se za podatke o emigraciji koriste podaci o imigraciji i popisu stanovništva koje vode statističke agencije u zemljama prijema. Podaci o emigrantima, odnosno iseljeništvu iz Bosne i Hercegovine, prema evidenciji i popisima stanovništva zemalja prijema, mogu se razvrstati u tri osnovne skupine: državljani BiH, osobe rođene u BiH i osobe bh. porijekla, što uključuje i njihove potomke. Tačni statistički podaci o ukupnom broju emigranata rođenih u BiH, bez obzira na njihovo sadašnje državljanstvo, u 53 zemlje svijeta iznosi 1.836.961, od čega u zemljama Evrope i Sjeverne Amerike živi 95% emigranata iz BiH.

¹⁶ Akt Agencije za rad i zapošljavanje BiH broj: 03-37-484-2/22 od 10.01.2023. godine

Tabela 33. Broj emigranata rođenih u Bosni i Hercegovini u 53 države prijema

R.br.	Zemlja prijema	Broj	Izvor podataka i referentna godina	R.br.	Zemlja prijema	Broj	Izvor podataka i referentna godina
1.	Hrvatska	381.100	UN ¹⁷ , 2020	28.	Novi Zeland	626	UN , 2015
2.	Srbija	342.526	UN , 2020	29.	Ruska Federacija	513	UN , 2020
3.	Njemačka	333.000	Federalni stat.ured Njemačke ¹⁸ , 2021	30.	Malta	494	UN , 2020
4.	Austrija	172.373	Statistički ured Austrije ¹⁹ , 2021	31.	Slovačka	463	UN , 2020
5.	Slovenija	122.235	UN , 2020	32.	Grčka	446	UN , 2020
6.	SAD	104.136	UN , 2020	33.	Mađarska	438	UN , 2020
7.	Švedska	60.912	UN , 2020	34.	Libija	351	UN , 2020
8.	Švajcarska	57.783	Statistički ured Švicarske ²⁰ , 2020	35.	Lihtenštajn	299	UN , 2020
9.	Kanada	38.906	UN , 2020	36.	Island	273	UN , 2020
10.	Australija	38.485	UN , 2020	37.	Južna Afrika	243	UN , 2020
11.	Crna Gora	32.126	UN , 2020	38.	Bugarska	164	UN , 2020
12.	Italija	29.487	UN , 2020	39.	Rumunija	160	UN , 2020
13.	Albanija	29.077	UN , 2013	40.	Brazil	86	UN , 2020
14.	Norveška	18.542	St.ured Norv ²¹ 2020	41.	Kipar	65	UN , 2020
15.	Danska	16.471	Ured za statistiku Danske ²² , 2021	42.	Egipat	61	UN , 2020
16.	Francuska	15.944	UN , 2020	43.	Jordan	59	UN , 2020
17.	Ujedinjeno Kraljevstvo	9.576	UN , 2020	44.	Izrael	53	UN , 2015
18.	Sjeverna Makedonija	8.750	UN , 2020	45.	Portugal	46	UN , 2020
19.	Poljska	4.584	UN , 2020	46.	Čile	44	UN , 2019
20.	Turska	3.253	UN , 2020	47.	Venecuela	22	UN , 2020
21.	Republika Češka	3.178	UN , 2020	48.	Bolivija	10	UN , 2020
22.	Španija	2.858	UN , 2020	49.	Latvija	9	UN , 2020
23.	Luksemburg	2.732	UN , 2020	50.	Dominikanska Republika	5	UN , 2020
24.	Irska	1.407	Centralni stat. ured R. Irske ²³ , 2016	51.	Litvanija	2	UN , 2020
25.	Holandija	1.059	UN , 2020	52.	Estonija	2	UN , 2020
26.	Finska	811	UN , 2020	53.	Gvineja	2	UN , 2020
27.	Belgija	714	UN , 2020		UKUPNO	1.836.961	

Međutim, procjena ukupnog broja osoba bh. porijekla u svijetu je oko 2,2 miliona. Ovaj broj uključuje osobe rođene u BiH koje su napustile svoju zemlju i procijenjeni broj njihovih

¹⁷ United Nations, Department of Economic and Social Affairs, Population Division (2020).

International Migrant Stock <https://www.un.org/development/desa/pd/content/international-migrant-stock> , pristupljeno 30.1.2021. god.

¹⁸ Statistisches Bundesamt (Destatis), 2021, www.destatis.de

¹⁹ <https://statcube.at/statistik.at/ext/statcube/jsf/tableView/tableView.xhtml>

²⁰ <https://www.bfs.admin.ch/>

²¹ Statistics Norway, 2020, www.ssb.no

²² <https://www.dst.dk/>

²³ <https://www.cso.ie/>

potomaka rođenih u zemljama prijema bez obzira koje državljanstvo imaju, a ne uključuje tzv. *staru emigraciju*. Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice raspolaže samo djelimičnim podacima o broju potomaka, a procjene broja osoba bh. porijekla u svijetu su sačinjene na osnovu tih podataka i podataka i procjena kojima raspolažu diplomatsko-konzularna predstavništva BiH, te agencije za statistiku i zavodi za popis stanovništva zemalja prijema.

Posmatrajući porast ukupnog broj osoba bh. porijekla u periodu od 1990. do 2020. godine za određene države prijema (18 država) primjetni su određeni trendovi koji ukazuju koje države građani Bosne i Hercegovine najčešće biraju kao svoje odredište. Pored već utvrđenih trendova odlazaka u Njemačku, Austriju i Sloveniju, uočljivo je da se bh. emigranti odlučuju i za odlazak u zemlje Skandinavije – Švedska, Norveška i Finska koje imaju kontinuiran porast broja osoba bh. porijekla, odnosno onih koji su rođeni u Bosni i Hercegovini. Kada posmatramo ostatak Evropske unije, svakako je potrebno istaći da određen broj građana BiH bira Ujedinjeno Kraljevstvo i Republiku Irsku kao zemlje svog odredišta, obzirom da ove zemlje u prijeratnom periodu nisu tradicionalno bile odredište emigranata iz Bosne i Hercegovine.

Od prekoookeanskih zemalja treba istaći Kanadu i Australiju gdje je u zadnjih 30 godina vidljiv kontinuiran rast broja osoba koje su porijeklom iz Bosne i Hercegovine.

Tabela 34. Broj emigranata rođenih u Bosni i Hercegovini u 18 država prijema za period 1990 – 2020

R.Br.	DRŽAVA PRIJEMA ²⁴	1990	1995	2000	2005	2010	2015	2020
1.	Australija	22.312	-	28.650	38.394	39.730	36.750	38.485
2.	Austrija	92.349	104.186	116.023	123.348	132.222	152.759	168.798
3.	Belgija	308	306	295	215	367	521	714
4.	Finska	-	100	200	404	557	652	811
5.	Francuska	8.357	8.628	8.898	11.323	13.089	14.506	15.944
6.	Irska	123	342	748	749	627	640	732
7.	Island	9	14	18	83	144	150	273
8.	Italija	4.034	15.437	26.839	18.972	10.348	11.317	29.487
9.	Kanada	25.135	-	25.945	29.787	35.885	35.908	38.906
10.	Malta	25	30	77	122	134	227	494
11.	Norveška	3	9.401	11.573	12.486	12.952	13.201	13.946
12.	Njemačka	108.349	129.718	151.087	157.145	160.948	165.187	221.720
13.	Slovenija	68.549	68.327	77.361	79.262	102.915	100.880	122.235
14.	Srbija	42.141	266.909	380.524	351.671	343.743	335.992	342.526
15.	Španija	643	867	1.466	1.888	2.162	2.119	2.858
16.	Švedska	40.488	48.046	51.526	54.222	55.914	54.799	60.912
17.	Švajcarska	41.166	-	38.666	43.388	51.023	54.673	57.678
18.	Ujedinjeno Kraljevstvo	1.816	4.108	6.470	6.717	7.090	8.486	9.576

²⁴ United Nations, Department of Economic and Social Affairs, Population Division (2020).

International Migrant Stock <https://www.un.org/development/desa/pd/content/international-migrant-stock>, pristupljeno 30.1.2021. god.

9.3. Status emigranata

Status bh. iseljenika riješen je velikim dijelom kroz sticanje državljanstva zemlje prijema, stalnu ili privremenu dozvolu boravka.

U većini država već duži niz godina nema registrovanih osoba iz Bosne i Hercegovine sa izbjegličkim statusom. Većina njih se integrisala u zemljama prijema. Prema posljednjim podacima UNHCR-a²⁵ u svijetu je u junu 2022. godine registrovano 18.176 osoba iz Bosne i Hercegovine sa izbjegličkim statusom.

Broj državljana Bosne i Hercegovine, sa stalnim ili privremenim boravkom, prema dostupnim podacima za četrnaest država prijema, iznosi **494.132**, a kako je to predstavljeno u tabeli 35. Ovaj broj predstavlja bh. državljane koji imaju samo državljanstvo Bosne i Hercegovine i koji nisu stekli državljanstvo države prijema, niti imaju dvojno državljanstvo.

Tabela 35. Broj državljana BiH u 14 zemalja prijema (ne uključuje osobe koje pored državljanstva BiH imaju i neko drugo državljanstvo)

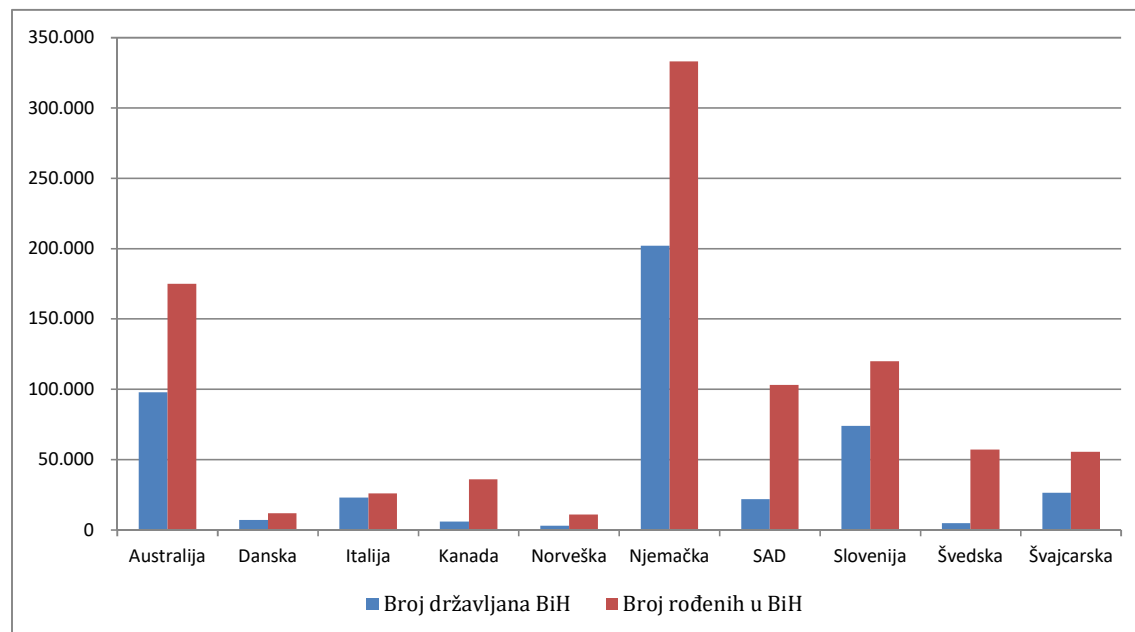
ZEMLJA PRIJEMA	Broj državljana BiH	Zavod za statistiku zemlje prijema za referentnu godinu
Njemačka	204.189	2021
Austrija	96.990	2021
Slovenija	73.179	2020
Italija	24.399	2019
SAD	23.383	2020
Švajcarska	28.756	2021
Švedska	6.717	2021
Danska	9.346	2021
Kanada	7.760	2016
Hrvatska	6.733	2011
Crna Gora	5.209	2011
Norveška	3.906	2021
Holandija	2.165	2019
Australija	1.400	2011
UKUPNO:	494.132	

Napominjemo da podaci o broju državljana BiH koji po osnovu Sporazuma o dvojnomo državljanstvu posjeduju dvojna državljanstva sa Hrvatskom, Srbijom i Švedskom nisu dostupni, jer niti jedna zemlja prijema ne vodi podatke o dvojnomo državljanima, što znači kada državljani BiH dobiju državljanstvo zemlje prijema oni se u statistikama zemalja prijema više ne vode kao državljani BiH.

²⁵ Izvor: UNHCR Statistics, Mid-year 2022, <https://www.unhcr.org/refugee-statistics/>

Podaci o državljanima BiH u Hrvatskoj i Švedskoj, navedeni u tabeli 35, se odnose samo na one državljane BiH koji nisu stekli državljanstvo zemlje prijema, dok za Srbiju nije dostupna ni ova vrsta podataka.

Uporedni prikaz broja emigranata rođenih u BiH i broja državljana BiH u istoj državi prijema

Stopa naturalizacije iseljenika iz BiH u određenoj zemlji prijema se jasno vidi u odnosu između broja osoba koje imaju državljanstvo BiH i broja osoba koje su rođene u BiH. U većini zemalja broj državljana BiH je puno manji u odnosu na broj onih koji su rođeni u BiH.

Najveći broj iseljenika iz BiH koji su stekli državljanstvo zemlje prijema i dalje posjeduje državljanstvo BiH kao dvojno državljanstvo, jer država prijema svojim zakonodavstvom daje takvu mogućnost ili je to uređeno sporazumom o dvojnog državljanstvu zaključenim sa Bosnom i Hercegovinom.

Prema podacima Ministarstva civilnih poslova BiH²⁶, u 2022. godini državljanstva Bosne i Hercegovine se odreklo 2.576 osoba. Prema istim podacima, najveći broj državljana BiH se u 2021. godini odreklo državljanstva zbog sticanja državljanstva Njemačke (1.130), Austrije (705), Slovenije (500) i Hrvatske (122).

Podaci o broju naturaliziranih bh. iseljenika su izuzetno bitni kada se govori o stepenu integrisanosti bh. iseljenika u državama prijema, a u isto vrijeme ukazuju i na karakter migracija, odnosno na činjenicu da se radi o dugoročnim migrantima.

²⁶ Akt Ministarstva civilnih poslova BiH broj 06-30-2-6911/22 od 12.01.2023. godine

9.4. Novčane doznake

Prema podacima Centralne banke BiH, novčane doznake iz inostranstva za sva četiri kvartala 2022. godine iznose 3 milijarde i 343 miliona KM, dok ukupni transferi iz inostranstva, koji uključuju i inostrane penzije, za 2022. godinu iznose 4 milijarde i 696 miliona KM.

Tabela 36. CBBiH-Izveštaj o Platnom bilansu BiH i procjena za Q4 2022²⁷

Izraženo u milionima KM	2022 1. kvartal	2022 2. kvartal	2022 3. kvartal	2022 (procjena) 4. kvartal	2022 (procjena) ukupno
Personalni transferi (Novčane doznake iz inostranstva)	742,18	907,42	966,45	727,28	3.343,33
Ostali tekući transferi (uglavnom penzije/mirovine)	301,88	331,17	356,57	363,91	1.353,53
<i>Od čega: Socijalna davanja (po staroj metodologiji mirovine/penzije iz inostranstva)</i>	272,89	295,85	320,00	321,90	1.210,64
Ukupno tekući transferi	1.044,06	1.238,59	1.323,02	1.091,19	4.696,86

Procjene Svjetske banke²⁸ o novčanim doznakama iz inostranstva za Bosnu i Hercegovinu u novembru 2022. godini iznose 4 milijarde i 488 miliona KM. Prema ovim podacima, učešće novčanih doznaka u BDP-u Bosne i Hercegovine je 10,1%, što Bosnu i Hercegovinu stavlja na 4. mjesto u Evropi po visini učešća novčanih doznaka u BDP-u.

Tabela 37. Procjena priliva novčanih doznaka prema zemljama prijema bh. emigranata za 2021. godinu²⁹

ZEMLJA PRIJEMA	Iznos poslanih novčanih doznaka u milionima KM	Iznos poslanih novčanih doznaka u %
Hrvatska	827	22%
Srbija	703	19%
Njemačka	521	14%
Austrija	408	11%
Slovenija	296	8%
SAD	248	7%
Švajcarska	142	4%
Švedska	142	4%
Kanada	89	2%
Australija	79	2%
Ostale zemlje	328	9%
UKUPNO:	3.783	100%

²⁷ Izvor podatka: CBBiH-Izveštaj o Platnom bilansu BiH od 31.01.2023. godine -Transferi_Q1 2007-Q3_2022 i procjena za Q4 2022. god. sačinjena na osnovu priliva novčanih doznaka za prethodne tri godine.

²⁸ Migration and Remittances Data, Svjetska banka, nov 2022

²⁹ Procjene priliva novčanih doznaka po državama za 2021. godinu, Svjetska banka, decembar 2022

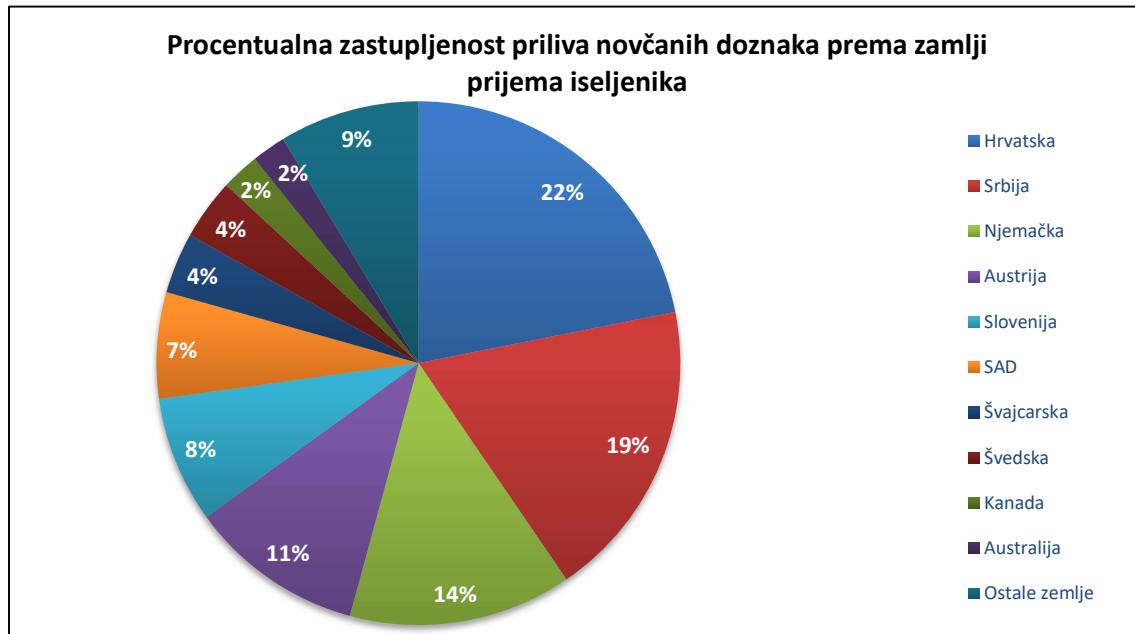
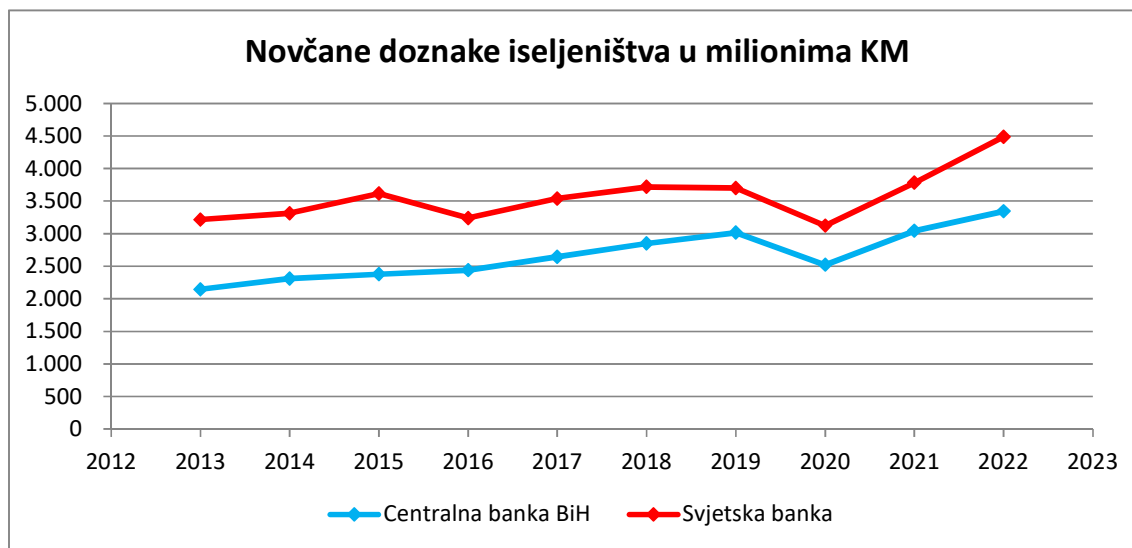

Tabela 38. Novčane doznake iseljeništva od 2013. do 2022. godine ³⁰

Novčane doznake iseljeništva		2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022 (procjena)
Centralna banka BiH	KM u mil.	2.145	2.311	2.378	2.439	2.645	2.850	3.015	2.522	3.043	3.343
	EUR u mil.	1.096	1.181	1.215	1.235	1.352	1.457	1.541	1.289	1.556	1.709
Svjetska banka	KM u mil.	3.218	3.313	3.617	3.240	3.540	3.717	3.703	3.122	3.783	4.488
	EUR u mil.	1.645	1.693	1.849	1.656	1.809	1.900	1.893	1.596	1.934	2.295

³⁰ Novčane doznake za 2020. godinu su ažurirane u odnosu na procjenu za 2021. godinu u skladu sa trenutnim podacima Centralne banke BiH o novčanim doznakama za taj period - akt CBBiH od 31.01.2022. godine

Prezentirani podaci za period 2013-2022. godine pokazuju da novčane doznake predstavljaju stabilan izvor prihoda za Bosnu i Hercegovinu.

Uočljiva razlika u podacima Centralne banke BiH i Svjetske banke je zbog toga što podaci Centralne banke BiH obuhvaćaju samo "personalne transfere", dok prema definiciji Svjetske banke novčane doznake predstavljaju zbir "personalnih transfera" i "kompenzacije uposlenih".

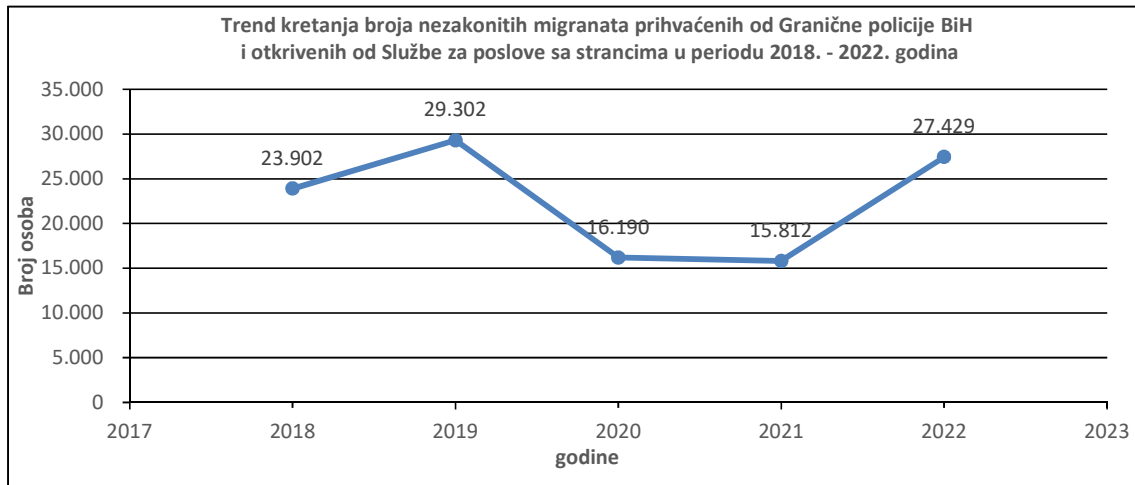
10. Migraciono-izbjeglička kriza u BiH u periodu 2018. - 2022. godina

Migraciono-izbjeglička kriza odnosno masovni mješoviti migracioni tokovi preko Zapadnobalkanske rute su počeli od druge polovine 2015. godine i trajali su do 08.03.2016. godine kada je navedena ruta zatvorena. Zapadnobalkanska ruta za organizovan i kontrolisan prolazak migranata se zatvara, ali je otvoren prostor za nezakonite migracije, kao i za djelovanje kriminalnih mreža sa posebnim akcentom na krijumčarenje, pa i trgovinu ljudima.

10.1. Migracioni tokovi i postavljeni prioriteti u oblasti migracija i azila

Bosna i Hercegovina se od četvrtog kvartala 2017. godine susreće sa povećanim nezakonitim ulaskom migranata na svoju teritoriju. U periodu od 2018. godine do 2022. godine, preko teritorije Bosne i Hercegovine prešlo je preko 112.000 migranata.³¹ U 2022. godini evidentiran je drugi po redu najveći broj nezakonitih migranata u BiH od 2018. godine.

³¹ Podatak se bazira na broju nezakonitih migranata prijavljenih Službi za poslove sa strancima

U 2022. godini nezakoniti migranti i dalje koriste iste rute za prolazak kroz BiH koje su identificirane na početku migrantske krize:

- Grčka - Albanija - Crna Gora - BiH - Hrvatska i dalje prema drugim zemljama EU;
- Grčka - Makedonija - Srbija - BiH - Hrvatska i dalje prema drugim zemljama EU;
- Grčka - Bugarska - Srbija - BiH - Hrvatska i dalje prema drugim zemljama EU.

Dok se u 2020. i 2021. godini bilježilo kontinuirano smanjenje broja prijavljenih nezakonitih migranata u BiH, u 2022. godini taj trend se znatno promijenio. Povećanje broja prijavljenih nezakonitih migranata u 2022. godini potaknuto je viznom politikom zemalja regije, pristupom prema migrantima otkrivenim u nezakonitom prelasku granice, vremenskim uslovima koji su olakšali kretanje migranata, traženju alternativnih ruta od strane migranata za prelazak na područje EU, kao i drugim faktorima koji oblikuju migracije duž ruta kretanja.

Upravljanje migracijama u 2022. godini unaprjeđeno je izmjenom pravnog okvira koji uređuje funkcionisanje Koordinacionog tijela za pitanja migracija u Bosni i Hercegovini.³² Odluka o formiranju Koordinacionog tijela za pitanja migracija u Bosni i Hercegovini izmijenjena je i dopunjena na način da se preciziraju pozicije odnosno konkretna radna mjesta preko kojih institucije ostvaruju svoju ulogu u ovom tijelu, kao i u slučaju nastanka ili očekivanja vanrednih kriznih situacija u oblasti migracija kada Koordinaciono tijelo djeluje i kao Operativni štab za pitanja migracija u Bosni i Hercegovini. Na ovaj način osiguran je neometan rad ovog tijela u slučaju kada predstavnik u Koordinacionom tijelu bude spriječen da obavlja poslove svog radnog mjesta u instituciji iz koje dolazi ili njegova pozicija ostane upražnjena. U sastav Koordinacionog tijela za pitanja migracija u BiH su imenovani predstavnici Ministarstva sigurnosti BiH, Službe za poslove sa strancima, Granične policije BiH, Državne agencije za istrage i zaštitu, Ministarstva vanjskih poslova BiH, Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH i Ministarstva civilnih poslova BiH. U slučaju nastanka ili očekivanja vanrednih kriznih situacija u oblasti migracija Koordinaciono tijelo djeluje kao Operativni štab za pitanja migracija u Bosni i Hercegovini i tada u njegovom radu sudjeluju i predstavnici Ministarstva

³² Odluka o formiranju Koordinacionog tijela za pitanja migracija u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, br. 10/13, 64/13, 1/14, 20/16, 83/17, 39/20 i 60/22)

odbrane BiH, Ministarstva finansija i trezora BiH, Tužilaštva BiH te predstavnici štabova sa nivoa entiteta i Brčko distrikta BiH.

Kako bi se Bosna i Hercegovina što uspješnije borila protiv nezakonitih migracija, Vijeće ministara, na prijedlog Ministarstva sigurnosti BiH, usvojilo je do sada dva dokumenta:

- 1) *Informaciju s Akcionim planom hitnih mjera* koje se trebaju hitno preduzeti s fokusom na nezakonite migrante i propusnost granice prije svega sa istočnim susjedima Bosne i Hercegovine koja je usvojena 15.05.2018. godine.
- 2) *Informaciju s Planom mjera i aktivnosti za efikasno upravljanje migrantskom krizom u Bosni i Hercegovini* koja je usvojena 16.12.2020. godine.

Informacija s Planom mjera i aktivnosti za efikasno upravljanje migrantskom krizom u Bosni i Hercegovini sadrži sedam novih prioriteta Bosne i Hercegovine u oblasti migracija i azila, koje treba ostvariti provedbom 24 mjere i 127 aktivnosti.

Prioriteti Bosne i Hercegovine u oblasti migracija i azila su:

- 1) Jačanje Granične policije BiH u svrhu bolje kontrole granice, a u cilju sprječavanja nezakonitih ulazaka na teritoriju BiH;
- 2) Jačanje kapaciteta za efikasnije upravljanje nezakonitim migracijama na teritoriji Bosne i Hercegovine, te funkcionisanje postojećih i uspostava i funkcionisanje novih privremenih prihvatnih centara za smještaj migranata;
- 3) Realizovanje sporazuma o readmisiji i jačanje readmisijskih kapaciteta;
- 4) Jačanje kapaciteta u području azila;
- 5) Intenziviranje borbe protiv krijumčarenja migrantima;
- 6) Podrška lokalnim zajednicama u kojima su uspostavljeni privremeni prihvatni centri;
- 7) Jačanje kapaciteta Koordinacionog tijela za pitanja migracija u BiH - Operativnog štaba za pitanja migracija u BiH.

Dvije godine nakon usvajanja Plana mjera i aktivnosti za efikasno upravljanje migrantskom krizom u BiH od ukupno 127 aktivnosti provodi se njih 95, dok sa provedbom nisu započele 32 aktivnosti. Od ukupno broja, 60 aktivnosti se provodi kontinuirano.

10.2. Pregled statističkih podataka u području migracija i azila u BiH

U cilju definisanja jasne situacije u oblasti nezakonitih imigracija prezentujemo statističke podatke za period 2018. – 2022. godina sljedećih indikatora:

- otkriveni nezakoniti migranti na teritoriji Bosne i Hercegovine, koji su registrovani od strane Službe za poslove sa strancima,
- broj osoba koje su u Službi za poslove sa strancima iskazale namjeru za azil u Bosni i Hercegovini, i
- broj osoba koje su podnijele zahtjev za azil u Ministarstvu sigurnosti - Sektoru za azil.

Podaci koji slijede su jasan pokazatelj obima nezakonitih migracionih tokova u Bosni i Hercegovini u navedenom periodu, kao i pokazatelj zloupotrebe sistema azila, ali i pokazatelj

potrebe za preduzimanjem svih mogućih mjera za suzbijanje i sprječavanje nezakonitih migracija u BiH.

Tabela 39. Nezakoniti migranti prihvaćeni od Granične policije BiH i otkriveni od Službe za poslove sa strancima u periodu 2018. - 2022. godina

GODINA MJESEC	2018	2019	2020	2021	2022	UKUPNO
Januar	268	821	902	672	476	3.139
Februar	411	1.054	2.002	773	666	4.906
Mart	629	1.822	1.540	1.199	1.099	6.289
April	1.454	2.337	128	1.381	1.624	6.924
Maj	2.368	2.884	514	1.569	1.828	9.163
Juni	2.481	2.109	1.555	1.979	2.499	10.623
Juli	2.183	4.166	2.361	2.502	2.158	13.370
Avgust	2.505	3.206	2.290	1.498	2.914	12.413
Septembar	3.807	3.812	2.041	1.727	4.047	15.434
Oktobar	4.740	3.958	1.263	1.275	4.558	15.794
Novembar	2.212	2.044	924	745	2.789	8.714
Decembar	844	1.089	670	492	2.771	5.866
UKUPNO	23.902	29.302	16.190	15.812	27.429	112.635

U 2018. godini, Službi za poslove sa strancima prijavljena su ukupno 23.902 nezakonita migranta. Od ukupno 23.902 prijavljena nezakonita migranta, namjeru za podnošenje zahtjeva za azil u BiH u 2018. godini iskazalo je 22.499 osoba. Zahtjev za azil je podnijelo 1.567 osoba ili 7% osoba od ukupnog broja iskazanih namjera za podnošenje zahtjeva za azil u 2018. godini.

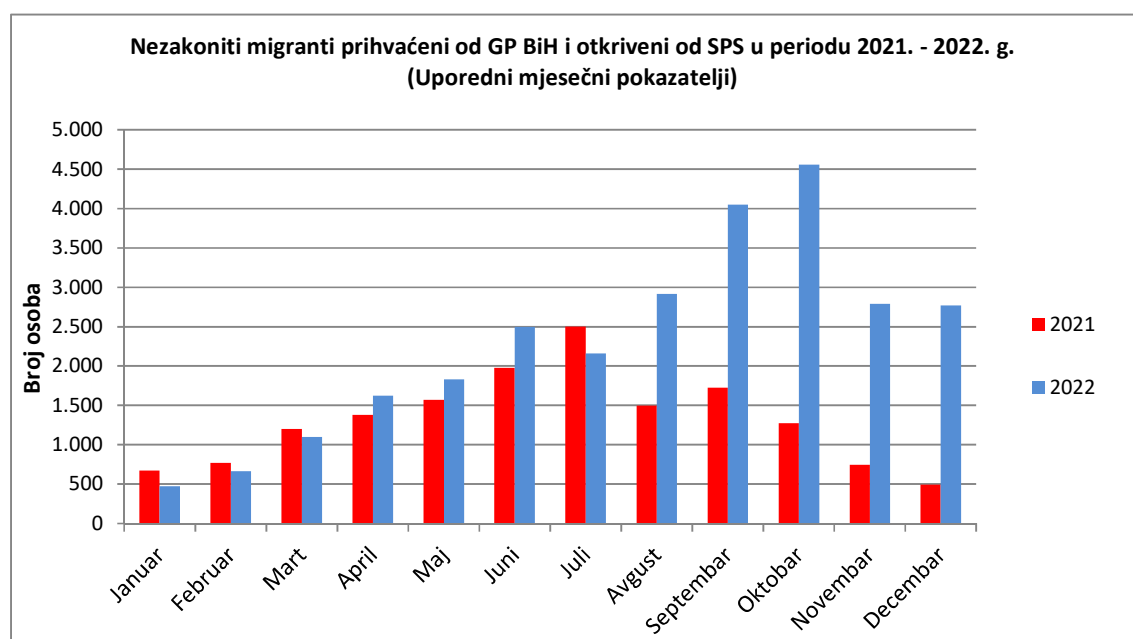
U 2019. godini, Službi za poslove sa strancima prijavljeno je ukupno 29.302 nezakonita migranta što predstavlja povećanje u odnosu na 2018. godinu za 22,59%. Od ukupno 29.302 prijavljena nezakonita migranta, namjeru za podnošenje zahtjeva za azil u BiH u 2019. godini iskazalo je 27.769 osoba. Zahtjev za azil podnijele su 784 osobe ili 3% osoba od ukupnog broja iskazanih namjera za podnošenje zahtjeva za azil u 2019. godini. Najveći broj nezakonitih migranata zabilježen u periodu april – oktobar jer su u tom periodu najpovoljniji vremenski uslovi za kretanje.

U 2020. godini, Službi za poslove sa strancima prijavljeno je ukupno 16.190 nezakonitih migranata što predstavlja smanjenje u odnosu na 2019. godinu za 44,75%. Od ukupno 16.190 prijavljena nezakonita migranta, namjeru za podnošenje zahtjeva za azil u BiH u 2020. godini iskazalo je 15.170 osoba. Zahtjev za azil podnijele su 244 osobe ili 1,61% osoba od ukupnog broja iskazanih namjera za podnošenje zahtjeva za azil u 2020. godini. U prva dva mjeseca 2020. godine broj nezakonitih migranata je veći nego u istom periodu prethodne godine, a onda se bilježi stalni pad broja nezakonitih migranata u odnosu na isti period prethodne godine koji je prouzrokovan uglavnom pojavom pandemije bolesti Covid-19.

U 2021. godini, Službi za poslove sa strancima prijavljeno je ukupno 15.812 nezakonitih migranata što predstavlja smanjenje u odnosu na 2020. godinu za 2,33%. Od ukupno 15.812 prijavljena nezakonita migranta, namjeru za podnošenje zahtjeva za azil u BiH u 2021. godini iskazalo je 14.688 osoba. Zahtjev za azil podnijelo je 167 osoba ili 1,14% osoba od ukupnog broja iskazanih namjera za podnošenje zahtjeva za azil u 2021. godini. U periodu april - juli

2021. godine broj nezakonitih migranata je veći nego u istom periodu prethodne godine, dok ostali mjeseci bilježe stalni pad broja nezakonitih migranata u odnosu na isti period prethodne godine koji je prouzrokovan uglavnom mjerama koje su se i dalje provodile lokalno i globalno u vezi sa pandemijom bolesti Covid - 19, ali i zbog preusmjeravanja migracionih ruta i zbog otvaranja nove rute na istočnoj granici Evropske unije prema Bjelorusiji.

U 2022. godini, Službi za poslove sa strancima prijavljeno je ukupno 27.429 nezakonitih migranata što predstavlja povećanje u odnosu na 2021. godinu za 73,5%. Od ukupnog broja prijavljenih nezakonitih migranata, namjera za podnošenje zahtjeva za azil u BiH iskazalo je 25.709 osoba, a zahtjev za azil podnijelo je 149 osoba ili 0,58% osoba od ukupnog broja iskazanih namjera za podnošenje zahtjeva za azil u 2022. godini. U periodu januar - mart 2022. godine broj nezakonitih migranata je manji nego u istom razdoblju prethodne godine i uzrokovan je sezonskim obrascima kretanja migranata. Od aprila 2022. godine uočava se, s jednomjesečnim prekidom, kontinuiran rast broja nezakonitih migranata u odnosu na isti period prethodne godine. U septembru i oktobru 2022. godine dostignut je vrhunac rasta ovog broja kada su mjesečni podaci bili veći od 4.000. Posljednji put u Bosni i Hercegovini prijavljeno na mjesečnom nivou preko 4.000 nezakonitih migranata, bilo je u oktobru 2018. godine (4.740) i januaru 2019. godine (4.166).

Pri definisanju mjera i aktivnosti za efikasno upravljanje migrantskom krizom neophodno je imati i podatke o pretpostavljenim državljanstvima migranata koji nezakonito ulaze na teritoriju Bosne i Hercegovine. Podaci o državljanstvu se uzimaju na osnovu izjave migranata koji su nezakonito ušli na teritoriju Bosne i Hercegovine, jer isti u većini slučajeva nemaju putne ili bilo kakve druge identifikacione dokumente.

Tabela 40. Nezakoniti migranti na teritoriji BiH prijavljeni Službi za poslove sa strancima po godinama od 2018. do 2022. godine

R.br.	Državljanstvo	2018	2019	2020	2021	2022	Ukupno
1.	Pakistan	7.770	9.806	3.879	4.343	2.154	27.952
2.	Afganistan	2.780	4.111	4.553	5.382	11.038	27.864
3.	Bangladeš	452	2.125	2.740	2.341	2.161	9.819
4.	Iran	3.663	1.176	625	692	1.413	7.569
5.	Irak	2.184	2.470	675	168	313	5.810
6.	Sirija	3.017	2.134	220	139	116	5.626
7.	Maroko	271	2.221	1.460	363	134	4.449
8.	Burundi	-	-	-	1	3.987	3.988
9.	Alžir	477	1.601	369	109	50	2.606
10.	Indija	416	461	121	226	729	1.953
11.	Turska	189	406	255	366	656	1.872
12.	Libija	879	354	153	56	41	1.483
13.	Kuba	11	-	7	23	1.362	1.403
14.	Egipat	36	817	332	127	14	1.326
15.	Palestina	752	362	80	38	26	1.258
16.	Kongo, Republika	6	1	2	24	758	791
17.	Eritreja	112	246	119	218	21	716
18.	Nepal	59	122	101	76	326	684
19.	Srbija	94	89	100	149	184	616
20.	Tunis	104	224	59	17	33	437
21.	Ostale države	630	576	340	954	1.913	4.413
Ukupno		23.902	29.302	16.190	15.812	27.429	112.635

Analiza podataka u posljednjih pet godina pokazuje da je daleko najveći broj nezakonitih migranata iz Pakistana i Afganistana (ukupno 55.816 osoba) i oni zajedno čine gotovo polovinu od ukupnog broja nezakonitih migranata u navedenom periodu (112.635 osoba).

Također je vidljivo da je najveći broj nezakonitih migranata iz Pakistana, Afganistana, Bangladeša, Irana, Iraka, Sirije, Maroka, Burundija i Alžira, koji čine 85% od ukupnog broja nezakonitih migranata u periodu od 2018. do 2022. godine. U 2019. godini u odnosu na 2018. godinu vidljiv je značajan porast broja državljana Egipta, Maroka, Bangladeša, Alžira, Eritreje, Tunisa, Turske, Nepala, Albanije, Afganistana i Pakistana, kao i pad broja državljana Irana, Libije, Palestine, Sirije i Jemena. Navedeno ukazuje da većina osoba koje nezakonito ulaze na teritoriju Bosne i Hercegovine su uglavnom ekonomski migranti, kao i da se trend ekonomskih migracija povećava. U 2020. godini u odnosu na 2019. godinu uočava se porast nezakonitih migranata koji dolaze iz Afganistana i Bangladeša, dok je evidentirano smanjenje broja državljana Pakistana, Sirije, Iraka, Irana i Alžira, kao i većine ostalih državljana. U 2021. godini u odnosu na 2020. godinu uočava se porast državljana nezakonitih migranata koji dolaze iz Afganistana, Pakistana, Gambije, Somalije, Turske, Indije, Eritreje, Irana i Gane. Evidentirano smanjenje broja državljana nezakonitih migranata u 2021. godini u odnosu na prethodnu

godinu najizraženije je za državljane Maroka, Iraka, Bangladeša, Alžira, Egipta, Libije, Sirije i Nepala.

U 2022. godini u odnosu na 2021. godinu uočava se porast broja nezakonitih migranata koji dolaze iz Afganistana, Irana, Iraka, Burundija, Indije, Turske, Kube, Konga, Nepala, Srbije i Tunisa. Također, uočava se smanjenje broja nezakonitih migranata u 2022. godini u odnosu na prethodnu godinu za državljane Maroka, Pakistana, Sirije i Bangladeša.

Tabela 41. Pregled podataka o otkrivenim nezakonitim migrantima na teritoriji BiH, osobama koje su iskazale namjeru za azil u BiH i osobama koje su podnijele zahtjev za azil u BiH u periodu 2021. - 2022. godina, razvrstan prema iskazanim državljanstvima

R.br.	Državljanstvo	Nezakoniti migranti na teritoriji BiH prijavljeni Službi za poslove sa strancima			Namjere za azil (Broj osoba)			Zahtjev za azil (Broj osoba)		
		2021	2022	% 2022/2021	2021	2022	% 2022/2021	2021	2022	% 2022/2021
1.	Afganistan	5.382	11.038	105,09%	5.331	10.991	106,17%	31	9	-70,97%
2.	Burundi	1	3.987	398.600,00%	1	3.985	398.400,00%	-	16	-
3.	Bangladeš	2.341	2.161	-7,69%	2.334	2.156	-7,63%	-	-	-
4.	Pakistan	4.343	2.154	-50,40%	4.263	2.120	-50,27%	29	6	-79,31%
5.	Iran	692	1.413	104,19%	676	1.405	107,84%	28	1	-96,43%
6.	Kuba	23	1.362	5.821,74%	19	1.219	6.315,79%	-	19	-
7.	Kongo, Republika	24	758	3.058,33%	24	757	3.054,17%	-	-	-
8.	Indija	226	729	222,57%	214	666	211,21%	-	-	-
9.	Turska	366	656	79,23%	60	96	60,00%	33	29	-12,12%
10.	Nepal	76	326	328,95%	71	315	343,66%	-	-	-
11.	Irak	168	313	86,31%	150	300	100,00%	12	3	-75,00%
12.	Gvineja	35	226	545,71%	34	226	564,71%	-	-	-
13.	Srbija	149	184	23,49%	-	-	-	-	-	-
14.	Kamerun	45	183	306,67%	44	183	315,91%	-	-	-
15.	Gvineja Bisao	-	143	-	-	141	-	-	-	-
16.	Maroko	363	134	-63,09%	307	99	-67,75%	11	2	-81,82%
17.	Gana	74	123	66,22%	72	121	68,06%	-	-	-
18.	Sirija	139	116	-16,55%	127	108	-14,96%	5	8	60,00%
19.	Ukrajina	6	115	1.816,67%	1	112	11.100,00%	1	29	2.800,00%
20.	Kina	19	107	463,16%	7	5	-28,57%	-	-	-
21.	Ostali	1.340	1.201	-10,37%	953	704	-26,13%	17	27	58,82%
Ukupno		15.812	27.429	73,47%	14.688	25.709	75,03%	164	149	-9,15%

10.3. Smještaj migranata u Bosni i Hercegovini

Za smještaj migranata u Bosni i Hercegovini koriste se centri kojima upravljaju Služba za poslove sa strancima, Sektor za azil Ministarstva sigurnosti i Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice, kao i četiri privremena prihvatna centra na području Kantona Sarajevo i Unsko-

sanskog kantona kojima upravlja Služba za poslove sa strancima u suradnji s Međunarodnom organizacijom za migracije (IOM).

U svim centrima ukupnog kapaciteta 5.350 mjesta tokom 2022. godine boravilo je prosječno 2.141 migrant.

Što se tiče smještajnih kapaciteta sa kojima je Bosna i Hercegovina raspolagala na kraju 2022. godine možemo navesti slijedeće:

- **Imigracioni centar** kojim upravlja Služba za poslove sa strancima kapaciteta 120 mjesta. U Imigracionom centru je mjesečno u prosjeku boravilo 50 osoba. Na dan 31.12.2022. godine u centru je boravilo 40 osoba.
- **Azilantski centar** kojim upravlja Sektor za azil Ministarstva sigurnosti BiH kapaciteta 150 osoba. U Azilantskom centru je mjesečno u prosjeku boravilo 9 osoba. Na dan 31.12.2022. godine u centru su boravile 4 osobe.
- **Izbjegličko-prihvatni centar u Salakovcu i Readmisijski centar u Mostaru** kojim upravlja Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH kapaciteta 200 mjesta za osobe koje su iskazale namjeru za azil ili su tražitelji azila u BiH. U 2022. godini nije bilo korisnika smještenih u centru.
- Privremeni prihvatni centar „**Ušivak**“ , na području Kantona Sarajevo ima kapacitet od 800 mjesta. Mjesečno su u prosjeku boravile 292 osobe. Na dan 31.12.2022. godine u objektu je boravilo 400 osoba.
- Privremeni prihvatni centar „**Blažuj**“ na području Kantona Sarajevo ima kapacitet od 2.000 mjesta. Mjesečno je u prosjeku boravilo 1.112 osoba. Na dan 31.12.2022. godine u objektu je boravilo 1.009 osoba.
- Privremeni prihvatni centar „**Borići**“ na području Unsko-sanskog kantona ima kapacitet od 580 mjesta. Mjesečno su u prosjeku boravile 182 osobe. Na dan 31.12.2022. godine u centru je boravilo 120 osoba.
- Privremeni prihvatni centar „**Lipa**“ na području Unsko-sanskog kantona ima kapacitet od 1.500 mjesta. Mjesečno u prosjeku boravilo je 367 osoba. Na dan 31.12.2022. godine u centru „Lipa“ boravilo je 138 osoba.

U 2022. godini lokacije bivšeg hotela „Sedra“ u Cazinu, bivše tvornice „Bira“ u Bihaću i bivše tvornice „Miral“ u Velikoj Kladuši zvanično prestaju biti prihvatni centri za smještaj migranata nakon donošenja odluka Vijeća ministara o izmjeni odluke o određivanju privremenih prihvatnih centara za smještaj migranata.

11. Imigraciona politika BiH, pravni i institucionalni okvir

Politika i regulisanje pitanja imigracije, izbjeglica i azila se u skladu s članom III, stav (1), tačka f), Ustava Bosne i Hercegovine nalazi u nadležnosti institucija na državnom nivou.

11.1. Imigraciona politika

Podaci iz 2000. godine o ilegalnoj migraciji stranih državljana koji preko teritorije Bosne i Hercegovine nastoje preći u zemlje Zapadne Evrope su ukazivali da je Bosna i Hercegovina postala tranzitni centar dobro organizovanog međunarodnog kriminala koji se bavi krijumčarenjem ljudi.

- U prvom kvartalu 2001. godine urađena je Informacija o stanju u oblasti imigracije i azila u kojoj je prezentovano činjenično stanje iz ove oblasti, identifikovani tipovi ilegalne migracije, uzroci koji su doveli do postojećeg stanja kao i prijedlog mjera za prevazilaženje nastale situacije. Vijeće ministara BiH je 10.05.2001. godine razmatralo i usvojilo navedenu informaciju, što je postala dobra polazna osnova za daljnji rad na stavljanju pod kontrolu ilegalnih kretanja stanovništva i prvi dokument koji je definisao ciljeve i osnove za politiku imigracija u BiH.
- Drugi dokument koji je definisao politiku i razvoj imigracionog i azilantskog sistema je Akcioni plan u oblasti imigracija i azila koji je usvojilo Vijeće ministara BiH 06.04.2004. godine, u kojem su definisane oblasti viza, granice, imigracija i azila i svaka razvijena odvojeno, sa jasno postavljenim ciljevima, definisanim zadacima i nosiocima realizacije istih.
- Od 2008. godine politika u oblasti imigracija i azila bila je definisana Strategijom u oblasti migracije i azila i Akcionim planom 2008 – 2011., koja je usvojena od strane Vijeća ministara BiH 13.11.2008. godine. Navedeni dokument prezentuje razvoj imigracionog i azilantskog sistema, trenutno stanje, definiše ciljeve, aktivnosti, rokove i nosioce realizacije za oblasti: viza, granice, imigracija, azila i zaštite stranaca žrtava trgovine ljudima. Vijeće ministara BiH je donijelo 19.03.2009. godine Odluku o imenovanju Koordinacionog tijela za praćenje implementacije strategije u oblasti imigracije i azila i Akcionog plana za period 2008. - 2011. godina („Službeni glasnik BiH“ broj 32/09).
- Također, Vijeće ministara BiH je dana 12.06.2012. godine usvojilo narednu Strategiju u oblasti migracija i azila i Akcioni plan za period 2012 – 2015. godina. Ova Strategija je nastala kao rezultat potrebe da se nastavi već uspostavljena praksa sveobuhvatnog planiranja aktivnosti i izrade dokumenata koji predstavljaju okvir kako u kontekstu nastavka pozitivnih trendova upravljanja migracijama i azilom, tako i u smislu aktuelnih nastojanja ka što bržem integrisanju naše države u članstvo Evropske unije. Vijeće ministara BiH je donijelo 23.01.2013. godine Odluku o formiranju Koordinacionog tijela za pitanja migracija u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, br. 10/13, 64/13 i 1/14).
- Vijeće ministara BiH je na svojoj 50. sjednici održanoj 30. 03. 2016. godine razmotrilo i usvojilo Strategiju u oblasti migracija i azila i Akcioni plan 2016-2020. godina.
- U 2021. godini urađen je Prijedlog nove Strategije u oblasti migracija i azila i Akcionog plana za period 2021 – 2025. godina i upućen Vijeću ministara Bosne i Hercegovine na

razmatranje i usvajanje. Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je 07.12. 2022. godine usvojilo Strategiju u oblasti migracija i azila, te je zaključkom također definiralo i zaduženja za Ministarstvo sigurnosti u vezi izmjene određenih aktivnosti iz Prijedloga Akcijskog plana za period 2021.-2025. godina.

11.2. Pravni okvir

Od 2000. godine do 2019. godine doneseno je pet zakona koji regulišu oblast imigracija i azila u BiH.

- Prvi propis kojim su na nivou Bosne i Hercegovine regulisana pitanja imigracije i azila bio je **Zakon o imigraciji i azilu Bosne i Hercegovine** koji je stupio na snagu krajem 1999. godine („Službeni glasnik BiH“, broj 23/99).
- Značajan napredak, u smislu poboljšanja pravnog okvira kojim se regulišu pitanja kretanja i boravka stranaca u Bosni Hercegovini, postignut je usvajanjem **Zakona o kretanju i boravku stranaca i azilu**, krajem 2003. godine („Službeni glasnik BiH“, br. 29/03, 4/04 i 53/07).
- Razvojem *acquis-a* Evropske unije pojavila se i potreba promjena ili dopuna značajnog broja odredaba zakona donesenog 2003. godine. Kako bi se uskladilo BiH zakonodavstvo u oblasti imigracija i azila sa zakonodavstvom Evropske unije i Šengenskim sporazumom, kao i riješili nedostaci koji su se pojavili u primjeni važećeg zakona, donesen je novi **Zakon o kretanju i boravku stranaca i azilu** koji je stupio na snagu u maju 2008. godine („Službeni glasnik BiH“, broj 36/08). Ovaj Zakon je izmjenjen i dopunjen u novembru 2012. godine donošenjem **Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kretanju i boravku stranaca i azilu** („Službeni glasnik BiH“, broj 87/12).
- Također su u 2014. godini otpočele aktivnosti oko donošenja dva nova zakona: Zakona o strancima i Zakona o azilu. **Zakon o strancima** je usvojen 10.11.2015. godine i stupio je na snagu 25.11.2015. godine („Službeni glasnik BiH“, br. 88/15 i 34/21), a **Zakon o azilu** je usvojen 09.02.2016. godine i stupio je na snagu 27.02.2016. godine („Službeni glasnik BiH“, br. 11/16 i 16/16).

U skladu sa odredbama Zakonu o strancima („Službeni glasnik BiH“, br. 88/15 i 34/21) i Zakona o azilu („Službeni glasnik BiH“, br. 11/16 i 16/16) doneseni su sljedeći podzakonski akti:

- Pravilnik o ulasku i boravku stranaca („Službeni glasnik BiH“, broj 83/22),
- Pravilnik o nadzoru i udaljenju stranca iz Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 28/16),
- Pravilnik o zaštiti stranaca žrtava trgovine ljudima („Službeni glasnik BiH“, broj 79/16),
- Pravilnik o standardima funkcionisanja i drugim pitanjima značajnim za rad Imigracionog centra („Službeni glasnik BiH“, broj 55/16),
- Pravilnik o sadržaju, načinu vođenja i korištenja službenih evidencija o strancima („Službeni glasnik BiH“, broj 51/16),

- Pravilnik o registrovanju biometrijskih karakteristika stranaca („Službeni glasnik BiH“ broj 55/16),
- Pravilnik o azilu („Službeni glasnik BiH“, br. 69/16 i 75/21),
- Pravilnik o izgledu i sadržaju zahtjeva za izdavanje putne isprave za izbjeglice, („Službeni glasnik BiH“, broj 64/16),
- Pravilnik o izgledu i sadržaju putne isprave za osobe bez državljanstva i putnog lista za strance („Službeni glasnik BiH“, broj 41/16),
- Pravilnik o putnom listu za strance („Službeni glasnik BiH“, broj 65/16),
- Pravilnik o putnoj ispravi za osobu bez državljanstva („Službeni glasnik BiH“, broj 65/16),
- Pravilnik o putnoj ispravi za izbjeglice („Službeni glasnik BiH“, broj 65/16),
- Odluka o utvrđivanju godišnje kvote radnih dozvola za zapošljavanje stranaca u Bosni i Hercegovini za 2022. godinu („Službeni glasnik BiH“, broj 69/22),
- Odluka o najmanjem iznosu sredstava potrebnom za izdržavanje stranca za vrijeme namjeravanog boravka u BiH („Službeni glasnik BiH“, broj 60/22),
- Odluka o određivanju međunarodnih graničnih prelaza u Bosni i Hercegovini na kojima se mogu izdavati vize („Službeni glasnik BiH“, br. 66/16 i 15/17),
- Odluka o vizama („Službeni glasnik BiH“, br. 3/15, 47/17, 73/17 i 40/20),
- Pravilnik o centralnoj bazi podataka o strancima („Službeni glasnik BiH“, br. 19/17),
- Pravilnik o načinu ostvarivanja zdravstvenog osiguranja osoba kojima je priznata međunarodna zaštita u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, broj 16/17),
- Pravilnik o smještaju, načinu rada, funkcioniranju i kućnom redu u Izbjegličko-prihvatnom centru “Salakovac” („Službeni glasnik BiH“, broj 29/17),
- Pravilnik o načinu ostvarivanja prava na obrazovanje osoba kojima je priznata međunarodna zaštita u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, broj 42/17),
- Pravilnik o načinu ostvarivanja prava na socijalnu pomoć osoba kojima je priznata međunarodna zaštita u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, broj 43/17),
- Pravilnik o načinu ostvarivanja prava na rad osoba kojima je priznata međunarodna zaštita u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, broj 52/17),
- Pravilnik o obavezama prevoznika koji dovode strance na granične prelaze Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 23/18),
- Pravilnik o postupanju prilikom izdavanja vize za kratkoročni boravak (Viza „C“) i aerodromske tranzitne vize (Viza „A“) u diplomatsko-konzularnim predstavništvima Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 12/22).

Na snazi su i sljedeći podzakonski propisi doneseni na osnovu Zakona o kretanju i boravku stranaca i azilu („Službeni glasnik BiH“, br. 36/08 i 87/12):

- Pravilnik o pokriću troškova vraćanja i stavljanja stranca pod nadzor („Službeni glasnik BiH“, broj 2/09),
- Pravilnik o standardima funkcionisanja i drugim pitanjima značajnim za rad Azilantskog centra („Službeni glasnik BiH“, broj 86/09),

- Pravilnik o izdavanju viza za dugoročni boravak (VIZA D) i postupanju kod izdavanja takvih viza („Službeni glasnik BiH“, broj 104/08).

Navedeni propisi se primjenjuju do donošenja novih podzakonskih akata u skladu sa Zakonom o strancima i Zakonu o azilu, ako isti nisu u suprotnosti sa navedenim zakonima.

11.3. Institucionalni okvir

A. Organi na državnom nivou

A1. Predsjedništvo Bosne i Hercegovine

Podrazumijeva tripartitno rotirajuće Predsjedništvo, koje je odgovorno za vođenje vanjske politike BiH, uključujući zaključenje međunarodnih ugovora Bosne i Hercegovine, otkazivanje i uz saglasnost Parlamentarne skupštine, ratifikovanje takvih ugovora, te predstavljanje i ostvarivanje članstva Bosne i Hercegovine u međunarodnim i evropskim organizacijama i institucijama.

A2. Vijeće ministara Bosne i Hercegovine

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je organ izvršne vlasti, a čine ga predsjedavajući i predstavnici devet državnih ministarstava i djeluje na državnom nivou kao centralna Vlada BiH. Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je nadležno za donošenje odluka, zaključaka i rješenja, nacрта i prijedloga zakona, analiza, informacija, strateških dokumenata, programa, sporazuma, protokola i drugih akata. Svaki ministar ima svog zamjenika iz različitih konstitutivnih naroda u odnosu na ministra.

U nastavku slijede ministarstva, upravne organizacije i druga tijela koja su direktno odgovorna za upravljanje migracijama:

A2.1. Ministarstvo sigurnosti

Ministarstvo sigurnosti osnovano je 2003. godine, a nadležno je za zaštitu međunarodnih granica, unutrašnjih graničnih prelaza i regulisanje prometa na graničnim prelazima BiH; sprječavanje i otkrivanje počinitelaca krivičnih djela terorizma, trgovine drogom, krivotvorenja domaće i strane valute i trgovine ljudima i drugih krivičnih djela sa međunarodnim ili međuentitetskim elementom; međunarodnu saradnju u svim oblastima iz nadležnosti ministarstva, prikupljanje i korištenje podataka od značaja za sigurnost BiH, organizaciju i usaglašavanje aktivnosti entitetskih ministarstava unutrašnjih poslova i Brčko distrikta BiH u ostvarivanju bezbjednosnih zadataka u interesu BiH. Ministarstvo sigurnosti kreira, stara se i provodi politiku useljavanja i azila u BiH, uređuje procedure i način ustroja službe u vezi kretanja i boravka stranaca u BiH.

Ministarstvo sigurnosti donosi prvostepene odluke po zahtjevima za međunarodnu zaštitu stranaca u BiH i odgovorno je za drugostepeno odlučivanje po žalbama stranaca u vezi ulaska, kretanja i boravka stranaca u BiH, odnosno donosi rješenja po žalbama stranaka na prvostepena rješenja koja donosi Služba za poslove sa strancima i Granična policija BiH u skladu sa Zakonom o strancima.

- **Granična policija Bosne i Hercegovine**

Granična policija BiH (ranije Državna granična služba) je osnovana 2000. godine, kao policijsko tijelo odgovorno za obavljanje policijskih poslova vezanih za nadzor i kontrolu prelaska granice BiH što podrazumijeva osiguranje nepovredivosti državne granice, zaštite života i zdravlja ljudi, sprječavanja i otkrivanja krivičnih djela i prekršaja, te otkrivanja i pronalaska njihovih počinitelaca, sprječavanja nezakonitih prekograničnih migracija i sprječavanja i otkrivanja drugih opasnosti za javnu sigurnost, pravni poredak i nacionalnu sigurnost. Od osnivanja Ministarstva sigurnosti BiH 2003. godine, Granična policija BiH se nalazi u sastavu ovog ministarstva.

Granična policija BiH u oblasti provođenja imigracijske legislative kontroliše kretanje stranaca preko granice BiH, u skladu sa Zakonom o strancima i Zakonom o azilu, odbija ulazak stranaca u BiH u slučajevima kad ne ispunjavaju propisane uslove za ulazak u BiH i pod definisanim uslovima donosi rješenja o odbijanju ulaska, u izuzetnim slučajevima propisanim navedenim zakonom izdaje vize na granici, vrši poništenje ili skraćenje roka važenja vize i Graničnoj policiji BiH stranac može iskazati namjeru podnošenja zahtjeva za azil u BiH, vodi i razmjenjuje podatke iz ove oblasti.

- **Služba za poslove sa strancima**

Služba je upravna organizacija u sastavu Ministarstva sigurnosti, s operativnom samostalnošću za vođenje poslova i rješavanje pitanja iz svoje nadležnosti, osnovana radi obavljanja upravnih i inspekcijskih poslova vezanih za kretanje i boravak stranaca u Bosni i Hercegovini, rješavanje u upravnim stvarima po zahtjevima stranaca kao i ostalih poslova propisanih Zakonom o strancima i Zakonom o azilu, te drugim zakonima i propisima kojima se regulišu prava, obaveze i druga pitanja u vezi s kretanjem i boravkom stranaca. Služba za poslove sa strancima je osnovana Zakonom o Službi za poslove sa strancima 2005. godine, dok je sa operativnim radom počela 01.10.2006. godine.

- **Državna agencija za istrage i zaštitu (SIPA)**

Državna agencija za istrage i zaštitu (SIPA) je upravna organizacija u okviru Ministarstva sigurnosti BiH, sa operativnom samostalnošću, osnovana radi obavljanja policijskih poslova. SIPA se u okviru svojih zakonom definisanih nadležnosti bavi sprječavanjem, otkrivanjem i istragom krivičnih djela iz nadležnosti Suda Bosne i Hercegovine, a posebno organizovanog kriminala, terorizma, ratnih zločina, trgovine ljudima i drugih krivičnih djela protiv čovječnosti i vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom. SIPA je, u sadašnjem kapacitetu, započela sa svojim aktivnostima 2004. godine i naslijedila je „Državnu agenciju za informacije i zaštitu“.

A.2.2. Obavještajno-sigurnosna agencija (OSA)

Obavještajno sigurnosna agencija u oblasti imigracionog zakonodavstva nadležna je za sigurnosnu provjeru za strance u svrhu utvrđivanja razloga sigurnosti BiH.

A2.3. Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice

Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice nadležno je za praćenje i provođenje međunarodnih konvencija i drugih dokumenata iz oblasti ljudskih prava i osnovnih sloboda, kreiranje i provođenje aktivnosti na ispunjavanju obaveza BiH u pogledu prijema u evroatlanske integracije, a posebno u vezi sa primjenom Evropske konvencije o ljudskim pravima i osnovnim slobodama i njenim protokolima; praćenje i izrada informacija o standardima i aktivnostima u oblastima ljudskih prava; staranje o pravima i pitanjima izbjeglica u BiH nakon utvrđivanja njihovog statusa; prihvata i zbrinjavanje, na razdoblje do 30 dana, bh. državljanina koji se vraćaju u Bosnu i Hercegovinu na temelju Sporazuma o readmisiji; kreiranje i provođenje politike u BiH u oblasti povratka izbjeglica i raseljenih lica u BiH, projekata rekonstrukcije i obezbjeđenje drugih uslova za održiv povratak, te kreiranje politike BiH prema iseljeništvu.

A2.4. Ministarstvo vanjskih poslova

Ministarstvo vanjskih poslova nadležno je za provođenje utvrđene politike BiH, te za razvoj međunarodnih odnosa, zastupanje BiH u diplomatskim odnosima prema drugim državama i međunarodnim organizacijama; saradnju sa međunarodnim organizacijama, predlaganje Predsjedništvu Bosne i Hercegovine učlanjenje, odnosno učešće BiH u radu međunarodnih organizacija; pripremanje bilateralnih i multilateralnih sporazuma; vršenje poslova u vezi sa boravkom i zaštitom prava i interesa državljanina BiH na stalnom i privremenom boravku u inostranstvu i domaćih pravnih lica u inostranstvu, te podsticanje, razvijanje i koordinacija saradnje sa iseljeništvom iz BiH.

Ministarstvo vanjskih poslova u oblasti provođenja imigracijske legislative priprema Vijeću ministara BiH, prijedloge odluka o državama čijim državljanima nije potrebna viza za ulazak u BiH, prijedloge odluka za države čiji državljanini mogu ući u BiH s drugim dokumentom osim pasoša, kao i prijedloge odluka oslobađanja od pribavljanja vize nosioca posebnih vrsta putnih isprava. Također, Ministarstvo vanjskih poslova realizuje migracionu politiku posredstvom izdavanja viza u Diplomatsko-konzularnim predstavništvima BiH.

A2.5. Ministarstvo pravde

Ministarstvo pravde nadležno je za administrativne funkcije vezano za pravosudne organe na državnom nivou; međunarodnu i međuentitetsku pravosudnu saradnju; obezbjeđivanje da zakonodavstvo BiH i njegova provedba na svim nivoima budu u skladu sa obavezama BiH koje proizilaze iz međunarodnih sporazuma; saradnju sa Ministarstvom vanjskih poslova i entitetima na izradi međunarodnih bilateralnih i multilateralnih sporazuma; opšte djelovanje kao centralno koordinirajući organ za obezbjeđivanje usklađenosti zakonodavstva i standarda pravosudnog sistema među entitetima, ekstradiciju; poslove upravne inspekcije nad izvršavanjem zakona; te za pitanja udruženja građana, vođenje registara udruženja građana i nevladinih organizacija koje djeluju na teritoriji BiH.

Ministarstvo pravde odgovorno je za inspekciju upravnih postupaka svih ministarstava i drugih civilnih organa, uključujući one za upravljanje migracijama i azilom.

A2.6. Ministarstvo civilnih poslova

Ministarstvo civilnih poslova je nadležno za poslove državljanstva, upis i evidenciju građana, zaštitu ličnih podataka, prijavljivanje prebivališta i boravišta, lične isprave, putne isprave, te druge poslove propisane zakonom.

U oblasti imigracija zaduženo je za definisanje putnih isprava za strance.

Također, Ministarstvo civilnih poslova je nadležno za obavljanje poslova i izvršavanje zadataka koji su u nadležnosti Bosne i Hercegovine i koji se odnose na utvrđivanje osnovnih principa koordiniranja aktivnosti, usklađivanja planova entitetskih tijela vlasti i definisanje strategije na međunarodnom planu, između ostalog u područjima zdravstva i socijalne zaštite, nauke i obrazovanja, rada i zapošljavanja.

Ministarstvu civilnih poslova, putem Agencije za rad i zapošljavanje Bosne i Hercegovine, potrebe za radnim dozvolama stranaca dostavljaju tijela nadležna za poslove zapošljavanja stranaca u Federaciji Bosne i Hercegovine, Republici Srpskoj i Brčko distriktu BiH. Ministarstvo civilnih poslova izrađuje prijedlog godišnjih kvota radnih dozvola za strance na osnovu izraženih potreba navedenih od nadležnih tijela, kojeg podnosi Vijeću ministara BiH.

A2.7. Direkcija za evropske integracije

Direkcija za evropske integracije osnovana je Zakonom o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine 2002. godine, sa zadatkom da koordinira proces integracije Bosne i Hercegovine u Evropsku uniju. Direkcija je preuzela nadležnosti bivšeg Ministarstva za evropske integracije Bosne i Hercegovine. Direkcija za evropske integracije je nadležna, između ostalog, za koordinaciju poslova na usklađivanju pravnog sistema BiH sa standardima za pristupanje EU (acquis communautaire).

A2.8. Sud Bosne i Hercegovine

Sud BiH ima jurisdikciju nad krivičnim djelima kojima se narušavaju državni zakoni BiH, ako su ista predviđena zakonom, i može djelovati u cilju rješavanja međuentitetskih sporova kod implementacije zakona. On može i presuđivati kod predmeta koji se odnose na međunarodne ugovore kao i pitanja o sprovođenju međunarodnog i domaćeg kaznenog zakona.

U okviru svoje krivične nadležnosti, Sud Bosne i Hercegovine je nadležan za krivična djela utvrđena Krivičnim zakonom Bosne i Hercegovine i drugim zakonima Bosne i Hercegovine. U okviru upravne nadležnosti Sud Bosne i Hercegovine je nadležan da odlučuje po tužbama protiv konačnih upravnih akata, donesenih u vršenju javnih ovlaštenja. U okviru apelacione nadležnosti Sud Bosne i Hercegovine je nadležan da odlučuje po žalbama protiv presuda ili odluka koje donese Krivično ili Upravno odjeljenje ovog suda, vanrednim pravnim lijekovima protiv pravosnažnih odluka koje su donijela odjeljenja Suda, osim zahtjeva za ponavljanje postupka.

Sud BiH u oblasti provođenja imigracijske legislative odlučuje, kao drugostepeni organ, po tužbama stranaca na rješenja Ministarstva sigurnosti u postupcima po zahtjevu za međunarodnu zaštitu, a i u oblasti imigracionog zakonodavstva sve odluke Ministarstva sigurnosti su podložne sudskom preispitivanju.

A2.9. Ustavni sud

Ustavni sud BiH djeluje na državnom nivou te ima isključivu nadležnost odlučivanja o svim sporovima koji proisteknu iz Ustava između dva entiteta, ili između Bosne i Hercegovine i jednog ili oba entiteta, ili između institucija Bosne i Hercegovine kao i nadležnost da odluči da li je bilo koja odredba ustava ili zakona jednog entiteta u skladu sa Ustavom. Apelaciona jurisdikcija Ustavnog suda je ustanovljena ustavnim odredbom po kojoj Sud "ima apelacionu nadležnost za pitanja iz Ustava koja se pojave na osnovu presude bilo kojeg suda u Bosni i Hercegovini". Ustavni sud je nadležan da utvrdi kompatibilnost zakona sa Ustavom Bosne i Hercegovine, sa Evropskom konvencijom o ljudskim pravima i osnovnim slobodama i njenim protokolima, ili sa zakonima Bosne i Hercegovine; ili u pogledu postojanja ili domašaja nekog opšteg pravila međunarodnog javnog prava.

A2.10. Agencija za rad i zapošljavanje

Agencija za rad i zapošljavanje Bosne i Hercegovine je osnovana kao samostalna upravna organizacija u okviru institucija Bosne i Hercegovine, a njene nadležnosti, između ostalog su i da u koordinaciji s Ministarstvom civilnih poslova Bosne i Hercegovine izvršava preuzete međunarodne obaveze iz oblasti zapošljavanja, a sarađujući s nadležnim entitetskim zavodima za zapošljavanje i Zavodom za zapošljavanje Brčko distrikta BiH, kao i da prikuplja strane i domaće zahtjeve i informacije o ponudi i potražnji domaće i strane radne snage, te daje resornom ministarstvu BiH mišljenje i prijedloge za zapošljavanje stranaca u Bosni i Hercegovini (kvote).

B. Organi na entitetskom nivou

Davanje većih nadležnosti državnim organima za upravljanje migracijama imalo je direktan uticaj na ulogu entitetskih organa. Prije osnivanja Granične policije BiH (ranije Državna granična služba) 2000. godine, entitetska ministarstva unutrašnjih poslova držala su relativno široke nadležnosti kod upravljanja migracijama, uključujući obaveze granične kontrole i djelovanje „Odjela za strance" unutar svakog ministarstva unutrašnjih poslova. Trenutno, obaveza sprovođenja upravljanja migracijama unutar teritorije prebačena je sa kantonalnog/regionalnog nivoa ministarstava unutrašnjih poslova na Službu za poslove sa strancima unutar Ministarstva sigurnosti. Služba je i osnovana s ciljem da se izmjeni situacija nedovoljnog finansiranja i decentralizacije sistema u kojem su djelovali inspektori za strance i koja je rezultirala neefikasnošću, jer je nadležnost inspektora za strance prestajala izvan granica kantona/entiteta u kojem su bili zaposleni. Pored toga, ovlasti inspektora varirale su u zavisnosti od relevantnog kantonalnog/entitetskog nivoa zakonodavstva. Loša komunikacija između inspektora za strance, entitetskih i državnih tijela rezultirala je manjkavostima kako u harmoniziranju aktivnosti tako i u centraliziranju podataka.

B1. Republika Srpska

B1.1. Ministarstvo unutrašnjih poslova Republike Srpske

Nadležnosti Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srpske uključuju, između ostalih civilnih i sigurnosnih istražnih odgovornosti, podršku državnim organima nadležnim za

upravljanje migracijama, a prvenstveno Službi za poslove sa strancima, u postupcima prijave i odjave boravka stranaca i na zahtjev Službe za poslove sa strancima pruža podršku u postupcima prisilnog udaljenja stranaca iz BiH, te vrši poslove provjere identiteta i državljanstva u vezi zahtjeva za povratak bh. državljana po sporazumima o readmisiji.

B1.2. Ministarstvo uprave i lokalne samouprave

Ministarstvo uprave i lokalne samouprave vrši upravne i druge stručne poslove koji se odnose na državljanstvo, matične knjige, lično ime, jedinstveni broj građana i vrši druge poslove u skladu sa zakonom i drugim propisima Republike Srpske i Bosne i Hercegovine.

B2. Federacija BiH

B2.1. Ministarstvo unutrašnjih poslova Federacije

Ministarsvo unutrašnjih poslova Federacije BiH nadležno je, za sprječavanje i otkrivanje kaznenih djela međunarodnog kriminala i terorizma, neovlaštene trgovine drogom i organizovanog kriminala, pronalaženje i hvatanje počinitelja tih djela, raspisivanje i objavljivanje INTERPOL-ove međunarodne, federalne i međukantonalne potrage, saradnju sa nadležnim tužiteljstvima u vezi obrade kaznenih slučajeva, poslove državljanstva Federacije, zaštitu ljudskih prava i građanskih sloboda u oblasti unutrašnjih poslova, te za druge poslove iz svoje nadležnosti.

U oblasti imigracionog zakonodavstva dužno je, na zahtjev Službe za poslove sa strancima, pružiti podršku Službi za poslove sa strancima u postupcima prisilnog udaljenja stranaca iz BiH, te vrši poslove provjere identiteta i državljanstva u vezi zahtjeva za povratak bh. državljana po sporazumima o readmisiji.

B2.2. Kantonalna ministarstva unutrašnjih poslova

Kantonalna ministarstva unutrašnjih poslova u oblasti imigracionog prava nadležna su za podršku Službi za poslove sa strancima, u postupcima prijave i odjave boravka stranaca i na zahtjev Službe za poslove sa strancima na podršku u postupcima prisilnog udaljenja stranaca iz BiH, te vrši poslove provjere identiteta i državljanstva u vezi zahtjeva za povratak bh. državljana po sporazumima o readmisiji.

B3. Brčko distrikt BiH

Policija Brčko distrikta BiH u oblasti imigracionog prava dužna je, na zahtjev Službe za poslove sa strancima, pružiti podršku Službi za poslove sa strancima u postupcima prisilnog udaljenja stranaca iz BiH, te vrši poslove provjere identiteta i državljanstva u vezi zahtjeva za povratak bh. državljana po sporazumima o readmisiji.

ANEKSI

- ANEKS 1. ZBIRNI PREGLED MIGRACIONIH KRETANJA**
- ANEKS 2. IZDATE VIZE U DIPLOMATSKO-KONZULARNIM PREDSTAVNIŠTVIMA BIH U 2021. I 2022. GODINI**
- ANEKS 3. IZDATE VIZE NA GRANICI BIH U 2021. I 2022. GODINI**
- ANEKS 4. ODBIJENI ULASCI NA GRANICI BIH U 2021. I 2022. GODINI**
- ANEKS 5. OTKRIVENI NEZAKONITI PRELASCI GRANICE BIH U 2021. I 2022. GODINI**
- ANEKS 6. IZDATE BORAVIŠNE DOZVOLE ZA PRIVREMENI BORAVAK U BIH ZA 2021. I 2022. GODINU**
- ANEKS 7. IZDATE BORAVIŠNE DOZVOLE ZA STALNI BORAVAK U BIH ZA 2021. I 2022. GODINU**
- ANEKS 8. IZREČENE MJERE PREMA STRANCIMA U 2022. GODINI**
- ANEKS 9. PODNESENI ZAHTJEVI ZA AZIL NADLEŽNIM DRŽAVNIM ORGANIMA OD 2013. DO 2022. GODINE**
- ANEKS 10. BROJ IZDATIH RADNIH DOZVOLA ZA STRANCE U BIH ZA 2021. I 2022. GODINU**
- ANEKS 11. NEZAKONITI MIGRANTI NA TERITORIJI BIH PRIJAVLJENI SLUŽBI ZA POSLOVE SA STRANCIMA ZA 2021. I 2022. GODINU**

ZBIRNI PREGLED MIGRACIONIH KRETANJA

ANEKS 1.

POKAZATELJI / GODINE	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	
Broj izdatih viza u DKP-ima	12.107	16.351	16.970	22.862	28.751	31.171	47.694	1.857	18.427	22.765	
Broj izdatih viza na granici	93	58	120	66	57	34	19	3	7	27	
Broj odbijenih ulazaka u BiH	2.079	1.987	2.432	2.243	2.313	1.853	2.342	4.525	5.038	2.549	
Broj nezakonitih prelazaka državne granice	228	189	179	218	766	4.489	5.859	11.857	8.834	14.309	
Ulazaka	164	116	133	141	607	2.892	921	945	5.763	7.427	
Izlazaka	64	73	46	77	159	1.597	4.938	10.912	3.071	6.882	
Broj privremenih boravaka	9.953	11.022	12.633	11.519	11.372	10.756	10.133	8.293	9.827	11.188	
Broj stalnih boravaka	713	763	808	799	750	815	816	312	417	390	
Broj otkaza bezviznih ili privremenih boravaka	430	817	670	508	282	189	208	172	444	514	
Broj otkaza bezviznih ili privremenih boravaka sa protjerivanjem	123	59	52	31	38	17	34	0	23	15	
Broj otkaza stalnih boravaka	57	83	63	52	66	36	20	14	62	50	
Broj rješenja o protjerivanju	279	380	294	418	927	1.540	1.554	1.209	1.330	1.638	
Broj stranaca stavljenih pod nadzor	274	251	210	313	897	970	1.068	872	911	1.179	
Imigracioni centar	236	218	193	311	860	948	710	515	612	714	
Na određeno područje ili mjesto	38	33	17	2	37	22	358	357	299	465	
Broj zaključaka o dozvoli izvršenja rješenja o protjerivanju	1	5	5	18	1	3	3	0	1	7	
Broj stranaca vraćenih iz BiH po sporazumima o readmisiji	117	57	29	156	358	670	330	195	89	103	
Dobrovoljni povratak iz BiH uz asistenciju Službe za poslove sa strancima	159	169	179	246	628	324	403	259	459	561	
Broj dobrovoljnih povrataka migranata (uz pomoć IOM-a)	209	104	197	148	379	628	624	290	248	403	
Državljana BiH	209	104	197	148	379	217	190	58	42	275	
Stranih državljana iz BiH	0	0	0	0	0	411	434	232	206	128	
Prihvata stranaca po sporazumu o readmisiji sa Republikom Hrvatskom	75	55	42	105	311	652	783	330	570	836	
Broj osoba koje su zatražile azil u BiH	100	45	46	79	381	1.568	784	244	167	149	
Broj izdatih radnih dozvola strancima u toku godine	2.563	2.197	2.465	2.628	2.593	2.822	3.183	2.586	2.775	3.780	
Broj stranaca koji su stekli državljanstvo BiH	649	676	641	682	667	728	657	567	557	562	
Nezakoniti migranti na teritoriji BiH prijavljeni Službi za poslove sa strancima	-	-	-	-	-	23.902	29.302	16.190	15.812	27.429	
Broj emigranata koji vode porijeklo iz BiH što uključuje potomke bh. iseljenika rođene u zemlji domaćina (procjena Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH)							2.200.000				
Populacija u BiH (Bosna i Hercegovina u brojevima 2016, Agencija za statistiku BiH, 2016 i „Službeni glasnik BiH“ br. 60/16)							3.531.159				

IZDATE VIZE U DIPLOMATSKO-KONZULARNIM PREDSTAVNIŠTVIMA BIH ANEKS 2.

U 2021. I 2022. GODINI

Red. br.	DRŽAVA	2021	2022	+/- (%) (2022/2021)
1	Afganistan	14	12	-14,29%
2	Alžir	10	18	80,00%
3	Angola		1	-
4	Armenija	65	43	-33,85%
5	Bangladeš	54	115	112,96%
6	Benin		2	-
7	Bjelorusija	28	9	-67,86%
8	Bolivija		1	-
9	Botsvana	1	1	0,00%
10	Brazil	2	24	1.100,00%
11	Burkina Faso		1	-
12	Burundi		3	-
13	Butan		2	-
14	Čad	4	1	-75,00%
15	Dominikanska Republika	1	2	100,00%
16	Džibuti	4	1	-75,00%
17	Egipat	144	323	124,31%
18	Ekvador	1	2	100,00%
19	Eritreja	24	20	-16,67%
20	Etiopija	157	194	23,57%
21	Filipini	615	994	61,63%
22	Gambija	2	1	-50,00%
23	Gana	8	14	75,00%
24	Gvineja	1	3	200,00%
25	Indija	391	1.100	181,33%
26	Indonezija	231	355	53,68%
27	Irak	59	1.695	2.772,88%
28	Iran	126	230	82,54%
29	Jamajka		4	-
30	Jemen	212	257	21,23%
31	Jordan	1.033	1.297	25,56%
32	Južna Afrika	12	46	283,33%
33	Kambodža		2	-
34	Kamerun	2	4	100,00%
35	Katar		3	-
36	Kazahstan	7	52	642,86%
37	Kenija	24	39	62,50%
38	Kina	8	298	3.625,00%
39	Kirgistan	2	36	1.700,00%
40	Kolumbija		1	-
41	Komori	132	104	-21,21%
42	Kongo Demokratska Republika		1	-
43	Kosovo*	107	723	575,70%
44	Kuba	3	18	500,00%
45	Kuvajt		5	-
46	Laos		1	-

IZDATE VIZE U DIPLOMATSKO-KONZULARNIM PREDSTAVNIŠTVIMA BIH ANEKS 2.

U 2021. I 2022. GODINI

Red. br.	DRŽAVA	2021	2022	+/- (%) (2022/2021)
47	Libanon	289	1.408	387,20%
48	Libija	199	242	21,61%
49	Madagaskar		2	-
50	Malavi		2	-
51	Maldivi	7	2	-71,43%
52	Malezija	6	6	0,00%
53	Mali		1	-
54	Maroko	27	40	48,15%
55	Mauritanija	3	4	33,33%
56	Mijanmar	1	7	600,00%
57	Mongolija		40	-
58	Mozambik	1		-100,00%
59	Namibija		10	-
60	Nepal	16	138	762,50%
61	Nepoznato državljanstvo	10	125	1.150,00%
62	Niger		2	-
63	Nigerija	5	26	420,00%
64	Obala Slonovače	1	6	500,00%
65	Pakistan	213	235	10,33%
66	Palestina	96	128	33,33%
67	Papua Nova Gvineja		1	-
68	Ruanda		36	-
69	Ruska Federacija	30	146	386,67%
70	Salvador		1	-
71	Saudijska Arabija	13.694	11.200	-18,21%
72	Senegal	1	3	200,00%
73	Sijera Leone	1	2	100,00%
74	Sirijska Arapska Republika	185	344	85,95%
75	Somalija	2	16	700,00%
76	Sudan	51	51	0,00%
77	Šri Lanka	25	115	360,00%
78	Tadžikistan	6	24	300,00%
79	Tajland	5	13	160,00%
80	Tanzanija	11	6	-45,45%
81	Tunis	18	39	116,67%
82	Turkmenistan	2	7	250,00%
83	Turska	1	79	7.800,00%
84	Uganda	20	42	110,00%
85	Ujedinjeni Arapski Emirati	1	1	0,00%
86	Ukrajina	3	20	566,67%
87	Uzbekistan	8	35	337,50%
88	Vijetnam	2	100	4.900,00%
89	Zimbabve	3	2	-33,33%
UKUPNO:		18.427	22.765	23,54%

* Ovaj natpis ne prejudicira status Kosova i u skladu je sa UN Rezolucijom Vijeća sigurnosti 1244 i mišljenjem Međunarodnog suda pravde o kosovskoj deklaraciji o nezavisnosti.

IZDATE VIZE NA GRANICI BIH U 2021. I 2022. GODINI

ANEKS 3.

Red. br.	DRŽAVA	2021	2022	+/- (%) (2022/2021)
1	Bangladeš	5		-100,00%
2	Gambija		2	-
3	Gvineja		8	-
4	Iran		7	-
5	Kamerun	1	2	100,00%
6	Kazahstan	1		-100,00%
7	Mozambik		3	-
8	Senegal		4	-
9	Zimbabve		1	-
UKUPNO:		7	27	285,71%

ODBIJENI ULASCI NA GRANICI BIH U 2021. I 2022. GODINI

ANEKS 4.

Red. br.	DRŽAVA	2021	2022	+/- (%) (2022/2021)
1	Afganistan	13	8	-38,46%
2	Albanija	152	36	-76,32%
3	Alžir	3	1	-66,67%
4	Antigva i Barbuda	1		-100,00%
5	Argentina	1	1	0,00%
6	Armenija		10	-
7	Australija	5		-100,00%
8	Austrija	429	42	-90,21%
9	Azerbejdžan	2		-100,00%
10	Bahami	3		-100,00%
11	Bangladeš	5	4	-20,00%
12	Belgija	43	6	-86,05%
13	Bez državljanstva	12	1	-91,67%
14	Bjelorusija	3	16	433,33%
15	Bolivija	8		-100,00%
16	Brazil	10	1	-90,00%
17	Bugarska	39	9	-76,92%
18	Burundi		4	-
19	Crna Gora	67	26	-61,19%
20	Češka Republika	39	2	-94,87%
21	Čile	2		-100,00%
22	Danska	9	6	-33,33%
23	Dominikanska Republika	1	1	0,00%
24	Egipat	2	5	150,00%
25	Ekvador	3	4	33,33%
26	Estonija	5		-100,00%
27	Filipini	5	4	-20,00%
28	Francuska	86	16	-81,40%
29	Gambija	1	1	0,00%
30	Gana		1	-
31	Grčka	2		-100,00%
32	Gruzija		1	-
33	Gvineja	1		-100,00%
34	Holandija	76	16	-78,95%
35	Hrvatska	58	56	-3,45%
36	Indija	22	49	122,73%
37	Indonezija	3	1	-66,67%
38	Irak	1		-100,00%
39	Iran	2	6	200,00%
40	Irska	3	3	0,00%
41	Italija	178	25	-85,96%
42	Izrael	8	1	-87,50%
43	Jamajka		1	-

ODBIJENI ULASCI NA GRANICI BIH U 2021. I 2022. GODINI

ANEKS 4.

Red. br.	DRŽAVA	2021	2022	+/- (%) (2022/2021)
44	Japan	3		-100,00%
45	Jemen	1	4	300,00%
46	Jordan	1	2	100,00%
47	Južna Afrika	5	3	-40,00%
48	Kamerun		1	-
49	Kanada	5	1	-80,00%
50	Katar		1	-
51	Kazahstan	6	22	266,67%
52	Kina	62	13	-79,03%
53	Kirgistan	1	4	300,00%
54	Kolumbija	6		-100,00%
55	Kongo Demokratska Republika	1	1	0,00%
56	Koreja, Republika	3		-100,00%
57	Kosovo*	283	276	-2,47%
58	Kuba	11	13	18,18%
59	Kuvajt	3	1	-66,67%
60	Latvija		1	-
61	Libanon	5	2	-60,00%
62	Libija		2	-
63	Lihtenštajn	2		-100,00%
64	Litvanija	10		-100,00%
65	Luksemburg	5		-100,00%
66	Mađarska	46	7	-84,78%
67	Malezija	1	1	0,00%
68	Malta	2		-100,00%
69	Maroko	4		-100,00%
70	Meksiko	1		-100,00%
71	Mijanmar		2	-
72	Moldavija	7		-100,00%
73	Mongolija	1	2	100,00%
74	Nepal	27	27	0,00%
75	Nepoznato državljanstvo	2		-100,00%
76	Nigerija		1	-
77	Norveška	4	3	-25,00%
78	Novi Zeland	3		-100,00%
79	Njemačka	526	89	-83,08%
80	Oman	4		-100,00%
81	Pakistan	13	16	23,08%
82	Palestina	1	5	400,00%
83	Peru	1		-100,00%
84	Poljska	86	9	-89,53%
85	Portugal	2	1	-50,00%

Red. br.	DRŽAVA	2021	2022	+/- (%) (2022/2021)
86	Rumunija	26	3	-88,46%
87	Ruska Federacija	58	80	37,93%
88	Saudijska Arabija	8	43	437,50%
89	Sirijska Arapska Republika	5	20	300,00%
90	Sjedinjene Američke Države	52	5	-90,38%
91	Sjeverna Makedonija	125	9	-92,80%
92	Slovačka	28	3	-89,29%
93	Slovenija	530	96	-81,89%
94	Srbija	90	35	-61,11%
95	Sudan	4		-100,00%
96	Španija	27	3	-88,89%
97	Švajcarska	105	22	-79,05%
98	Švedska	81	3	-96,30%
99	Tadžikistan	1		-100,00%
100	Tajland	3	2	-33,33%
101	Tajvan			-
102	Tanzanija	1		-100,00%
103	Tunis	3	11	266,67%
104	Turska	1.370	1.321	-3,58%
105	Ujedinjeni Arapski Emirati	14	2	-85,71%
106	Ujedinjeno Kraljevstvo	25	5	-80,00%
107	Ukrajina	32	6	-81,25%
108	Uzbekistan	1	4	300,00%
109	Venecuela	1		-100,00%
110	Vijetnam		2	-
111	Zimbabve	1		-100,00%
UKUPNO:		5.038	2.549	-49,40%

* Ovaj natpis ne prejudicira status Kosova i u skladu je sa UN Rezolucijom Vijeća sigurnosti 1244 i mišljenjem Međunarodnog suda pravde o kosovskoj deklaraciji o nezavisnosti.

**OTKRIVENI NEZAKONITI PRELASC I GRANICE BIH
U 2021. I 2022. GODINI**

ANEKS 5.

Red. br.	DRŽAVA	2021	2022	+/- (%) (2022/2021)
1	Afganistan	1.163	3.625	211,69%
2	Albanija	55	19	-65,45%
3	Alžir	26	9	-65,38%
4	Argentina	2		-100,00%
5	Australija		2	-
6	Austrija	3	1	-66,67%
7	Bangladeš	314	316	0,64%
8	Belgija	11	2	-81,82%
9	Bosna i Hercegovina	15	12	-20,00%
10	Brazil		3	-
11	Bugarska		1	-
12	Burkina Faso		12	-
13	Burundi		1.356	-
14	Crna Gora	6	2	-66,67%
15	Češka Republika	3	4	33,33%
16	Danska		4	-
17	Egipat	143	1	-99,30%
18	Eritreja	18		-100,00%
19	Etiopija	1		-100,00%
20	Francuska	9	3	-66,67%
21	Gambija	1	7	600,00%
22	Gana	4	12	200,00%
23	Grčka	1	4	300,00%
24	Gvineja		36	-
25	Gvineja Bisao		27	-
26	Holandija	2	4	100,00%
27	Hrvatska	9	3	-66,67%
28	Indija	11	407	3.600,00%
29	Irak	115	299	160,00%
30	Iran	90	240	166,67%
31	Irska		2	-
32	Italija	17	11	-35,29%
33	Jemen	2	2	0,00%
34	Jordan	6		-100,00%
35	Kamerun	1	21	2.000,00%
36	Kazahstan	1		-100,00%
37	Kenija		6	-
38	Kina	5	2	-60,00%
39	Kolumbija		1	-
40	Kongo, Republika		174	-
41	Koreja, Republika		1	-
42	Kosovo*	177	135	-23,73%
43	Kuba	12	97	708,33%
44	Latvija		3	-
45	Libija	20	5	-75,00%

**OTKRIVENI NEZAKONITI PRELASCI GRANICE BIH
U 2021. I 2022. GODINI**

ANEKS 5.

Red. br.	DRŽAVA	2021	2022	+/- (%) (2022/2021)
46	Mađarska	5	2	-60,00%
47	Malezija		1	-
48	Mali	1	9	800,00%
49	Malta		2	-
50	Maroko	164	51	-68,90%
51	Moldavija	1		-100,00%
52	Nepal	9	66	633,33%
53	Nepoznato (odvrćena lica)	5.214	5.972	14,54%
54	Nepoznato državljanstvo	9	3	-66,67%
55	Nigerija	1	1	0,00%
56	Norveška	2	5	150,00%
57	Njemačka	50	14	-72,00%
58	Obala Slonovače		1	-
59	Pakistan	788	549	-30,33%
60	Palestina	10	10	0,00%
61	Poljska	7	6	-14,29%
62	Rumunija	3	2	-33,33%
63	Ruska Federacija	3	36	1.100,00%
64	Senegal		4	-
65	Sirijska Arapska Republika	90	138	53,33%
66	Sjedinjene Američke Države		1	-
67	Sjeverna Makedonija	6	4	-33,33%
68	Slovačka	2		-100,00%
69	Slovenija	4		-100,00%
70	Somalija		3	-
71	Srbija	7	5	-28,57%
72	Sudan	3	1	-66,67%
73	Španija	1	2	100,00%
74	Švajcarska	11	6	-45,45%
75	Švedska	3		-100,00%
76	Tanzanija		1	-
77	Togo	3	9	200,00%
78	Tunis	5	6	20,00%
79	Turska	183	512	179,78%
80	Uganda		2	-
81	Ujedinjeno Kraljevstvo	2	6	200,00%
82	Ukrajina	4	3	-25,00%
83	Urugvaj		3	-
84	Zambija		2	-
UKUPNO:		8.834	14.309	61,98%

* Ovaj natpis ne prejudicira status Kosova i u skladu je sa UN Rezolucijom Vijeća sigurnosti 1244 i mišljenjem Međunarodnog suda pravde o kosovskoj deklaraciji o nezavisnosti.

**IZDATE BORAVIŠNE DOZVOLE ZA PRIVREMENI BORAVAK U BIH
ZA 2021. I 2022. GODINU**

ANEKS 6.

Red. br.	DRŽAVA	2021	2022	+/- (%) (2022/2021)
1	Afganistan	2	4	100,00%
2	Albanija	92	103	11,96%
3	Alžir	20	14	-30,00%
4	Andora		1	-
5	Angola		1	-
6	Argentina	13	10	-23,08%
7	Armenija	7	4	-42,86%
8	Australija	11	22	100,00%
9	Austrija	468	517	10,47%
10	Azerbejdžan	11	11	0,00%
11	Bahrein	21	13	-38,10%
12	Bangladeš	27	63	133,33%
13	Belgija	8	6	-25,00%
14	Bjelorusija	8	9	12,50%
15	Bolivija	1	2	100,00%
16	Brazil	28	37	32,14%
17	Bugarska	21	22	4,76%
18	Burkina Faso		1	-
19	Burundi		2	-
20	Butan		1	-
21	Centralnoafrička Republika	1		-100,00%
22	Crna Gora	647	568	-12,21%
23	Čad	2	1	-50,00%
24	Češka Republika	24	27	12,50%
25	Čile	1	4	300,00%
26	Danska	17	8	-52,94%
27	Dominikanska Republika	4	3	-25,00%
28	Džibuti	1	1	0,00%
29	Egipat	231	172	-25,54%
30	Eritreja	1	1	0,00%
31	Estonija	4	4	0,00%
32	Etiopija	1	3	200,00%
33	Filipini	40	43	7,50%
34	Finska	18	8	-55,56%
35	Francuska	100	102	2,00%
36	Gana	4	5	25,00%
37	Grčka	37	26	-29,73%
38	Grenada		1	-
39	Gruzija	10	7	-30,00%
40	Gvatemala	2	3	50,00%
41	Gvineja		1	-
42	Holandija	67	92	37,31%
43	Honduras	2	1	-50,00%

**IZDATE BORAVIŠNE DOZVOLE ZA PRIVREMENI BORAVAK U BIH
ZA 2021. I 2022. GODINU**

ANEKS 6.

Red. br.	DRŽAVA	2021	2022	+/- (%) (2022/2021)
44	Hrvatska	855	760	-11,11%
45	Indija	43	72	67,44%
46	Indonezija	31	32	3,23%
47	Irak	22	13	-40,91%
48	Iran	33	34	3,03%
49	Irska	9	6	-33,33%
50	Italija	210	233	10,95%
51	Izrael	8	10	25,00%
52	Jamajka	1	1	0,00%
53	Japan	5	6	20,00%
54	Jemen	43	36	-16,28%
55	Jordan	114	111	-2,63%
56	Južna Afrika	12	18	50,00%
57	Južna Koreja	3	3	0,00%
58	Kamerun	2	2	0,00%
59	Kanada	41	50	21,95%
60	Katar	43	40	-6,98%
61	Kazahstan	1	19	1.800,00%
62	Kenija	5	6	20,00%
63	Kina	314	485	54,46%
64	Kipar	13	8	-38,46%
65	Kirgistan	2	1	-50,00%
66	Kolumbija	9	13	44,44%
67	Komori	1	1	0,00%
68	Kosovo*		5	-
69	Kostarika	5	5	0,00%
70	Kuvajt	171	154	-9,94%
71	Latvija	2	4	100,00%
72	Libanon	26	34	30,77%
73	Libija	113	134	18,58%
74	Litvanija	6	5	-16,67%
75	Luksemburg		1	-
76	Mađarska	7	9	28,57%
77	Makao		1	-
78	Malezija	14	12	-14,29%
79	Mali	1	2	100,00%
80	Malta	3	4	33,33%
81	Maroko	22	27	22,73%
82	Mauricijus	1	2	100,00%
83	Mauritanija	1	1	0,00%
84	Meksiko	19	23	21,05%
85	Mijanmar	1	1	0,00%

**IZDATE BORAVIŠNE DOZVOLE ZA PRIVREMENI BORAVAK U BIH
ZA 2021. I 2022. GODINU**

ANEKS 6.

Red. br.	DRŽAVA	2021	2022	+/- (%) (2022/2021)
86	Moldavija	20	18	-10,00%
87	Nepal	5	54	980,00%
88	Nepoznato državljanstvo	3	2	-33,33%
89	Niger		1	-
90	Nigerija	3	13	333,33%
91	Nikaragva	2	3	50,00%
92	Norveška	5	6	20,00%
93	Novi Zeland	2	2	0,00%
94	Njemačka	436	510	16,97%
95	Obala Slonovače		2	-
96	Oman	14	17	21,43%
97	Pakistan	27	40	48,15%
98	Palestina	31	29	-6,45%
99	Paragvaj		1	-
100	Peru	5	8	60,00%
101	Poljska	50	46	-8,00%
102	Portugal	8	10	25,00%
103	Ruanda	1	2	100,00%
104	Rumunija	31	37	19,35%
105	Ruska Federacija	158	196	24,05%
106	Salvador	3	2	-33,33%
107	Saudijska Arabija	89	117	31,46%
108	Senegal	1		-100,00%
109	Singapur		1	-
110	Sirijska Arapska Republika	246	225	-8,54%
111	Sjedinjene Američke Države	319	313	-1,88%
112	Sjeverna Makedonija	353	299	-15,30%
113	Slovačka	30	29	-3,33%
114	Slovenija	195	196	0,51%
115	Somalija	4	5	25,00%
116	Srbija	1.751	1.688	-3,60%
117	Sudan	15	19	26,67%
118	Španija	28	32	14,29%
119	Šri Lanka	3	14	366,67%
120	Švajcarska	59	58	-1,69%
121	Švedska	17	31	82,35%
122	Tadžikistan	6	6	0,00%
123	Tajland	2	3	50,00%
124	Tanzanija	3	7	133,33%
125	Trinidad i Tobago	1	1	0,00%
126	Tunis	29	28	-3,45%
127	Turska	1.434	2.391	66,74%

**IZDATE BORAVIŠNE DOZVOLE ZA PRIVREMENI BORAVAK U BIH
ZA 2021. I 2022. GODINU**

ANEKS 6.

Red. br.	DRŽAVA	2021	2022	+/- (%) (2022/2021)
128	Uganda	4	6	50,00%
129	Ujedinjeni Arapski Emirati	95	89	-6,32%
130	Ujedinjeno Kraljevstvo	112	95	-15,18%
131	Ukrajina	50	219	338,00%
132	Urugvaj	1		-100,00%
133	Uzbekistan	1	1	0,00%
134	Venecuela	10	7	-30,00%
135	Vijetnam		1	-
136	Zimbabve	1		-100,00%
UKUPNO:		9.827	11.188	13,85%

* Ovaj natpis ne prejudicira status Kosova i u skladu je sa UN Rezolucijom Vijeća sigurnosti 1244 i mišljenjem Međunarodnog suda pravde o kosovskoj deklaraciji o nezavisnosti.

**IZDATE BORAVIŠNE DOZVOLE ZA STALNI BORAVAK U BIH
ZA 2021. I 2022. GODINU**

ANEKS 7.

Red. br.	DRŽAVA	2021	2022	+/- (%) (2022/2021)
1	Albanija	1	1	0,00%
2	Alžir	1	3	200,00%
3	Armenija	1	1	0,00%
4	Australija	1		-100,00%
5	Austrija	43	36	-16,28%
6	Bangladeš	1		-100,00%
7	Bjelorusija	3		-100,00%
8	Brazil	2		-100,00%
9	Bugarska	2	3	50,00%
10	Crna Gora	61	63	3,28%
11	Češka Republika	2	2	0,00%
12	Čile	1		-100,00%
13	Egipat	9	11	22,22%
14	Filipini		2	-
15	Francuska	1	2	100,00%
16	Gana	1		-100,00%
17	Grčka	3		-100,00%
18	Gvatemala	1		-100,00%
19	Holandija	2	4	100,00%
20	Hrvatska	50	44	-12,00%
21	Indija	1	1	0,00%
22	Indonezija	1	6	500,00%
23	Irak	1		-100,00%
24	Iran	1	1	0,00%
25	Irska	1	1	0,00%
26	Italija	11	9	-18,18%
27	Jemen	3	3	0,00%
28	Jordan	8	5	-37,50%
29	Kanada		2	-
30	Kina	20	20	0,00%
31	Kuvajt	1	2	100,00%
32	Libanon		3	-
33	Libija	2	3	50,00%
34	Maroko	2	2	0,00%
35	Moldavija	3	4	33,33%
36	Njemačka	38	22	-42,11%
37	Pakistan		1	-
38	Palestina	5	3	-40,00%
39	Peru	1		-100,00%
40	Poljska	1	1	0,00%
41	Rumunija	3	2	-33,33%
42	Ruska Federacija	12	13	8,33%
43	Sirijska Arapska Republika	7	15	114,29%
44	Sjedinjene Američke Države	4	1	-75,00%

**IZDATE BORAVIŠNE DOZVOLE ZA STALNI BORAVAK U BIH
ZA 2021. I 2022. GODINU**

ANEKS 7.

Red. br.	DRŽAVA	2021	2022	+/- (%) (2022/2021)
45	Sjeverna Makedonija	45	31	-31,11%
46	Slovačka	0	1	-
47	Slovenija	9	8	-11,11%
48	Srbija	9	9	0,00%
49	Sudan		1	-
50	Španija	1		-100,00%
51	Švajcarska	2	3	50,00%
52	Švedska		1	-
53	Tadžikistan		2	-
54	Tanzanija		1	-
55	Tunis	3	1	-66,67%
56	Turska	23	34	47,83%
57	Uganda		1	-
58	Ujedinjeni Arapski Emirati	2	1	-50,00%
59	Ujedinjeno Kraljevstvo	7	3	-57,14%
60	Ukrajina	3	1	-66,67%
61	Uzbekistan	1		-100,00%
UKUPNO:		417	390	-6,47%

IZREČENE MJERE PREMA STRANCIMA U 2022. GODINI

ANEKS 8.

Red. br.	DRŽAVA	Otkaz boravka		Otkaz bezvignog ili privremenog boravka sa protjerivanjem	Protjerivanje	Stavljanje pod nadzor u Imigracioni centar
		Bezvizni i privremeni boravak	Stalni boravak			
1	Afganistan				83	20
2	Albanija	7			3	
3	Alžir				27	1
4	Argentina	5				
5	Australija	2				
6	Austrija	2		1	6	
7	Azerbejdžan				3	
8	Bangladeš	6			12	
9	Belgija				1	
10	Bjelorusija				1	
11	Bolivija				15	
12	Brazil	1				
13	Bugarska				1	
14	Burundi				4	
15	Crna Gora	5	5	4	6	2
16	Češka Republika				1	
17	Egipat	1	4		4	1
18	Eritreja				1	
19	Filipini		1		10	
20	Francuska			1	1	
21	Gambija				3	
22	Gana				2	
23	Grčka	1				
24	Gvineja				1	
25	Gvineja Bisao				2	
26	Holandija	2	2		1	
27	Hrvatska	30	7	3	12	
28	Indija	1			75	5
29	Irak				32	3
30	Iran				15	2
31	Italija	18			2	1
32	Jemen				1	
33	Jordan	2	1		8	
34	Kamerun				3	
35	Kanada	1			2	2
36	Kazahstan				1	
37	Kina	8	5		41	6
38	Kolumbija				1	
39	Kongo, Republika				1	1
40	Kosovo*				36	18
41	Kuba				151	44

IZREČENE MJERE PREMA STRANCIMA U 2022. GODINI

ANEKS 8.

Red. br.	DRŽAVA	Otkaz boravka		Otkaz bezvignog ili privremenog boravka sa protjerivanjem	Protjerivanje	Stavljanje pod nadzor u Imigracioni centar
		Bezvizni i privremeni boravak	Stalni boravak			
42	Kuvajt				2	
43	Libanon				8	
44	Libija				23	3
45	Mađarska	1				
46	Maroko		1		32	11
47	Meksiko	1				
48	Moldavija	2				
49	Mongolija				1	1
50	Nepal	3			11	7
51	Nepoznato državljanstvo				1	
52	Njemačka	9	2	1	4	1
53	Obala Slonovače				1	
54	Pakistan		1		41	19
55	Palestina				7	1
56	Poljska				2	1
57	Ruska Federacija	1			28	
58	Saudijska Arabija	2			2	
59	Sirijska Arapska Republika	1			6	
60	Sjedinjene Američke Države	5			3	
61	Sjeverna Makedonija	3	6		3	2
62	Slovačka	3				
63	Slovenija	4	2		3	
64	Srbija	111	1	2	21	12
65	Šri Lanka				1	
66	Švajcarska				2	
67	Švedska	1		1	2	
68	Togo				2	
69	Tunis				5	1
70	Turska	273	12	2	852	548
71	Uganda				1	
72	Ujedinjeni Arapski Emirati				2	1
73	Ujedinjeno Kraljevstvo				1	
74	Ukrajina	2			1	
75	Žapadna Sahara				1	
UKUPNO:		514	50	15	1.638	714

* Ovaj natpis ne prejudicira status Kosova i u skladu je sa UN Rezolucijom Vijeća sigurnosti 1244 i mišljenjem Međunarodnog suda pravde o kosovskoj deklaraciji o nezavisnosti.

**PODNESENI ZAHTEVI ZA AZIL
NADLEŽNIM DRŽAVNIM ORGANIMA OD 2013. DO 2022. GODINE**

ANEKS 9.

Red. Br.	DRŽAVA	2013		2014		2015		2016		2017		2018		2019		2020		2021		2022		UKUPNO		
		Zahtjeva	Osoba	Zahtjeva	Osoba	Zahtjeva	Osoba	Zahtjeva	Osoba	Zahtjeva	Osoba	Zahtjeva	Osoba	Zahtjeva	Osoba	Zahtjeva	Osoba	Zahtjeva	Osoba	Zahtjeva	Osoba	Zahtjeva	Osoba	
1	Afganistan	6	6	10	10	6	6	3	3	37	41	128	334	38	79	20	31	24	31	9	9	281	550	
2	Alžir	8	8	3	3					77	77	18	18	5	5	6	6	1	1	4	4	122	122	
3	Armenija	1	1	3	3	2	5															6	9	
4	Austrija															1	1					1	1	
5	Azerbejdžan									3	3	1	1	1	5			1	1			6	10	
6	Bangladeš	6	6	2	2	1	1			2	2	2	2			1	4					14	17	
7	Bez državljanstva	1	1									3	3									4	4	
8	Burundi																			6	16	6	16	
9	Centralnoafrička Republika			1	1																	1	1	
10	Crna Gora					1	1					1	1									2	2	
11	Egipat			1	1			1	1			4	4	2	2					2	2	10	10	
12	Ekvador																			1	2	1	2	
13	Eritreja													1	1	1						1	2	
14	Etiopija			1	1																	1	1	
15	Filipini							1	1	1	1									2	2	4	4	
16	Gambija									1	1											1	1	
17	Hrvatska					1	1	1	1							1	1					3	3	
18	Indija											16	16	4	9	1	1					21	26	
19	Irak	1	1	4	4	4	4	4	6	8	8	39	116	97	327	18	72	6	12	2	3	183	553	
20	Iran	2	2	1	1					9	10	157	364	47	121	8	13	17	28	1	1	242	540	
21	Izrael																		1	1			1	1
22	Jemen											11	18	2	2	3	7					16	27	
23	Jordan							2	3	1	1											3	4	
24	Kamerun			1	1	4	4	2	2							8	8					15	15	
25	Kenija							2	2													2	2	
26	Kina															1	1					1	1	
27	Kongo DR			1	1	1	1			1	1											3	3	
28	Kongo, Republika					1	1															1	1	
29	Kuba					1	1			2	2					1	1			15	19	19	23	
30	Kuvajt									1	3	1	1	1	1			1	1			4	6	
31	Libanon									3	3					1	1					4	4	
32	Libija									21	21	35	35	3	3	1	1					60	60	
33	Mađarska	1	1																			1	1	
34	Mali					1	1													1	1	2	2	
35	Maroko			2	2			2	2	26	26	22	22	3	5	17	17	11	11	2	2	85	87	
36	Mauritanija									1	1											1	1	
37	Mijanmar																	1	1			1	1	
38	Moldavija																							
39	Nepal									3	3	11	13									14	16	
40	Nigerija	1	1							1	2											2	3	
41	Obala Slonovače											1	1									1	1	
42	Pakistan	2	2					11	12	65	65	344	350	64	68	17	17	21	29	6	6	530	549	
43	Palestina	1	1	1	1	3	3	1	1	6	6	31	38	6	9	2	4	1	1	1	1	53	65	
44	Poljska									1	1											1	1	
45	Ruska Federacija									7	15	3	7			1	5			9	15	20	42	
46	SAD			1	1																	1	1	
47	Saudijska Arabija													1	1							1	1	
48	Sijera Leone					5	5					1	1					1	1			7	7	
49	Sirijska Arapska Republika	36	59	4	4	5	5	17	18	31	47	110	189	23	58	8	10	5	5	4	8	243	403	
50	Sjeverna Makedonija									1	1	1	2									2	3	
51	Slovenija									1	1											1	1	
52	Slovačka																	1	1			1	1	
53	Somalija	1	1	2	2							6	6	2	7							11	16	
54	Srbija	4	8	1	1	3	3	6	8	4	4	1	1					3	3			22	28	
55	Sudan			4	4									1	2							5	6	
56	Šri Lanka	1	1	1	1					2	2			1	2							5	6	
57	Tadžikistan									1	1											1	1	
58	Tunis									3	3	2	2	2	3	2	3	1	3			10	14	
59	Turska	1	1			2	3	13	19	20	29	11	22	30	74	19	39	22	33	25	29	143	249	
60	Ukrajina			1	1	1	1					1	1					1	1	21	29	25	33	
61	Zapadna Sahara																	1	3			1	3	
UKUPNO:		73	100	45	45	42	46	66	79	340	381	961	1.568	333	784	138	244	120	167	111	149	2.229	3.563	

**BROJ IZDATIH RADNIH DOZVOLA ZA STRANCE U BIH
ZA 2021. I 2022. GODINU**

ANEKS 10.

Red. br.	DRŽAVA PORIJEKLA	2021	2022	+/- (%) (2022/2021)
1	Albanija	57	72	26,32%
2	Alžir	2	1	-50,00%
3	Andora		1	-
4	Angola		1	-
5	Argentina	7	6	-14,29%
6	Australija	4	6	50,00%
7	Austrija	35	42	20,00%
8	Bahrein	13	12	-7,69%
9	Bangladeš	31	123	296,77%
10	Belgija	2	3	50,00%
11	Bjelorusija	4	2	-50,00%
12	Brazil	7	23	228,57%
13	Bugarska	2	3	50,00%
14	Burkina Faso		1	-
15	Crna Gora	88	102	15,91%
16	Češka Republika	11	9	-18,18%
17	Čile		2	-
18	Danska	4	4	0,00%
19	Egipat	68	81	19,12%
20	Ekvador	1		-100,00%
21	El Salvador		2	-
22	Etiopija	1	1	0,00%
23	Filipini	7	11	57,14%
24	Finska	3	4	33,33%
25	Francuska	9	11	22,22%
26	Gana	6	5	-16,67%
27	Grčka	6	5	-16,67%
28	Gvineja		1	-
29	Holandija	14	20	42,86%
30	Holandski Antili	2	5	150,00%
31	Hrvatska	193	169	-12,44%
32	Indija	20	122	510,00%
33	Indonezija	2	19	850,00%
34	Irak	8	9	12,50%
35	Iran	16	17	6,25%
36	Irska	2	1	-50,00%
37	Italija	82	87	6,10%
38	Izrael	3	6	100,00%
39	Japan	1	3	200,00%
40	Jemen	20	16	-20,00%
41	Jordan	33	38	15,15%
42	Južna Afrika		1	-
43	Kamerun	1	1	0,00%

**BROJ IZDATIH RADNIH DOZVOLA ZA STRANCE U BIH
ZA 2021. I 2022. GODINU**

ANEKS 10.

Red. br.	DRŽAVA PORIJEKLA	2021	2022	+/- (%) (2022/2021)
44	Kanada	7	8	14,29%
45	Katar	35	34	-2,86%
46	Kazahstan	2	3	50,00%
47	Kina	124	169	36,29%
48	Kipar	1		-100,00%
49	Kolumbija	3	10	233,33%
50	Komori		1	-
51	Kongo, Republika	1		-100,00%
52	Koreja, Republika	1	1	0,00%
53	Kostarika	1	1	0,00%
54	Kuvajt	122	137	12,30%
55	Latvija		1	-
56	Libanon	6	9	50,00%
57	Liberija	1		-100,00%
58	Libija	22	24	9,09%
59	Litvanija	2		-100,00%
60	Mađarska	1	1	0,00%
61	Malezija	9	6	-33,33%
62	Mali		1	-
63	Maroko	2	3	50,00%
64	Mauricijus		5	-
65	Meksiko	2	2	0,00%
66	Mijanmar	1		-100,00%
67	Moldavija	5	1	-80,00%
68	Mongolija	1		-100,00%
69	Namibija		1	-
70	Nepal	7	78	1.014,29%
71	Nigerija		13	-
72	Norveška		1	-
73	Njemačka	54	58	7,41%
74	Obala Slonovače		1	-
75	Oman	17	11	-35,29%
76	Pakistan	27	22	-18,52%
77	Palestina	13	9	-30,77%
78	Paragvaj		1	-
79	Poljska	6	8	33,33%
80	Rumunija	7	8	14,29%
81	Ruska Federacija	45	58	28,89%
82	Saudijska Arabija	108	97	-10,19%
83	Senegal	1		-100,00%
84	Sirijska Arapska Republika	87	91	4,60%
85	Sjedinjene Američke Države	64	66	3,13%
86	Sjeverna Makedonija	54	57	5,56%

**BROJ IZDATIH RADNIH DOZVOLA ZA STRANCE U BIH
ZA 2021. I 2022. GODINU**

ANEKS 10.

Red. br.	DRŽAVA PORIJEKLA	2021	2022	+/- (%) (2022/2021)
87	Slovačka	12	5	-58,33%
88	Slovenija	54	53	-1,85%
89	Somalija		3	-
90	Srbija	622	661	6,27%
91	Sudan	4	2	-50,00%
92	Svaziland		1	-
93	Španija	4	6	50,00%
94	Šri Lanka	1	2	100,00%
95	Švajcarska	6	6	0,00%
96	Švedska	3	4	33,33%
97	Tanzanija		3	-
98	Tunis	2	5	150,00%
99	Turkmenistan	1		-100,00%
100	Turska	334	861	157,78%
101	Uganda		2	-
102	Ujedinjeni Arapski Emirati	92	90	-2,17%
103	Ujedinjeno Kraljevstvo	24	23	-4,17%
104	Ukrajina	10	7	-30,00%
105	Uzbekistan		1	-
106	Venecuela	1		-100,00%
107	Zimbabve	1		-100,00%
UKUPNO:		2.775	3.780	36,22%

PRIJAVLJENI SLUŽBI ZA POSLOVE SA STRANCIMA ZA 2021. I 2022. GODINU

Red. br.	DRŽAVA PORIJEKLA	2021	2022	+/- (%) (2022/2021)
1	Afganistan	5.382	11.038	105,09%
2	Albanija	9	4	-55,56%
3	Alžir	109	50	-54,13%
4	Angola	1	5	400,00%
5	Argentina	2		-100,00%
6	Armenija	1		-100,00%
7	Australija		2	-
8	Austrija	12	26	116,67%
9	Azerbejdžan		4	-
10	Bahrein	2	1	-50,00%
11	Bangladeš	2.341	2.161	-7,69%
12	Belgija	2	1	-50,00%
13	Benin	1	5	400,00%
14	Bjelorusija	1	1	0,00%
15	Bolivija	9	34	277,78%
16	Brazil	1		-100,00%
17	Bruneji		2	-
18	Bugarska	1	1	0,00%
19	Burkina Faso	26	24	-7,69%
20	Burundi	1	3.987	398.600,00%
21	Centralnoafrička Republika	1	8	700,00%
22	Crna Gora	23	57	147,83%
23	Češka Republika	5	1	-80,00%
24	Danska	1	1	0,00%
25	Dominikanska Republika		4	-
26	Egipat	127	14	-88,98%
27	Ekvador		2	-
28	Eritreja	218	21	-90,37%
29	Etiopija	4	3	-25,00%
30	Filipini	5	12	140,00%
31	Finska	2		-100,00%
32	Francuska	4	4	0,00%
33	Gabon	1	1	0,00%
34	Gambija	123	78	-36,59%
35	Gana	74	123	66,22%
36	Grčka	1	2	100,00%
37	Gruzija	2		-100,00%
38	Gvineja	35	226	545,71%
39	Gvineja Bisao		143	-
40	Haiti		3	-
41	Holandija	4	6	50,00%
42	Hrvatska	44	49	11,36%
43	Indija	226	729	222,57%

NEZAKONITI MIGRANTI NA TERITORIJI BIH

ANEKS 11.

PRIJAVLJENI SLUŽBI ZA POSLOVE SA STRANCIMA ZA 2021. I 2022. GODINU

Red. br.	DRŽAVA PORIJEKLA	2021	2022	+/- (%) (2022/2021)
44	Indonezija	1		-100,00%
45	Irak	168	313	86,31%
46	Iran	692	1.413	104,19%
47	Italija	9	25	177,78%
48	Izrael		1	-
49	Jemen	3	4	33,33%
50	Jordan	20	13	-35,00%
51	Južni Sudan		4	-
52	Južnoafrička Republika	1	1	0,00%
53	Kamerun	45	183	306,67%
54	Kanada	2	4	100,00%
55	Katar	5		-100,00%
56	Kazahstan		1	-
57	Kenija		6	-
58	Kina	19	107	463,16%
59	Komori		12	-
60	Kongo, Republika	24	758	3.058,33%
61	Koreja, Republika		1	-
62	Kosovo*	20	31	55,00%
63	Kuba	23	1.362	5.821,74%
64	Kuvajt	15	8	-46,67%
65	Latvija		1	-
66	Libanon	3	9	200,00%
67	Liberija	1		-100,00%
68	Libija	56	41	-26,79%
69	Litvanija		1	-
70	Mađarska		1	-
71	Malezija	1	2	100,00%
72	Mali	31	45	45,16%
73	Maroko	363	134	-63,09%
74	Mauritanija		14	-
75	Meksiko		2	-
76	Mijanmar		1	-
77	Moldavija		1	-
78	Mongolija		1	-
79	Nepal	76	326	328,95%
80	Nepoznato državljanstvo		1	-
81	Niger	5	5	0,00%
82	Nigerija	24	38	58,33%
83	Norveška		6	-
84	Njemačka	19	36	89,47%
85	Obala Slonovače	9	19	111,11%
86	Oman	1		-100,00%

PRIJAVLJENI SLUŽBI ZA POSLOVE SA STRANCIMA ZA 2021. I 2022. GODINU

Red. br.	DRŽAVA PORIJEKLA	2021	2022	+/- (%) (2022/2021)
87	Pakistan	4.343	2.154	-50,40%
88	Palestina	38	26	-31,58%
89	Peru		1	-
90	Poljska	4	6	50,00%
91	Portugal	1		-100,00%
92	Ruanda	1		-100,00%
93	Rumunija	3	2	-33,33%
94	Ruska Federacija	9	63	600,00%
95	Saudijska Arabija	10	6	-40,00%
96	Senegal	19	47	147,37%
97	Sijera Leone	6	50	733,33%
98	Sirijska Arapska Republika	139	116	-16,55%
99	Sjedinjenje Američke Države	6	10	66,67%
100	Sjeverna Makedonija	19	27	42,11%
101	Slovačka	1	2	100,00%
102	Slovenija	10	18	80,00%
103	Somalija	117	35	-70,09%
104	Srbija	149	184	23,49%
105	Sudan	16	23	43,75%
106	Španija		2	-
107	Šri Lanka	13	7	-46,15%
108	Švajcarska	4	3	-25,00%
109	Švedska	1	5	400,00%
110	Tadžikistan	1	5	400,00%
111	Tajland	1		-100,00%
112	Tanzanija		2	-
113	Togo	49	47	-4,08%
114	Tunis	17	33	94,12%
115	Turkmenistan		1	-
116	Turska	366	656	79,23%
117	Uganda	2	6	200,00%
118	Ujedinjeni Arapski Emirati	7	6	-14,29%
119	Ujedinjeno Kraljevstvo	5	4	-20,00%
120	Ukrajina	6	115	1.816,67%
121	Urugvaj	1		-100,00%
122	Uzbekistan	1	1	0,00%
123	Venecuela	2		-100,00%
124	Zapadna Sahara	8	2	-75,00%
UKUPNO:		15.812	27.429	73,47%

* Ovaj natpis ne prejudicira status Kosova i u skladu je sa UN Rezolucijom Vijeća sigurnosti 1244 i mišljenjem Međunarodnog suda pravde o kosovskoj deklaraciji o nezavisnosti.